

Framtiden byggs i trä

Innehåll

16

Klimatsmarta produkter och tjänster

44

Tar vara på naturresurserna

62

Människan i fokus

90

Lokala värden

INLEDNING

- 03 Bortom siffrorna i klimatredovisningen
Koncernchef Morten Kristiansen

OM HÅLLBARHET

- 04 Det här är Moelven
- 06 Hållbarhet inom Moelven
- 08 Den stora bilden
- 10 Klimatsmart och hållbart värdeskapande
- 12 Moelven och FN:s hållbarhetsmål
- 14 Vad innebär hållbarhetsmålen för oss

KLIMATSMARTA PRODUKTER OCH TJÄNSTER

- 18 Stolt partner i framgångsrika projekt
- 20 Hållbarhet genom värdekedjan
- 22 Klimatsmart klimatredovisning
- 24 Renoveringsboom ledde till säljrekord
- 25 Hur mycket är 40 000 kubikmeter trall?
- 26 Unik stugupplevelse i havsbandet
- 28 Energianvändning i egen produktion
- 30 Digitala lösningar ska minska energiförbrukningen
- 31 Traineen som är energidetektiv
- 32 Transport av varor
- 33 Skogens klimatfordelar – kollagring och bioenergi
- 34 Hållbara transporter
- 37 Vad innebär det för mig att produkterna jag köper är certifierade?
- 40 Klimatsmart design
- 41 Produktion av bioenergi
- 42 Sågsån från Moelven får nytt liv

TAR VARA PÅ NATURRESURSERNA

- 47 Vad används trädet till?
- 48 Vi tar vara på naturresurserna
- 50 Hållbara material
- 52 Hållbarhet börjar i skogen
- 54 Resursoptimering
- 55 Resurseffektiv design och förpackning
- 56 Avfallshantering
- 58 95 % av avfallet sorteras
- 60 Köper så mycket som möjligt lokalt
- 61 Moelvens gröna finansiering

MÄNNISKAN I FOKUS

- 64 Vad vi har lärt oss av pandemin
- 67 Moelvens medarbetare valde SOS Barnbyar
- 68 Hälsa, miljö och säkerhet
- 72 Så gick de från att vara sämst i klassen till att bli en av de bästa
- 74 Vi utvecklar våra starka sidor
- 76 Mångfald och jämlikhet på Moelven
- 78 Många vägar till Moelven
- 80 Alla trainees fick jobba kvar på Moelven
- 82 Tillför kompetens
- 84 Hälsovänlig kemikalieanvändning
- 88 Så skapade familjen Sundby sin drömostuga

LOKALA VÄRDEN

- 92 Ett samarbete som förenklar byggprocessen
- 94 Hållbar limleverantör
- 96 Ekonomiskt värdeskapande i lokalsamhället
- 98 Lokalmiljö
- 100 En pålitlig partner
- 102 Moelvens GRI-index 2020
- 106 Nyckeltal de senaste 5 åren

Bortom siffrorna i klimatredovisningen

Den här rapporten visar att Moelven har ett klimatavtryck som många förmodligen avundas oss. Koncernen är det man brukar kalla "klimatpositiv" eftersom vår verksamhet baseras på en förnybar resurs som även lagrar kol. När Moelvens produkter och lösningar – vars huvudkomponent är trävirke – används i byggnader och konstruktioner hjälper trädets kollagring till att minska utsläppen av koldioxid till atmosfären under lång tid. Detta är en del av lösningen på den klimatkris världen står inför. För Moelven är hållbarhet dock mer än siffror i klimatredovisningen.

PÅ MOELVEN KÄNNER vi viss press. Vi ska leverera produkter och lösningar som världen behöver, vi ska sysselsätta och utveckla våra medarbetare och vi ska naturligtvis leverera resultat till våra ägare. Inget av detta är egentligen unikt. Det som gör att vi känner oss lite extra pressade är det faktum att vår verksamhet till största del baseras på en förnybar resurs. Det förpliktigar.

På Moelven har vi jobbat med hållbarhet i många år, faktiskt långt innan ordet "hållbarhet" började användas. Det handlar om att använda skogsresursen på ett så effektivt sätt som möjligt. Kort uttryckt: hela trädet måste användas. Så har vi resonerat ända sedan 1899, då Moelven startade med tillverkning av oljekokta vagnshjul.

När vi nu ser tillbaka på pandemiåret 2020 kan vi konstatera att det var ett år då efterfrågan på trävaror ökade kraftigt i stora delar av världen. Det bidrar till att hålla liv i lokalsamhällena i Norge och Sverige, där Moelven gärna fungerar som hörnstensföretag på mindre orter. Att stärka våra arbetsplatser genom att utveckla såväl vår egen kompetens som branschen i stort är viktigt för Moelven. För oss är det också hållbarhet.

Den dag vi anser att vi är tillräckligt hållbara har vi avbrutit utvecklingen och börjat avveckla verksamheten. Det är vi självfallet inte intresserade av. Vi vet att våra klimatsiffror ser bra ut, men det räcker inte. Därför berättar vi i den här rapporten öppet om vad vi har uppnått och vad vi inte har lyckats med. Vi har

satt upp ett antal tuffa mål som kräver förändring. Den pressen känner vi definitivt av. För om det är några som måste tåla granskning är det sådana som Moelven, med tanke på vilken bransch vi verkar inom. Det förpliktigar, och inspirerar. Vi är nämligen övertygade om att vi kan bygga en hållbar framtid i trä.

Koncernchef
Morten Kristiansen

Det här är Moelven

Vår personalidé

Moelven ger människor
som vill möjligheter.

Vår vision

Det naturliga valet för
människor som ska
bygga och bo skandina-
viskt.

Vår mission

Att ge människor
goda rum

Hållbar

Moelven har respekt för människor och miljö. Vi baserar vår verksamhet på förnybara resurser och gör hållbarhet och långsiktighet till vår konkurrensfördel. Vi har en stark vilja att ta ansvar för vår miljö.

Våra värden

Nyttjar möjligheterna

Moelven söker lösningar. Koncernen har kapacitet och resurser att vara ledande inom produktutveckling och nytänkande. Vi har alltid varit ett företag som ligger i framkant och använder de möjligheter som föränderliga tider ger.

Pålitlig

Man kan lita på Moelven. Vi levererar på avtalad tid med rätt kvalitet. Det finns ett starkt fokus på öppenhet och ärlighet – att erkänna svagheter och fel är grunden för framgång och trovärdighet.

Hållbarhet inom Moelven

Efter att Världskommissionen för miljö och utveckling, eller Brundtlandkommissionen, lanserade begreppet hållbarhet 1987 definieras det ofta som ”en utveckling som tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov”. Definitionen tar hänsyn till människors behov av att ta vara på sina rättigheter och skapa möjligheter för ett bättre liv och betonar samtidigt att det finns gränser för vad naturen kan leverera idag utan att det påverkar vad den kan leverera i framtiden. Med det levnadssätt vi har idag förbrukar vi varje år resurser som motsvarar vad 1,6 jordklot kan producera. Med andra ord dränerar vi jordens resurser. Om hela världen hade levt som vi gör i de nordiska länderna hade den årliga resursförbrukningen motsvarat ca 3,6 jordklot. Det säger sig självt att detta levnadssätt inte kan fortsätta i längden. Den klimatkris och de föroreningsproblem vi står inför idag kommer på sikt att förändra dels människans behov, och dels jordens förmåga att producera de resurser som krävs för att tillgodose dessa behov.

FN:s mål för hållbar utveckling består av 17 huvudmål och 169 delmål som antogs av FN:s medlemsstater hösten 2015. Målen är världens gemensamma arbetsplan för att utrota fattigdom, bekämpa ojämlikhet, stoppa klimatförändringarna och skydda jordens ekosystem. Målen återspeglar de tre dimensionerna av hållbar utveckling: klimat och miljö (biosfären), samhälle och sociala förhållanden samt ekonomi.

På Moelven är vi övertygade om att vi har en roll att spela och att vår insats gör skillnad.

För oss handlar hållbarhet om att göra rätt val för omvärlden, men för att vi ska lyckas med det måste det ske på ett sätt som bidrar till att skapa långsiktigt värde för företaget. Om vi lyckas med detta blir vi också en del av den långsiktiga lösningen, och därför är hållbarhet den röda tråden i såväl visioner som strategier på Moelven.

Intressentanalys och väsentlighetsanalys

2017 gjordes en intressentanalys för att identifiera vilka intressentgrupper som påverkas mest av Moelvans verksamhet. Vi gjorde även en väsentlighetsanalys för att avgöra vilka hållbarhetsområden som har störst betydelse för både Moelven och dessa intressentgrupper. Moelvans fokusområden och långsiktiga ambitioner för hållbarhetsarbete bygger på dessa analyser. På så sätt kan vi se till att vi uppfyller våra intressenters förväntningar, att vi är förberedda på framtidens krav och efterfrågan och att vi fokuserar vårt arbete där det bäst bidrar till en hållbar utveckling, både för samhället i stort och för Moelven som koncern. Analyserna tydliggjorde fyra huvudområden som Moelvans hållbarhetsarbete kan delas in i:

- Klimatsmarta produkter och tjänster
- Ta vara på naturtillgångarna
- Människan i fokus
- Lokala värden

Moelvans hållbarhetsstrategi bygger på dessa fyra fokusområden med underliggande teman. Den här rapporten är uppbyggd på samma sätt. För att det ska bli ännu lättare att prioritera arbetet kategoriserar områdena på följande sätt:

GLOBAL REPORTING INITIATIVE

Den analys som ligger till grund för valet av fokusområden, formuleringen av viktiga frågeställningar kopplade till dessa fokusområden och framtagningen av hållbarhetsrapporten har skett med utgångspunkt i riktlinjerna för Global Reporting Initiative.

MOELVEN
Industri AB

Den stora bilden

Samarbete för att nå målen

FN:s hållbarhetsmål är var för sig definitivt möjliga att nå. Att skapa tillräcklig förändring på global nivå för att målen ska nås före 2030 blir mer utmanande ju mer tiden går, men det är inte omöjligt. Vi vet vad som krävs, och tekniken för att genomföra det finns redan, men det råder kanske fortfarande brist på det som ryms inom FN:s hållbarhetsmål nr 17, d.v.s. samarbete för att nå målen.

2020 var ett mycket svårt år för många men visade också hur mycket man kan uppnå med gemensam handlingskraft.

Lyckligtvis ökar såväl engagemanget som viljan och förmågan att göra förändringar som bidrar till att hållbarhetsmålen uppnås. Allt fler länder antar klimatlagar som syftar till ambitiösa förbättringar, inte bara med avseende på utsläppen av växthusgaser, utan också inom områden som plastanvändning, avfall, återanvändning och återvinning. I april 2021 enades även EU-länderna om en gemensam klimatlag för EU. De beslutade att nettoutsläppen av växthusgaser fram till 2030 ska reduceras med minst 55 % jämfört med 1990 års nivå, vilket är en kraftig skärpning av det tidigare målet på 40 % minskning.

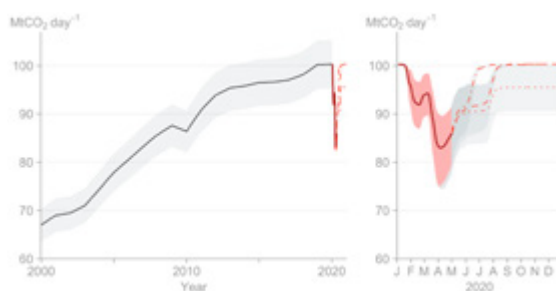
European Green Deal och taxonomin

EU har antagit ett nytt ramverk, European Green Deal, som bland annat satt som mål att hela EU ska vara koldioxid neutralt senast år 2050. En viktig del i ramverket European Green Deal är taxonomin. Taxonomin ska definiera vad en hållbar aktivitet är.

För att en aktivitet ska kunna klassas som hållbar måste den uppfylla följande kriterier:

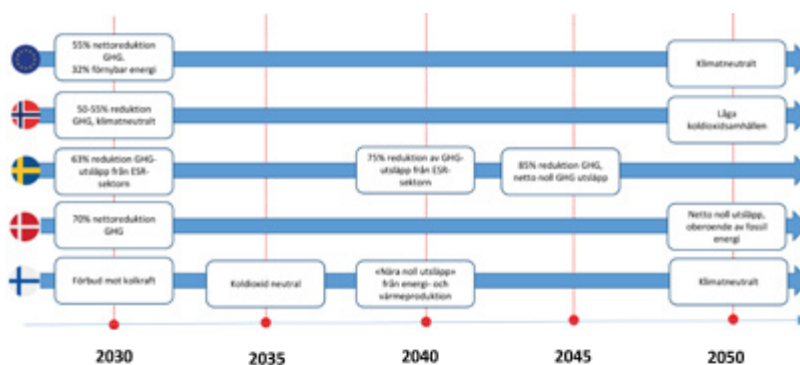
1) Bidra väsentligt till minst ett av följande sex klimatmål:

- Begränsning av klimatförändringarna
- Anpassning till klimatförändringarna
- Hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser
- Övergång till en cirkulär ekonomi
- Förebyggande och begränsning av föroreningar
- Skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem

Source: Le Quéré et al. Nature Climate Change (2020); Global Carbon Project

De globala koldioxidutsläppen minskade kraftigt när covid-19-pandemin bröt ut i februari/mars 2020. För året som helhet var utsläppen ca 7 % lägre än 2020. Efter en snabb ökning av utsläppen efter nedgången under årets första hälft var vi vid årsskiftet dock tillbaka på samma utsläppstakt som ett år tidigare.

2) Inte orsaka avsevärd skada på något av de andra miljömålen

3) Uppfylla minimikraven i fråga om sociala rättigheter
Förhoppningsvis kan ramverket bidra till att ge hållbarhetsarbetet en tydligare inriktning och därmed underlätta samarbetet kring hållbarhetsmålen samt, inte minst, leda till att nödvändiga förändringar genomförs snabbare. För Moelven innebär detta att vi kommer att göra en grundlig genomgång av våra målsättningar för att säkerställa att vi arbetar i enlighet med ramverket och deltar i samarbetet för att nå målen.

Moelvans prioriteringar

På Moelven har vi prioriterat hållbarhetsarbetet utifrån vilken betydelse det har för både omvärlden och oss själva. Vi har också prioriterat de områden där vi kan göra störst skillnad. Huvuddelen av vår verksamhet är baserad på en naturlig, förnybar råvara som dessutom är naturens egen lösning för insamling och

Källa: Danmarks klimat- och energiministerium, Finlands ministerium för miljö och klimatförändringar, Norges klimat- och miljöministerium, Svenska Miljödepartementet, Danske Bank, EU-kommissionen

lagring av koldioxid, d.v.s. trä.

Den viktigaste punkten i vår hållbarhetsstrategi är därför att vi förädlar råvaran med ett så litet klimatavtryck som möjligt och att en så stor andel som möjligt av våra färdiga produkter blir en del av varaktiga byggnader och konstruktioner där de fortsätter att binda kol så länge som möjligt. I koncernens årliga virkesproduktion binds ca fem till sex gånger så mycket kol som verksamheten släpper ut. En viktig del av Moelvans hållbarhetsstrategi har varit att minska elförbrukningen. Det är viktigt både eftersom elproduktionen medför koldioxidutsläpp, men också för att elen utgör en stor kostnad. Under 2020 beslutade vi att målet att minska koldioxidutsläppen ska prioriteras högre än att minska elförbrukningen. Orsaken till det är att elförbrukningen ökar när fossila energikällor som diesel till lastbilar och anläggningsmaskiner ersätts med elektricitet. Målet att effektivisera elförbrukningen där det är möjligt ligger dock fast.

Huvudområdena i koncernens hållbarhetsarbete är oförändrade:

- Klimatsmarta produkter och tjänster

För att Moelven och materialen vi tillverkar ska vara klimatpositiva måste vi hela tiden sträva efter att minska koldioxidavtrycket och effektivisera energianvändningen i vår tillverkning.

- Ta vara på naturtillgångarna

För att vår verksamhet ska bidra till att naturresurserna tas tillvara måste vi använda förnybara resurser och nyttja dem till fullo. Det gör vi genom att säkerställa certifiering och kvalitetssäkring i försörjningskedjan, optimera den egna produktio- nen och sortera restråvara och avfall på ett sätt som möjliggör återanvändning och återvinning.

- Människan i fokus

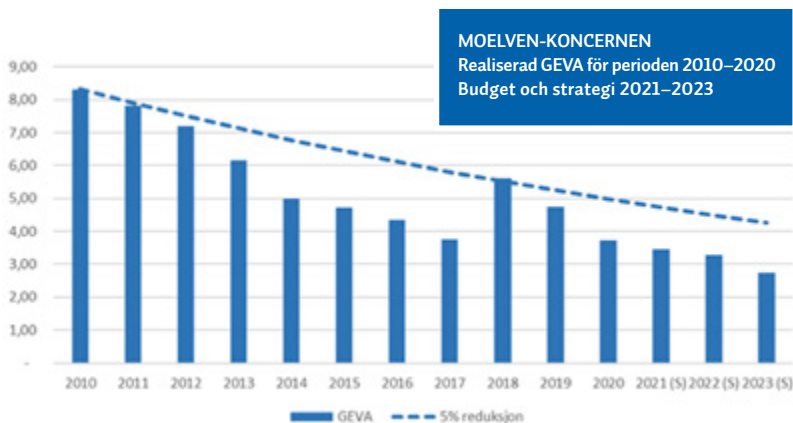
Vi ska vara en attraktiv och trygg arbetsplats och vi ska se till att våra verksamheter och produkter inte orsakar skada på människor, den biologiska mångfalden eller jordens ekosystem.

- Lokala värden

Vi ska skapa fler gröna arbetsplatser. Det gör vi inte bara genom ett långsiktigt och grönt värdeskapande i den egna verksamheten. Vi bidrar också till den gröna omställningen genom vårt samhällsbidrag i form av betalade skatter och avgifter samt de indirekta effekter som uppstår i lokalsamhället genom användningen av lokala underleverantörer.

På kort sikt har vi satt upp konkreta mål för vad som ska uppnås. De beskrivs närmare under respektive tema i den här rapporten. Målsättningarna har samma tidsram som den gällande strategiplanen, det vill säga till och med 2023.

För att hänga med i utvecklingen på längre sikt, fram till 2030 och därefter, mäter Moelven bland annat GEVA, växthusgasutsläpp i förhållande till värdeskapande (Greenhousegas Emissions per Value Added). Det är ett uttryck för relationen mellan utsläpp av växthusgaser och värdeskapande. Beräkningar visar att om man på global nivå uppnår en årlig minskning på 5 %, det vill säga att utsläppen av växthusgaser blir mindre jämfört med värdeskapandet, kan flera av målen i Parisavtalet uppnås samtidigt. Ett minskat koldioxidavtryck gynnar klimatet och miljön, medan värdeskapande är en förutsättning för bland annat fattigdomsbekämpning. Moelven har kopplat sin hållbarhetsstrategi till hållbarhetsmålen i Parisavtalet och har därmed förbundit sig att arbeta för en sådan minskning.

Klimatsmart och hållbart värdeskapande

MOELVENS KOLDIOXIDAVTRYCK:
 0,2 milj. ton CO₂-utsläpp från verksamheten
 1,6 milj. ton CO₂ lagrat i färdiga varor

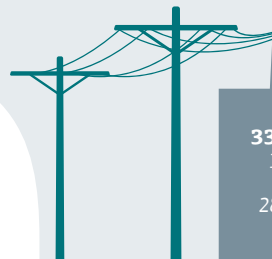
Timmer binder
 3,3 milj. ton CO₂

Utsläpp från virkestransporter
 29 100 ton CO₂

Utsläpp från övriga transporter
 3 900 ton CO₂

Energi-förbrukning
 249 Gwh el.
 3 615 ton CO₂

Utsläpp från produktion
 12 200 ton CO₂

3391 anställda
 1 707 i Sverige
 1 656 i Norge
 28 i andra länder
 H1 = 11,7

Rörelseintäkter
 11,7 md NOK

Rörelseresultat
 662 milj. NOK

Distribution
 16 % omsättning till 40 länder utanför Skandinavien

Utsläpp från transporter till kund
 111 300 ton CO₂

Avfall
 15 178 ton totalt
 1 063 ton farligt avfall
 392 ton plast
 84 % sorteringsgrad

Biomassa
Pellets
Fjärrvärme

Energi
 bioenergi producerad 762 GWh
 Energinnehåll i såld biomassa 3891 GWh

Bygginredning
 2019 projekt
Moduler
 6160 st
Plywood
 109000 m³
Limträ
 54600 m³
Hyvlat virke
 0,82 milj. m³
Sågade trävaror
 2,12 milj. m³

Fokusområden, mål och prioriteringar

Fyra fokusområden	Väsentliga teman	Resultat	Mål och prioriteringar		
			2019	2020	2023
Vi och våra material ska vara klimatpositiva 	1. Energianvändning i egen produktion 2. Transport av varor 3. Produktion av bioenergi 4. Skogens klimatfördelar 5. Klimatsmart design 6. Avfallshantering på kontoren	Elförbrukning (GWh)	229	249	Genomföra planerad aktivitetssökning utan att öka elförbrukning och koldioxidavtryck
		Koldioxidavtryck (tCO ₂ e)	138 570	161 143	
		Kollagring i färdiga varor (tCO ₂)	1 469 283	1 576 605	5 % årlig minskning av kolintensiteten.
Vi ska använda förnybara resurser och utnyttja hela resursen 	1. Hållbara material 2. Resursoptimering 3. Resurseffektiv design och förpackning 4. Avfallshantering i produktionen	Kontrollerat virke	100 %	100 %	100 %
		Återvunnen plast (ton)	387	392	Öka andelen bioplast och återvunnen plast så mycket som möjligt
		Förbrukad återvunnen plast (ton)	1 231	1 371	
		Förbrukad annan plast (ton)	420	538	Hitta/bidra till utvecklingen av miljövänliga alternativ till fossil plast
		Sorteringsgrad	85 %	84 %	90 %
Vi ska vara en attraktiv och trygg arbetsplats 	1. HMS 2. Engagerade och kompetenta medarbetare 3. Hälsovänlig kemikalieanvändning	H1	11,3	11,7	< 4
		H2	34,8	25,1	< 16
		F-värde	207,5	256	
		Riskrapporter	3 208	3 843	> 1,2 per anställd
		Sjukfrånvaro	5,40 %	6,20 %	< 4,0 %
		Anställda	3 399	3 391	
		Lärlingar	31	30	
Vi skapar fler gröna arbetsplatser 	1. Ekonomiskt värdeskapande i lokalsamhället 2. Lokalmiljö	Totalt skattebidrag i Norge och Sverige (MNOK)	828	931	Hållbarhet är en av fyra grundpelare i Moelvans strategi och ska vara ett av kriterierna vid beslut om investeringar och koncernens utveckling.
		Uppskattat samhällsbidrag (MNOK)	4 235	5 004	
		Direkta arbetstillfällen	3 399	3 391	
		Brott mot föreningslagar	Inga	Inga	Moelven ska inte bryta mot några regler eller lagar gällande föroreningar.

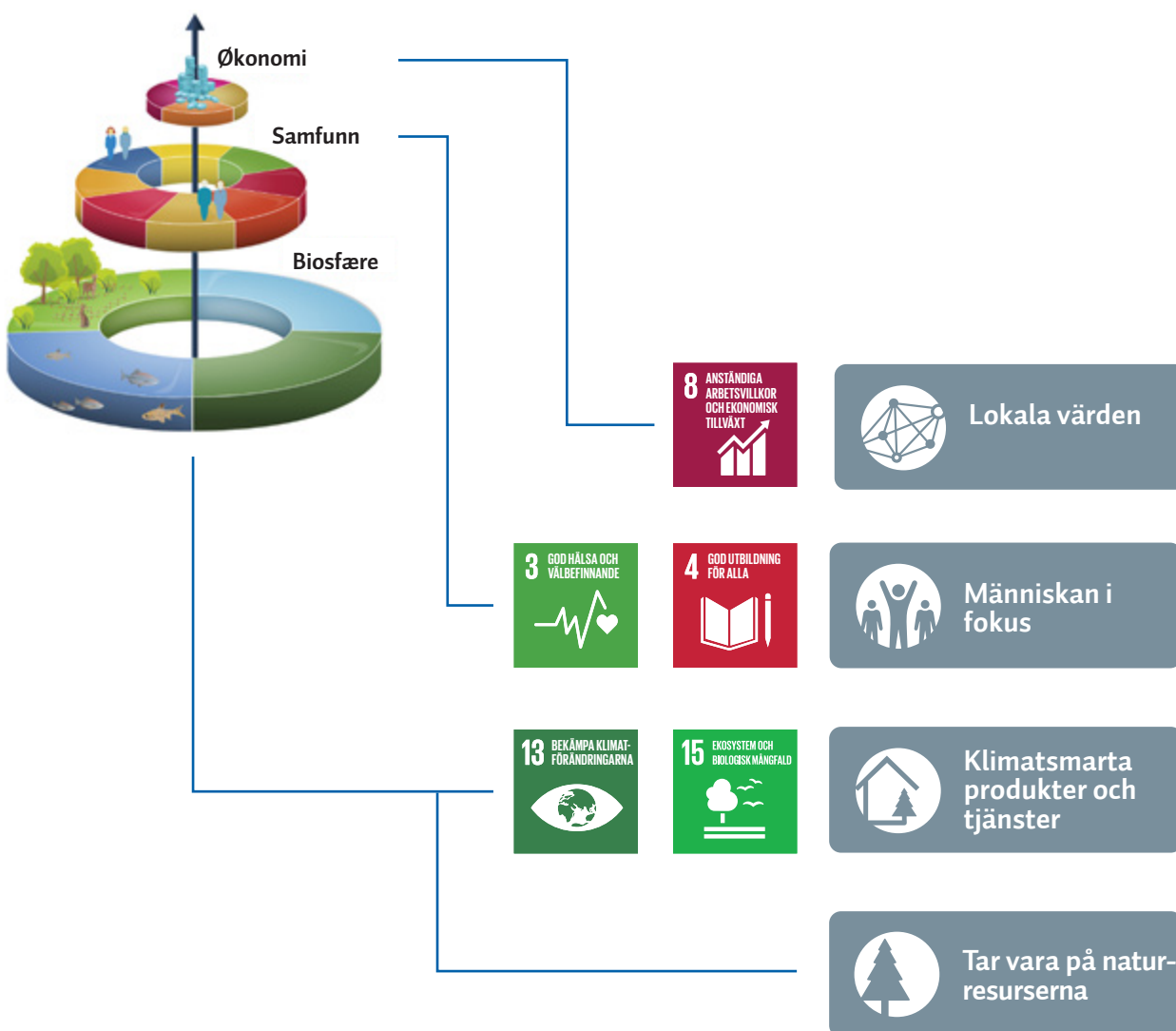

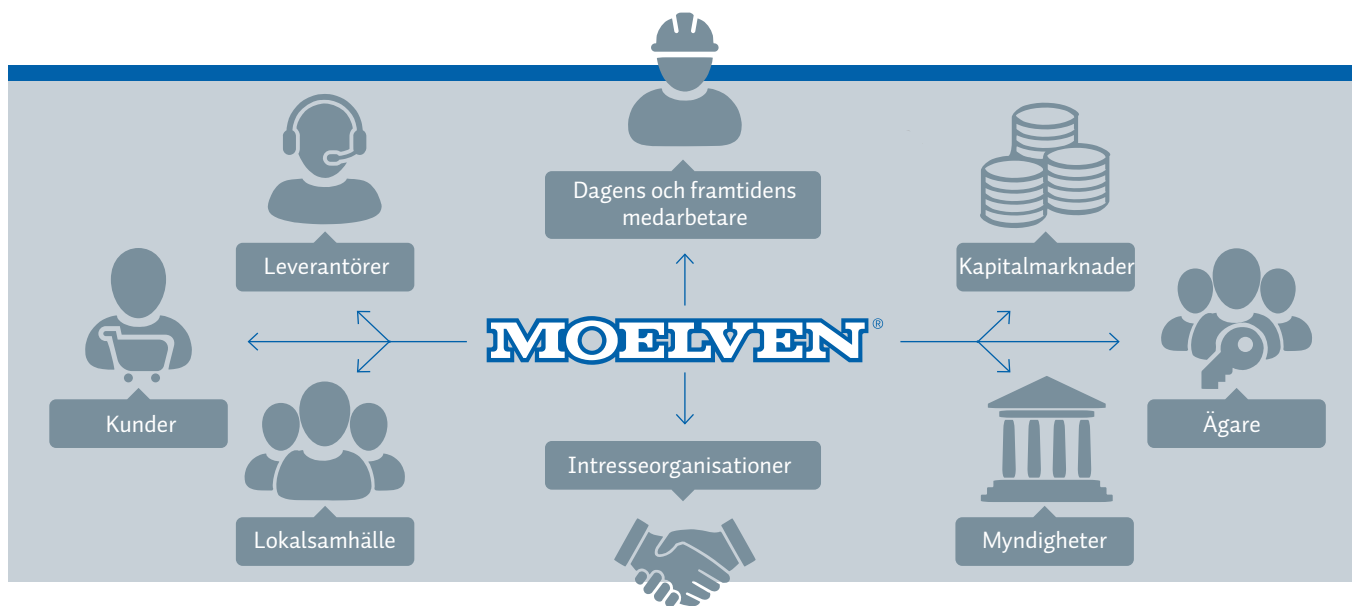
Grundläggande förutsättning - vi är en pålitlig partner

Moelven och FN:s hållbarhetsmål

För att ge vårt hållbarhetsarbete en tydlig inriktning och sätta in det i ett globalt sammanhang har vi kopplat Moelvens hållbarhetsrelaterade fokusområden till FN:s mål för hållbar utveckling. Våra fokusområden har valts ut eftersom de har störst betydelse för både omvärlden och företaget och eftersom det är där vi har möjlighet att göra skillnad. De hållbarhetsmål vi prioriterar är de mål som har starkast koppling till dessa fokusområden.

Fem hållbarhetsmål – vårt ansvar

Intressentdialog och förväntningar

Moelvens hållbarhetsstrategi bygger på en väsentlighetsanalys och en intressentanalys. I tabellen anges de grupper som är Moelvens intressenter, deras intresseområden och hur vi kommunicerar med dem.

Intressentgrupp	Vad är viktigt för dem?	Hur kommunicerar vi med dem?
Kunder	<ul style="list-style-type: none"> Pris och kvalitet Certifiering Hållbart skogsbruk Klimat Avfall 	<ul style="list-style-type: none"> Försäljning och marknadsföring Digitala medier Kundundersökningar Möten och samtal Kvartals- och årsredovisning
Framtiden och dagens medarbetare	<ul style="list-style-type: none"> Arbetsvillkor Vision Samhällsansvar Miljö Personlig utveckling 	<ul style="list-style-type: none"> Möten och samtal Digitala medier Mässor Reklam
Myndigheter	<ul style="list-style-type: none"> Innovation Samarbete Klimat Skogsbruk Rapportering 	<ul style="list-style-type: none"> Möten och samtal Klustersamarbete Kvartals- och årsredovisning
Lokalsamhälle	<ul style="list-style-type: none"> Miljö Arbetsplatser Lokalt värdeskapande Transparens 	<ul style="list-style-type: none"> Marknadsföring Digitala medier Möten och samtal Kvartals- och årsredovisning
Ägare	<ul style="list-style-type: none"> Långsiktig strategi Resurseffektivisering Klimat och miljö 	<ul style="list-style-type: none"> Möten och samtal Kvartals- och årsredovisning
Leverantörer (bl.a. skogsägare)	<ul style="list-style-type: none"> Hållbar ekonomisk verksamhet Resurseffektivisering Hållbart skogsbruk 	<ul style="list-style-type: none"> Möten och samtal Klustersamarbete Digitala medier Marknadsföring
Intresseorganisationer	<ul style="list-style-type: none"> Resurseffektivisering Biobränslen Certifiering Biologisk mångfald 	<ul style="list-style-type: none"> Möten och samtal Konferenser Klustersamarbete Digitala medier
Kapitalmarknader	<ul style="list-style-type: none"> Långsiktig strategi Risker och möjligheter Transparens 	<ul style="list-style-type: none"> Möten och samtal Kvartals- och årsredovisning

Vad hållbarhetsmålen innebär för oss

Anne Cathrine Amdahl, HMS-chef

#3 God hälsa

"Säkra god hälsa och främja livskvalitet för alla, oavsett ålder."

Moelven har ett ansvar att bidra till trygghet och säkerhet för alla som påverkas av koncernens verksamhet och produkter. Det ska vara tryggt att arbeta på Moelven. Vår målsättning är att ingen ska bli sjuk eller skada sig genom det arbete de utför. Detsamma gäller dem som använder våra produkter och tjänster – alla från utvecklare och professionella hantverkare till slutanvändare, som ofta är privatpersoner.

Maxim Babenok Nordal, lärling

#4 Bra utbildning

"Säkerställa inkluderande, rättvis och god utbildning och främja möjligheterna till livslångt lärande för alla."

Att människor världen över får utbildning är viktigt för att vi ska kunna skapa en hållbar framtid, men också för att vi ska kunna öka jämlikheten och bekämpa fattigdom, diskriminering och social dumpning. Moelven-koncernen måste dessutom säkra sin framtida tillgång till den kompetens och de mänskliga resurser som krävs för en hållbar vidareutveckling av verksamheten.

Viktoria Olofsson, säljassistent

#8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

”Främja varaktig, inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt, full sysselsättning och anständiga arbetsvillkor för alla.”

Antalet människor som lever i extrem fattigdom har minskat de senaste 20–30 åren, men problemet har inte eliminerats. Fattigdom är ett stort hinder mot hållbar utveckling och bekämpningen av klimatförändringarna. Världens länder bidrar till fattigdomsbekämpningen med en andel av sin bruttonationalprodukt, d.v.s. summan av alla värdeskapande aktiviteter som utförs i varje enskilt land.

Helge Gunnar Volla, operatör

#13 Stoppa klimatförändringarna

”Agera omedelbart för att bekämpa klimatförändringarna och deras konsekvenser.”

Genom att tillverka klimatsmarta produkter baserade på en naturlig, förnybar råvara och genom att bidra till förnyelsebar bioenergiproduktion deltar Moelven i arbetet med att bekämpa klimatförändringarna. När de används som material i konstruktioner med lång livslängd fungerar våra produkter som ett naturligt kollager, och restråvaran från tillverkningen införlivas i kolets naturliga kretslopp som inte tillför någon ny kol till atmosfären.

Björn Johansson, VD

#15 Livet på land

”Skydda, återställa och främja en hållbar användning av ekosystem, säkerställa ett hållbart skogsbruk...”

Som kund till skogsindustrin har Moelven ett ansvar att verka för ett hållbart skogsbruk. Genom att vara pådrivande på det här området bidrar vi till att öka skogens upptag av koldioxid från atmosfären. Det gör vi genom de skogsförvaltnings-tjänster vi erbjuder, genom kommunikation med skogsägare och genom att ställa krav på våra leverantörer enligt certifieringssystem som PEFC™ och FSC®(1).

När du bygger och inreder med trä får du flera hälsofördelar på köpet. Trä är ett förnybart och levande material som kan påverka både den fysiska inomhusmiljön och hur vi upplever den.

Klimatsmarta produkter och tjänster

Stolt partner i framgångsrika projekt

Tillsammans med våra samarbetspartners bygger vi en hållbar framtid i trä. Genom att bidra med vår kompetens och nya sätt att tänka hjälper vi till att skapa välfungerande lösningar som gör världen lite grönare. Här berättar vi om fyra projekt som vi är stolta över att vara en del av.

Mjøskanten

Med världens högsta trähus, Mjøstårnet, har vi visat världen vad som är möjligt att bygga i trä. Tillsammans med AB Invest, HENT och Ringsaker kommun går Moelven nu vidare med den gröna omställningen i Brumunddal.

Moelven ska tillverka den bärande limträkonstruktionen till den 3 800 m² stora kommersiella byggnad

som ska byggas vid sidan av Mjøstårnet, samt modulerna till de tre flerbostadshus som byggs framför höghuset. De nya byggnaderna är konstruerade enligt samma koncept som Mjøstårnet, Mjøsbadet och Skibladnerbrygga, det vill säga med hållbara och närproducerade material.

Förskolan Boängen

När förskolan Boängen i Knivsta kommun stod klar 2020 markerade det startskottet för en lång rad Svanenmärkta skolor och bostadsprojekt som Moelven Byggmodul AB kommer att bygga de närmaste åren.

– Att vi har en Svanenlicens betyder att vi ständigt strävar efter att bli ännu bättre. Den kanske viktigaste fördelen är att du kan vara säker på att få en bra och trygg plats att vara på med litet klimatavtryck, säger Hedwig Ulander, affärsutvecklingschef på Moelven Byggmodul AB.

Vindkraftverk i trä

För att lyckas bygga en hållbar framtid i trä är det naturligt för oss att vara lyhörda för forskning och utveckling. Tillsammans med innovationsbolaget Modvion har Moelven Töreboda AB utvecklat en 30 meter hög prototyp till ett vindkraftverk i limträ. Den uppfördes på Björkö utanför Göteborg i april 2020. Modvions mål är att utveckla ett koncept som gör det möjligt att bygga 150 m höga vindkraftverk i trä.

– De senaste två åren har vi lärt oss ännu mer om träs egenskaper och genomfört en rad intressanta tester. Vi har bidragit med vår kompetens om stora, bärande träkonstruktioner och samtidigt utvecklat vårt sätt att 3D-modellera. Under byggandet av vindkraftverket har vi arbetat med andra typer av geometrier än vad vi brukar göra, och det är kunskap vi tar med oss, säger Åhlén, vd för Moelven Töreboda AB.

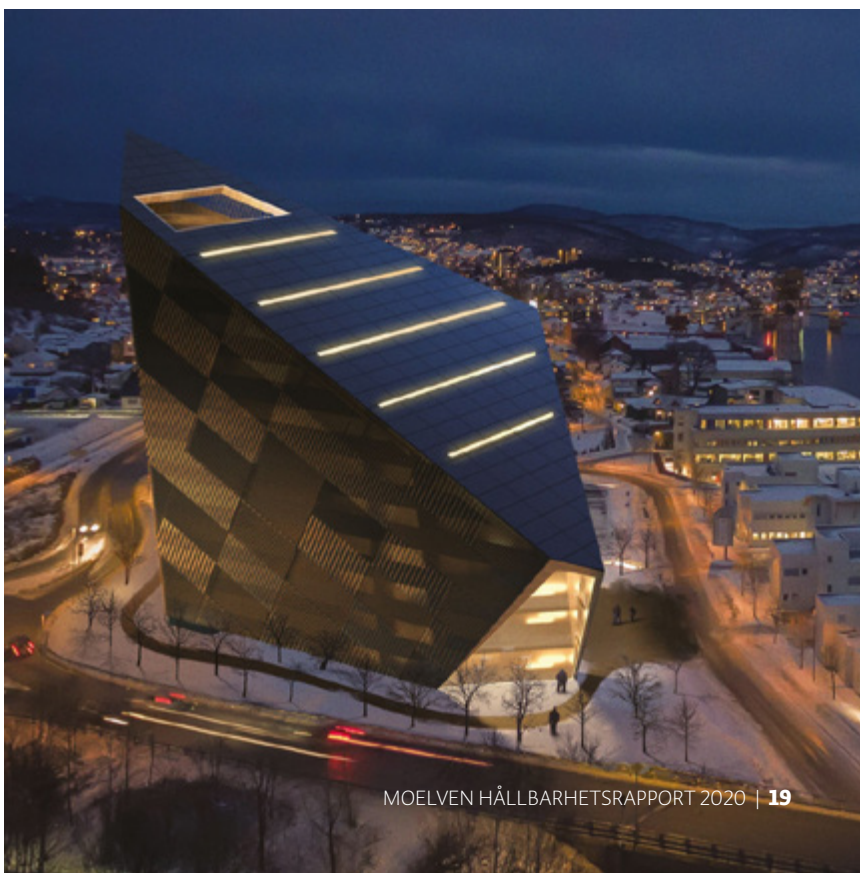

Foto: Sören Håkanlind

Powerhouse Telemark

Powerhouse Telemark är en av världens mest energieffektiva och miljövänliga byggnader. Under sin livslängd på 60 år kommer den att generera mer energi än den förbrukar, och 2020 utsågs den av CNN till ett av årets mest spännande projekt. Moelven har levererat kompletta kontorslösningar till de 11 våningsplanen samt brandimpregnerad termofuru till fasaden.

Istället för traditionell panel med bräddor som går in i varandra täcks Powerhouse Telemark av snedställda ribbor. Därmed får byggnaden en estetiskt tilltalande träfasad som samtidigt fungerar som solskydd.

– Jag tar hänsyn till hållbarhetsaspekten i nästan alla beslut jag fattar, framförallt de som gäller min skog. För mig representerar skogen såväl dåtid som nutid och framtid. Skogen som jag äger tillsammans med min syster har vi ärvt av vår pappa, och den vill vi förvalta så bra som möjligt för att så småningom ge den vidare till våra barn. Men skogen är mycket mer än så. Den är jordens lungor, och därför måste vi ta hand om den så bra vi kan. För oss är det viktigt att samarbeta med en aktör som har samma värderingar som vi har som kan ge oss den hjälp vi behöver för att ta hand om skogen på bästa sätt.

Karin Lundqvist
Skogsägare som samarbetar med Moelven Skog AB

– Att göra hållbara val är viktigt för mig. Som distributionscentral får vi ofta varor i retur som inte kan säljas på nytt. Istället för att slänga dem har vi öppnat en outletbutik för medarbetare och anordnat försäljningstillfällen lokalt och på internet. Genom att tänka hållbart kan vi förändra världen.

Kamila Rutkowska
Logistikchef, Moelven Langmoen AS

Hållbarhet genom värdekedjan

– Att Moelven bedriver en hållbar verksamhet och endast använder certifierat virke är viktigt för mig. Det gör att jag kan garantera en bra produkt med minsta möjliga klimatavtryck. Jag har gott samvete när jag går hem från jobbet.

Frode Sawert Amdahl
Produktionsmedarbetare, Moelven Mjøsbuket AS

– Vi märker att kunderna frågar efter miljövänliga produkter, närproducerade varor, återvinning och dokumentation. På kundcentret försöker vi se till att varorna transporteras så korta sträckor som möjligt, att bilarna fylls, att omlastningen minimeras och att alla varor har dokumentation och certifiering. Jag är stolt över att jobba på ett företag som säljer miljövänliga produkter och som ständigt strävar efter att bli ännu mer hållbart i alla led. Var och en av oss måste förstå hur viktigt det är och bidra med det vi kan.

Elisabeth Nyborg
Chef, kundcentret

– Att Moelvens produkter är miljövänliga och certifierade är viktigt för oss. Eftersom Moelven är en central aktör känner vi oss trygga med att de varor vi erbjuder våra kunder är bra för både människan och miljön. Hållbarhet är en viktig del av vår vardag. Tillsammans förvaltar vi vårt arv och för det vidare till kommande generationer.

Hein Østgård
Butikschef, Byggmakker Lillehammer och Ringsaker

Karlstads kommun har bestämt att använda så mycket trä som möjligt vid nybyggnation, och det är viktigt för oss att produkterna tillverkas på ett hållbart sätt. Råvaran ska vara miljöcertifierad, och även om vi inte kräver att den ska vara närproducerad ser vi det som ett stort plus.

Sixten Westlund
Projektledare, Karlstads kommun

Moelven Töreboda AB levererar konstruktionen till Sannafältets sportcenter i Karlstad.

Klimatredovisningen

Moelvens klimatredovisning är från och med 2017 utformad enligt GHG-protokollet.

(Ton CO ₂ -ekvivalenter)	Förändring i %	2020	2019
Scope 1 (utsläpp inom bolaget)	-8,3 %	12 235	13 345
Eldningsolja		501	1 299
Bioolja		-	-
Diesel		10 844	10 845
Biodiesel		26	25
Bensin		13	28
LPG (gasol)		845	1 143
Naturgas		-	-
Biogas		-	-
Moelvenägda varutransporter (till kund)		-	-
Moelvenägda varutransporter (från leverantör)		5	5
Direkta biobaserade utsläpp (utanför scope)	2,4 %	337 448	329 379
Bark		191 148	200 130
Sågspån		22 655	20 911
Huggflis		86 293	62 132
Kutterspån		5 712	6 476
Cellulosaflis		4 809	1 524
Pellets		297	163
Ved		26 509	37 697
Grot		-	333
Bioolja		-	-
Biodiesel		26	13
Biogas		-	-
Scope 2 (utsläpp kopplade till elförbrukning)			
Platsbaserad beräkning	7,6 %	3 615	3 380
Marknadsbaserad beräkning	3,7 %	123 406	119 141
Scope 3 (utsläpp utanför bolaget)	19,2 %	145 293	121 845
Transport av varor till kund som utförs av tredje part		111 334	89 680
Tredjepartsägda varutransporter (från leverantör till Moelven)		32 989	30 835
Flygresor		109	345
Arbetsrelaterade biltransporter		861	985
Totala utsläpp (scope 1, scope 2 – platsbaserad, scope 3)	13,8 %	161 143	138 570
Totala utsläpp (scope 1, scope 2 – marknadsbaserat, scope 3)	9,6 %	280 934	254 331

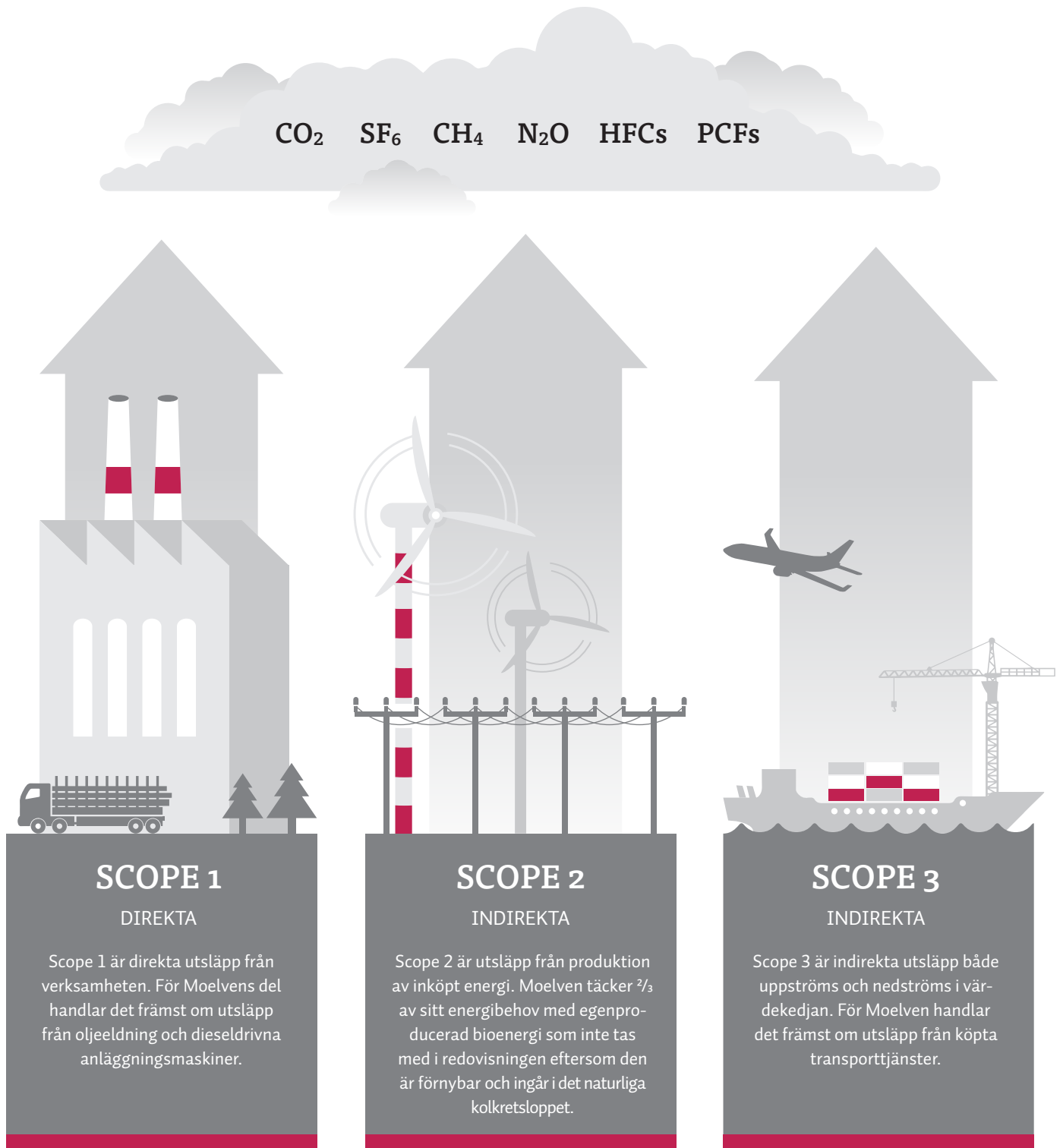
Klimatredovisningen är baserad på utsläpp av koldioxid eftersom det inte finns några identifierade eller kvantifierade utsläpp av andra växthusgaser som CH₄, N₂O, HFC, PFC, SF₆ eller NF₃. Eftersom 2017 var första året redovisningen utformades enligt GHG-protokollet har 2017 satts som basår för framtida jämförelser.

Utsläppsfaktorerna har främst hämtats från Defra (Department for Environment, Food & Rural Affairs). Utsläppsfaktorerna för elektricitet är baserade på norska NVE:s faktorer. För platsbaserade utsläpp från svenska företag används IEA CO₂ Emissions from Fuel Combustion 2016, och för marknadsbaserade utsläpp används samma utsläppsfaktor som för norska företag.

För beräkningar av biobaserade utsläpp används EN 16449, baserat på värden från Treteknisk Institut samt Erik Eid Hohle (Bioenergi). För systemavgränsning används principen om ägande och där Moelven är fakturamottagare för den bakomliggande aktiviteten.

Klimatredovisningen förklarad

GHG-protokollet delar in klimatredovisningen i tre fokusområden:
scope 1, 2 och 3.

Renoveringsboom ledde till säljrekord

Moelven har aldrig sålt mer bygg- och inredningsprodukter än under 2020.

NÄR SKANDINAVIEN STÄNGDE ner i mars 2020 dröjde det inte länge innan nya altaner började dyka upp här och där. Mellan 15 mars och 15 juni levererade Moelven hela 40 000 kubikmeter altangolv i Norge. Det är nytt rekord och en ökning med 50 % jämfört med samma period 2019.

– Vi måste erkänna att vi verkligen inte förväntade oss de här siffrorna. Aldrig tidigare har vi upplevt en altanboom som denna. Människor reser mindre under coronapandemin och lägger istället mer pengar på underhåll och renovering, både hemma och i sommarstugan. Det har gett positiva effekter för den skandinaviska byggvaruhandeln, berättar Moelvens koncernchef Morten Kristiansen.

20 % ökning under 2020

Skandinavernas renoveringsiver höll i sig under hela sommaren och hösten.

Det resulterade i att 2020 blev det bästa året någonsin för divisionen Wood. 2020 sålde vi över 1 086 500 kubikmeter träbaserade bygg- och inredningsprodukter i Norge, Sverige och Danmark. Det är en ökning med över 165 500 kubikmeter från året före. Tillsammans motsvarar 2020 års försäljning en lastbilskaravan på över 245 mil!

– Vi är väldigt glada över att ha klarat oss så bra genom den här krävande perioden. Det kan vi till stor del tacka våra medarbetare för. De har uppvisat en imponerande anpassningsförmåga och flexibilitet som har gjort att vi har lyckats möta den ökade efterfrågan, säger Bjarne Hønningstad, divisionschef på Moelven Wood.

Hur mycket är 40 000 kubikmeter trall?

Oslo-Lofoten
tur/retur

4

gånger

Nästan

40 000

typiska* norska altaner.

*Ca 30 m².

Preikestolen upp och ner

1 300

gånger

Unik stugupplevelse i havsbandet

I Den Norske Turistforenings (DNT) fem nya stugor, Flokehyttene, kommer du riktigt nära den otämjda naturen samtidigt som du befinner dig i en lugn och trygg omgivning.

HÖSTEN 2020 STOD DE fem DNT-stugorna klara på udden Ryvarden i Sveio, ungefär två mil norr om Hauge-sund. Genom de över fem meter breda panoramafönstren kan du uppleva det stora havet från en lugn och trygg miljö. Med ekgolv och panel i obehandlad kärnfuru från Moelven är stugorna byggda för att klara det tuffa Vestlandsklimatet.

– De här produkterna är skapade för att hålla år efter år, även vid extrem väderpåverkan. Kärnfuru användes i byggandet av de norska stavkyrkorna, och vikingarna använde det till sina båtar. Här sover man tryggt medan naturens krafter härjar utanför, säger Winfried Schaal, produktchef på Moelven Wood Prosjekt AS.

Fullbokat hela 2021

Stugorna har redan blivit ett dragplåster på Haugalandet och är fullbokade hela 2021.

– Det tycker vi är väldigt roligt, såklart. Ett av våra mål är att få människor att vilja upptäcka nya platser, och den stora efterfrågan visar att vi har lyckats med det här. Flokehyttene är helt unika när det gäller både

läge och kvalitet, säger Tore Haugen, verksamhetsansvarig i Haugesund Turistforening. Han har själv övernattat i dem två gånger. ”Jag har upplevt både dåligt väder och stjärnklara himlar. Båda var lika spektakulära.

Elementen påverkar oss

De fem Flokehyttene ser nästan ut som en naturlig del av kustlandskapet och har byggts utan bestående ingrepp i naturen. Här finns alla förutsättningar för att du ska kunna sänka axlarna och slappna av.

– När vi omger oss med naturens element, oavsett om det handlar om saltstänk från havet eller inredningsprodukter av trä, kan vi känna hur pulsen går ner och att vi helt enkelt mår bättre, säger Schaal.

En förklaring till detta är att vi människor har levt länge i naturen och är förprogrammerade att både trivas i den och tolka den. Naturelementen fungerar som en positiv och behaglig distraktion. Kanske är det därför så många av oss tycker om att bo i stuga?

Flokehyttene har utformats som en del av landskapet. Stormiga dagar kan du se vågorna slå upp mot stugornas väggar.

Flokehyttene har uppkallats efter personer i kretsen kring vikingen Floke Vilgerdsson. År 869 seglade han ut från Ryvarden och bosatte sig på den ö han döpte till Island.

Energianvändning i egen produktion

Hur och varför är det viktigt?

Moelven förbrukar stora mängder energi i sin produktion. Även om ca 2/3 av energibehovet täcks av egenproducerad bioenergi är den andel som täcks med inköpt el tillsammans med transporterna den största källan till utsläpp av växthusgaser.

Energiförbrukningen i den egna produktionen har därför stor betydelse för Moelven och företagets intressenter eftersom den utgör både en miljöutmaning och en stor kostnad.

Policy och tillvägagångssätt

Moelven arbetar ständigt för att effektivisera energianvändningen på sina anläggningar genom att aktivt delta i teknik- och marknadsutvecklingen inom bioenergisektorn, samt genom att ersätta fossila bränslen med mer miljövänliga energikällor på de områden där det är praktiskt genomförbart.

Moelven har som mål att minst 95 % av den termiska energi som behövs för uppvärmning av lokaler och torkning av virke ska täckas med egenproducerad bioenergi från träindustrin. Inom koncernens trämekaniska del, som är den mest energikrävande, finns det dock områden där driften är beroende av elektrisk energi. De viktigaste är sågprocessen och driften av elmotorer för våra virkestorkar. Energiförbrukningen inom dessa områden är starkt kopplad till produktionsvolymerna. Effektiviseringsarbetet inom dessa områden syftar därför främst till att minska energibehovet per producerad enhet.

Enligt koncernens långsiktiga strategiplan ska produktionsvolymerna öka, och målsättningen är att detta ska genomföras utan att den totala elförbrukningen ökar i motsvarande grad. För att det ska vara möjligt krävs innovation och aktiv användning av ny teknik. Genom projektet "Det smarta digitala sågverket", som genomfördes på sågverket Moelven

Valåsen AB i Karlskoga, har Moelven skaffat sig kunskaper och erfarenheter som nu ligger till grund för olika energieffektiviseringsåtgärder i hela koncernen. Vi har också gjort en detaljerad energikartläggning av alla koncernens verksamheter i Sverige. Resultaten från de här projekten ligger till grund för koncernens mål att minska elförbrukningen till 208 GWh före utgången av 2022, förutsatt att produktionsvolymerna inte ändras från 2017.

Moelven har också som mål att minska verksamhetens koldioxidavtryck i enlighet med de nationella klimatmålen i de länder där Moelven bedriver produktion. Detta kräver ofta en övergång till elektricitet som energikälla, och därmed ökar elförbrukningen sett ur ett isolerat perspektiv. Under 2021 kommer koncernens hållbarhetsmål att uppdateras så att de ligger i linje med såväl nationella klimatmål som EU:s European Green Deal, samtidigt som den inbördes prioriteringen mellan de olika målen tydliggörs.

Utvärdering av resultat

Den totala energiförbrukningen ökade under 2020 till följd av en ökad aktivitetsnivå. Både sågproduktionen och andelen produkter med hög förädlingsgrad (som är mer energikrävande överlag) ökade. Samtidigt innebar det snabbt ökade kapacitetsutnyttjandet att driften blev något mindre energieffektiv än vad vi hade önskat.

Covid-19 medförde både smittskyddsåtgärder som försvårade implementeringen av energieffektiviseringsåtgärder och att investeringsaktiviteten blev betydligt reducerad på grund av osäkerhet. Totalt sett blev konsekvensen av detta att koncernen ökade sin energiförbrukning jämfört med året före. Elförbrukningen ökade med 8,7 %, varav 2,9 % kan tillskrivas den nya pelletsfabriken i Sokna som hade sitt första hela verksamhetsår 2020.

MÅLSÄTTNINGAR:

- Vi ska vara klimatpositiva
- Energiförbrukningen ska minskas
- 95 % av energibehovet för uppvärmning av lokaler och torkning ska komma från egenproducerad bioenergi i träindustrin

RESULTAT:

- Förbrukningen av fossilbaserad energi minskade med 7,7 % 2020.
- Produktionen av bioenergi ökade med 2,1 % 2020.
- Elförbrukningen ökade med 8,7 % 2020.
- Energikartläggningen i Sverige har genomförts

ÅTGÄRDER:

- Genomföra aktivtetsökning utan att öka elförbrukningen.
- Se över befintliga målsättningar och införa fler verksamhetsanpassade nyckeltal för kartläggning av energianvändning och energieffektivisering.
- Vidta energieffektiviseringsåtgärder baserade på "Det smarta digitala sågverket" och energikartläggningen i Sverige.

Beskrivning	2020	2019
Total förbrukning av fossila energikällor (bränsle)	36	39
Total bioenergiproduktion i koncernen (nedre värmevärde)	762	746
Förlorad bioenergi	51	72
Total förbrukning av inköpt el	249	229
Inköp av fjärrvärme	88	90
Total försäljning av bioenergi	63	73
Total energiförbrukning i koncernen (GWh)	959	885
Förbrukad bioenergi (GWh)	736	691

Patrik Svensson och Peter Rockedahl framför platsen där den nya energicentralen på Moelven Valåsen AB ska byggas. Med den tillgodoser företaget sitt framtida energibehov på ett hållbart sätt.

Peter Rockedahl

Digitala lösningar ska spara energi

Varje år har Moelvens produktionsanläggningar i Sverige en energianvändning som motsvarar 22600 medelhushåll. Men vad används energin till?

- Genom att få bättre kontroll på hur vi använder energin i våra industrier kan vi både förebygga oplanerade driftstopp, få högre kvalitet på det vi gör och så klart minska energianvändning, säger Peter Rockedahl, teknisk direktör i division Timber

För att lyckas uppnå den kontroll som behövs krävs ett gediget arbete, ett arbete som redan pågått under flera år och som nu börjar bli redo för steg två.

Fyra år av kartläggning

2017 påbörjades arbetet med att kartlägga energianvändningen i Moelvens svenska industrier, ett arbete pågått under en fyraårsperiod. Arbetet är en följd av Lagen om energikartläggning i stora företag som trädde i kraft 2014.

- Det har i första hand handlat om att ta reda på hur energin används i dag och sedan ta fram förslag på kostnadseffektiva åtgärder, säger Peter.

Uifrån det arbetet kommer nu arbetet att fortsätta med att finna platser där det är lämpligt att sätta in de första åtgärderna.

- Man kunde bland annat se att fyra av de då totalt 20 industrierna stod för 60 procent av all energi-

användning, vilka alla är sågverk. Kunskapen gör att varje enskilt bolag kan påbörja arbetet med att minska sin egen energiförbrukning, säger Peter.

Digitala lösningar - en viktig nyckel

Åtgärdsförslagen för att spara energi är många, men det finns en sak man valt att satsa extra mycket på - digitala lösningar.

- Målet är att, förutom att lyckas identifiera onödig energiåtgång, till slut kunna koppla en energideklaration till varje enskild planka.

- Nu har det blivit dags att börja använda digitala hjälpmedel för att få kontroll på energiåtgången i varje enskilt steg av processen. Och vi har redan börjat implementera den här typen av digitala lösningar hos Moelven Valåsen i Karlskoga.

Målet är att kunna spara tio procent av specifik energiåtgång för producerad vara, räknat från basåret 2017.

Utvecklade egen plattform - NEXUM

I dag kan man få fram mängder av data med hjälp av digitala lösningar, men det saknas ett verktyg för att göra all samlad data hanterbar och möjligheten att överblicka helheten. Eftersom det saknades lösningar för divergerande processer på marknaden bestämde sig division Timber i Moelven för att ta fram en egen lösning som fick namnet NEXUM. En digital plattform som hjälper till att hitta relationer mellan data som skapar värde för att kunna utveckla verksamheterna, däribland minska energiåtgången och förbättra kvaliteten på produkterna.

Implementering av ny strölinje hos Moelven Component.

Traineeen som är energidetektiv

Lisa Nilsson har examen i energi -och miljöteknik och har alltid haft ett stort intresse för både teknik och hållbarhet.

2020 FICK LISA en plats i Moelvens traineeprogram. Lisa är en viktig del i arbetet med det smarta digitala sågverket. Hon är fast besluten att vara med och hitta de energitjuvar som finns i industrin i dag - och hitta de förbättringsåtgärder som kan ge positiv effekt för både vår planet, plånbok och maskiner.

- Jag hoppas att min, lite annorlunda, bakgrund ska bidra till att vi kan se saker med lite andra ögon. I dag har vi ofta stenköll på hur vi hanterar vår råvara och vi behöver få samma kontroll på den energi som regelbundet rullas in i våra industrier.

Lisa tipsar

- Det här kan du göra för att minska onödig energianvändning:

- 1: Eco drive av truck och annan transport, samt undvika att ha fordon på tomgång
- 2: Få bättre koll på anläggningens värmekällor, värmer vi upp utrymmen som inte behöver värmas eller kan vi sänka temperaturen på vissa ställen.
- 3: Kontrollera tryckluften och täta läckage som kan uppstå i slangar och kopplingar.

Transport av varor

Hur och varför är det viktigt?

Moelvens verksamhet omfattar transport av material och produkter, ofta med stor volym och vikt och över stora avstånd.

Det handlar om både transporter till våra industrianläggningar, interna transporter och transporter av färdiga varor ut till marknaden.

Transporter är ett mycket viktigt område för koncernen ur ett både miljömässigt och ekonomiskt perspektiv. Flera intressentgrupper berörs av transporternas miljöpåverkan. Det kan handla om utsläpp av växthusgaser, partiklar, damm, trafiksäkerhet etc. Effektiva och miljövänliga logistiklösningar är en förutsättning för att vi ska kunna erbjuda kunderna snabba och punktliga leveranser med så liten klimatpåverkan som möjligt.

Policy och tillvägagångssätt

Moelven är delägare och medlem i flera transportsamarbeten som utför en stor del av koncernens transporter. Därmed kan vi ställa krav på hur transportföretagen bedriver sina verksamheter. I samverkan med branschorganisationer och på basis av transportbehoven hos de övriga deltagarna i transportsamarbetena får vi större möjligheter att effektivisera transportererna genom att skapa rutter som minimerar tomkörning.

Moelven använder också järnvägs- och sjötransporter som säkerställer virkestillgång och avsättningsmöjligheter för flis- och energiprodukter i regioner utan lokal efterfrågan. Framför allt används järnväg för transport av biomassa i Norge och Sverige.

Moelvens hållbarhetspolicy fastställer tydliga mål och riktlinjer för transporter inom Moelven. I praktiken innebär det att vi arbetar med bland annat följande:

- Krav på miljöklassade fordon. För vägtransporter har kraven på miljöklassning varit minst EURO-5 under 2020. Vid anskaffning av nya fordon ska miljöklassningen vara minst EURO-6. Målsättningen är att alla vägtransporter ska utföras med fordon av klass EURO-6 eller bättre år 2022. De här målen och riktlinjerna har införlivats i samarbetsavtal med leverantörer av lastbilstransporter i både Norge och Sverige.
- Aktivt arbete för att förbättra ramavtalen för transportverksamheten. Bättre vägstandard och möjlighet att öka maxgränser för axeltryck och fordonslängd är viktigt. Det gör det möjligt att effektivisera transportererna avsevärt, både vad gäller miljöpåverkan och ekonomi. 2020 ökade möjligheterna att använda modulbaserade fordonståg på de norska vägarna. Ett modulbaserat fordonsståg kan bära mer nyttolast, vilket innebär att antalet transporter kan minskas.
- Använda järnvägstransporter i största möjliga utsträckning. Järnvägstransporter bidrar till att minska transporterens miljöpåverkan och är ett kostnadseffektivt transportsätt under rätt förhållanden. Moelven är tillsammans med flera andra industripartner engagerade i initiativet Godspakke Innlandet.
- Använda alternativ till fossila bränslen, t.ex. el och biogas. 2020 tog Moelven tillsammans med transportföretaget LBC Logistik skogsindustrins första biogasdrivna lastbil i bruk.

Under 2020 ökade vägtransporterna av varor till kund till följd av ökade leveranser från alla koncernens verksamhetsområden. Ökningen av båttransporter till kund beror på en generell ökning av leveranserna till Kina och Asien, en utveckling som förstärktes när de europeiska marknaderna delvis stängde ner på grund av covid-19. Även transporten av insatsvaror till koncernens verksamheter beror på den ökade aktivitetsnivån.

MÅLSÄTTNINGAR

- Miljöpåverkan från transporter ska minimeras genom samordning, optimering och koordinering av varuflödet.
- Minst miljöklass EURO-5 vid vägtransporter, EURO-6 från 2022.
- Miljöhänsyn ska tas vid valet av transportmetod.
- Kontinuerlig utvärdering och testning av alternativ till fossila bränslen.

RESULTAT:

- Nyckeltal för transporter har fastställts på företags- och divisionsnivå.
- Biogasdrivna fordonståg används för varustransporter i Sverige.
- Modulbaserade fordonståg används i allt större grad vilket minskar antalet transporter.

ÅTGÄRDER:

- Inrätta en koncernövergripande arbetsgrupp för optimering av logistikverksamheten.
- Följa upp definierade nyckeltal för transportverksamheten.
- Förbättra redovisningen av transporter, inklusive varustransporter till kund.

	2020	2019
Transport av varor till kund (tonkilometer)		
Vägtransport	836 348 445	700 526 176
Järnväg	119 551 312	88 146 362
Sjötransport	692 653 669	483 038 684
Transport av virke till företaget (tonkilometer)		
Vägtransport	285 949 288	268 565 628
Järnväg	1 861 594	1 340 328
Sjötransport	-	1 183 557
Transport av övriga varor till företaget (tonkilometer)		
Vägtransport	38 502 155	34 430 423

Skogens klimatfordelar – kollagring och bioenergi

Hur och varför är det viktigt?

En stor del av Moelvans klimatsmarta produkter och material baseras på träråvara. Skogen är en del av det naturliga kolkretsloppet. Genom fotosyntesen tar skogen upp stora mängder koldioxid från atmosfären som lagras i träet ända tills det ruttnar eller förbränns. Skogen fungerar därmed som ett naturligt kollager.

Kol som frigörs när skogsråvara används som bioenergikälla ingår i naturens naturliga, kort-siktiga kolkretslopp. Med det menas att bioenergi inte tillför koldioxid till atmosfären på samma sätt som fossila energikällor, där kolet har lagrats i flera miljoner år innan det frigörs.

Genom att bidra till ett effektivt och hållbart skogsbruk kan Moelven hjälpa till att öka skogens förmåga att fånga upp CO₂ från atmosfären. Genom att optimera råvaruanvändningen så att en stor del av träet som möjligt blir till produkter som kan ingå i varaktiga byggnader bidrar Moelven till att den kollagring som startar i skogen fortsätter även efter att träet har vidareförädlats till byggmaterial. Klimatpåverkan blir därmed positiv.

Policy och tillvägagångssätt I Sverige köps en stor del av virket direkt från skogsägarna. Moelven Skog AB ansvarar för upphandling av virke i Sverige och är ett av de företag i koncernen som har störst möjlighet att påverka själva skogsbruket. Moelven Skog AB arbetar utifrån visionen ”Mer TIMMER i skogen”, som handlar om hur Moelven i samarbete med skogsägarna kan bidra till att maximera skogens potential. På så sätt får Moelven mer och bättre råvara, samtidigt som skogsägarna får god avkastning.

I Norge är det Moelven Virke AS som ansvarar för inköp av virke. I Norge sker inköpen främst genom skogsägarföreningarna. Därmed är Moelven Virke AS inte direkt inblandat i avverkningen eller förvaltningen av skogen på samma sätt som Moelven Skog AB. Moelven som koncern har gentemot sina leverantörer ändå ett ansvar för att produkterna hanteras och vidareförädlas på ett hållbart sätt. Moelven lägger stor vikt vid certifiering och spårbarhet vid anskaffning av råvaror, oberoende av nationsgränser.

Utvärdering av resultat

I produkterna som Moelvans virkesförbrukande enheter tillverkar lagras 5–6 gånger mer koldioxid än vad verksamheten släpper ut. Värdekedjan som helhet – från skog till färdigt virke – bidrar därför totalt sett till att minska CO₂-koncentrationen i atmosfären jämfört med om skogen hade stått orörd. Det finns dock flera osäkerhetsfaktorer som påverkar helhetsbilden. Bland annat måste man utgå från att en viss del av produkterna bränns eller vidareförädlas relativt kort tid efter tillverkning, vilket innebär att lagrad koldioxid frigörs till atmosfären. Det finns också en viss osäkerhet kopplad till hur mycket växthusgaser som frigörs från marken efter avskogning. Både skogsbruk och trämekanisk industri genererar restråvaror som kan användas för produktion av bioenergi. Moelven säljer en betydande mängd massavirke, biomassa och flisprodukter till bioenergiindustrin. Dessutom producerar koncernen i sig en betydande mängd termisk bioenergi för både egen förbrukning och för försäljning som fjärrvärme. Att använda bioenergi som ersättning för fossila energikällor är ett viktigt verktyg för att minska samhällets klimatpåverkan.

MÅLSÄTTNINGAR:

- Vi och de material vi tillverkar ska vara klimatpositiva

RESULTAT:

- 3,1 miljoner ton CO₂ lagrat i förbrukat virke
- 1,6 miljoner ton CO₂ lagrat i sågade trävaror och plywood
- 1 599 GWh energipotentential i biomassa till externa producenter av bioenergi

ÅTGÄRDER:

- Öka förståelsen för Moelvans roll i kolkretsloppet och dokumentera att Moelven är ett klimatpositivt företag

Beräkningsunderlag:

Källa för beräkningen av CO₂ är EN16449. Källa för densitet är Bramming et al. (2006). Den norska granens och tallens fysikaliska och mekaniska egenskaper. En aktivitet i SSFF-projektet. Treteknisk Rapport 65, 2006.

Man antar att en kubikmeter sågvirke av gran har en basdensitet på 363 kg/m³ och att furu har en basdensitet på 418 kg/m³. Basdensitet är torrsvikt av våt volym (>30 % träfuktighet). Kolinnehållet beräknas vara 50 % av torrsvikten. Andelen gran och furu motsvarar produktionsvolymerna per träslag.

Gran: 363 x 0,5 x 44/12 = 665,5 kg CO₂/m³ sågvirke

Furu: 418 x 0,5 x 44/12 = 766,3 kg CO₂/m³ sågvirke

Beskrivning	2020	2019
Totalt förbrukat virke, volym (m ³ fub)	4 327 071	4 242 623
Total förbrukat virkesvolym – lagrad CO ₂ (ton koldioxidekvivalenter)	3 067 860	2 994 758
Producerade sågade trävaror och plywood (m ³)	2 231 959	2 182 134
Producerade sågade trävaror – lagrad CO ₂ (ton koldioxidekvivalenter)	1 575 435	1 540 876
Totala CO ₂ -utsläpp, platsbaserat (ton koldioxidekvivalenter)	161 143	157 519
Totala CO ₂ -utsläpp, marknadsbaserat (ton koldioxidekvivalenter)	280 934	273 280
Biomassa inkl. pellets till extern bioenergiindustri (fm ³)	1 290 374	919 559
Energiinnehåll i såld biomassa, inkl. pellets (GWh, nedre värmevärde)	1 599	1 563

Hållbara transporter

Transporter är en av de största källorna till koldioxidutsläpp inom Moelven. Med färre och större transporter minskar utsläppen och produkterna blir mer hållbara. Vid sidan om smart logistik med fullastade bilar kan vi köra modulbaserade fordonståg på en stor del av det norska vägnätet och de flesta vägar mellan Norge och Sverige. Utbyggnaden av infrastrukturen för tankning av biogas bidrar också till att göra Moelvns transporter mer hållbara.

Kan minska antalet turer med 20 %

Efter sex års lobbying har Moelven och logistikchef Per Børke äntligen lyckats förverkliga drömmen om mer hållbara transporter med större lastbilar på de norska vägarna.

– I SVERIGE HAR vi kunnat köra med den här typen av bilar i många år. I Norge har processen för att tillåta modulsystem tagit väldigt lång tid, berättar Børke.

I december kunde han och resten av Moelvns transportteam äntligen fira att det blev tillåtet att köra modulbaserade fordonståg på en stor del av det viktigaste vägnätet, och inte minst in och ut ur Moelvns anläggningar.

Jobbat för hållbara transporter i sex år

– Vi har jobbat mot transportministrar, vägchefer, branschorganisationer, länen, kommunchefer och kommunernas tekniska chefer för att komma framåt. Tack vare politiska påtryckningar och det faktum att regionerna tog över ansvaret för riks- och länsvägarna öppnades många viktiga vägar för modulsystem vid årsskiftet. Därmed kan vi nu nyttja dessa för en större andel av våra transporter och på så sätt köra mer hållbart.

Det råder inga tvivel om att modulsystemen gör Moelvns transporter mer hållbara. ”Vi gör ca 20 000 gränspasseringar varje år och med modulbaserade fordonståg kan de minskas till ca 16 000”, säger Børke.

Nu hoppas logistikchefen att fler av de företag Moelven köper transporttjänster från investerar i modulsystem. ”Redan idag kör 10 modulbaserade fordonståg lastade med Moelven-varor runt på vägarna, men vi räknar med att siffran kommer att öka framöver. Det ger både en miljövinst genom färre lastbilar och minskade transportkostnader”, säger Børke.

Full fart mot en hållbar framtid

Våren 2020 togs Moelvans första gasdrivna lastbil i trafik. Det var den första gasdrivna lastbilen inom den svenska skogsindustrin.

EN LASTBIL SOM KÖRS PÅ biogas har 85–90 % lägre utsläpp jämfört med en som körs på diesel. Transporter är en av de största källorna till utsläpp av växthusgaser i Sverige och Norge och står för en tredjedel av utsläppen, enligt Naturvårdsverket och den norska motsvarigheten Miljødirektoratet. Vägtrafiken bidrar mest.

– Vi vill att våra samarbetspartners ska skaffa fler gasdrivna lastbilar. För att det ska bli verklighet måste infrastrukturen byggas ut med fler tankställen så att bilarna kan köras i ett större område. Biogas är en väletablerad och välfungerande teknik som kan användas för transport av virke och trävaror i både Sverige och Norge. Därmed kan vi erbjuda våra kunder ännu mer klimatvänliga produkter till, säger Lars Kristen Holst, som jobbar med utveckling av logistiklösningar på Moelven Wood AB.

Infrastrukturen måste byggas ut snabbare

Gas i komprimerad form har länge använts i lokaltrafiken. Genom de senaste årens utveckling av flytande biogas (LBG) är det nu möjligt att använda detta bränsle för mer kraftfulla motorer och längre körsträckor.

– Tekniken är välbeprövad och noggrant testad. Det som saknas är bättre infrastruktur. Med dagens skatteregler måste biogasaktörerna kämpa för att snabbt bygga upp den infrastruktur som krävs för att våra transporter ska kunna omvandlas från pilottester till kommersiell verksamhet utan att ta längre tid, säger Holst.

Moelven samarbetar med gasleverantören för att bygga tankställen i Hamar eller Elverum och Arvika.

– Då kommer flera av våra längre transporter att kunna köras på hållbar biogas, och det är ett viktigt mål för oss, säger Holst.

Enligt Morten Kristiansen är de biogasdrivna lastbilarna ett bevis på Moelvans lösningsorienterade arbetssätt.

– Nyttänkande finns i Moelvans DNA. Det innebär att vi ständigt tittar på hur vi kan utveckla våra processer och produkter – i både stort och smått. Den här transportåtgärden är ett bra exempel på detta, säger Kristiansen.

Lars Kristen Holst, som jobbar med utveckling av logistiklösningar på Moelven Wood AB, hoppas på fler tankställen för flytande biogas så att en större del av våra trävaror kan transporteras med hållbar biogas.

Tillsammans med transportföretaget LBC Logistik tog Moelven Vänerbränsle AB våren 2020 initiativ till den första biogasdrivna lastbilen inom den svenska skogsindustrin. Biogas produceras lokalt av avfall, gödsel och växtrester och är fossilfritt och klimatvänligt.

Logistikchef Per Børke basar över Moelvens transportgrupp, som jobbar för ökad digitalisering, kunskapsutbyte och större fokus på hållbara logistiklösningar.

Kunskapsutbyte inom transportgruppen

Mer digitalisering, kunskapsutbyte och större fokus på hållbara logistiklösningar är områden som Moelvens transportgrupp arbetar med.

Kunskapsutbyte inom transportgruppen

Ökad digitalisering, kunskapsutbyte och större fokus på hållbara logistiklösningar är de områden som Moelvens transportgrupp arbetar med.

Transportgruppen startades 2020 som ett led i arbetet med att samla och förbättra koncernens logistikverksamhet. "Vi vet hur viktig logistiken är för att vi ska kunna minimera både utsläpp och kostnader. Därför är det viktigt att vi har ett bra samarbete mellan olika enheter och länder", säger logistikchefen Per Børke.

Han har arbetat med logistik på Moelven i många år och ska snart gå i pension. "Det är viktigt att alla logistikkrifter samlas och att det finns ett formellt forum som både kan jobba med inköp och tjänster och sprida kunskaper till hela företaget. Det är också viktigt att det sker en kompetensöverföring innan jag går i pension", säger Børke.

Ett av målen är att utvärdera hur digitala lösningar kan göra logistiken smartare och därmed mer hållbar.

– Nu har vi ett forum där alla som jobbar med logistik kan mötas. Vi får också input från IT-avdelningen om hur ökad digitalisering kan leda till smartare transporter. Digitaliseringen kan bidra till högre fyllnadsgrad i bilarna och effektivare transporter mellan företag och kunder, säger Børke.

Ramavtal en förutsättning för hållbara transporter

En av gruppens uppgifter är att ta fram ramavtal som gör transporterna mer hållbara och effektiva.

– Modulsystem är ett exempel. Utbyggnaden av

tågterminaler och järnvägar är ett annat område. Ramavtalen påverkar hur effektivt och miljövänligt vi kan transportera våra varor. Därför är det viktigt att vi tydliggör vad vi behöver gentemot politiker och andra beslutsfattare, säger Børke.

Gruppen jobbar också med att definiera gemensamma krav för alla transportföretag Moelven anlitar, särskilt gällande HMS, hållbarhet och Code of Conduct.

– Vi arbetar enligt en nollvision mot skador, och det gäller även transportföretagen som kör åt oss. Därför är det viktigt att vi har en gemensam plattform att jobba från, säger Børke.

Fokusområden

Moelvens samordningsgrupp för transport består av medlemmar från alla tre divisioner inom Moelven, IT och Virke.

Det finns sex undergrupper med olika fokusområden:

- Export från Sverige och Norge
- Inhemsk transport Norge och Sverige
- Containertransport
- Sjötransport och hamnlager

Vad innebär det för mig att produkterna jag köper är certifierade?

Det betyder att vi kan dokumentera att råvarorna kommer från hållbart skogsbruk, att tillverkningsprocessen överensstämmer med alla branschstandarder och att du kan vara säker på att produkterna håller utlovad kvalitet.

Genom att köpa certifierade produkter bidrar du till

- ett klimatvänligt skogsbruk
- plantering av ny skog
- att skydda värdefull skog och bevara den biologiska mångfalden
- att minimera miljöpåverkan
- ökade kunskaper om produkternas innehåll
- en god inomhusmiljö
- att skapa förutsättningar för friluftsliv och aktiviteter i lokalsamhället.

I skogen

PEFC™ och FSC®:

PEFC™ och FSC® är två internationella icke-statliga organisationer som arbetar för ett ansvarsfullt skogsbruk. I Norge är PEFC™ det dominerande systemet och i praktiken är all norsk skog certifierad enligt PEFC™. Andelen FSC®-certifierad skog är fortfarande relativt liten i Norge, men den ökar. I Sverige ser ägarfördelningen lite annorlunda ut och ungefär lika stora skogsarealer är certifierade enligt varje system. Totalt är 65 % av den svenska skogen certifierad enligt det ena eller båda systemen.

Både PEFC™ och FSC® arbetar för ett ansvarsfullt skogsbruk och utfärdar certifikat till aktörer som uppfyller de fastställda kriterierna genom tredjeparts-certifiering. Systemen säkerställer ett hållbart skogsbruk som skyddar värdefull skog och biologisk mångfald, förhindrar olaglig avverkning, minimerar miljöpåverkan och skapar förutsättningar för friluftsliv och lokalsamhälle. Våra verksamheter är en del av värdekedjan från skog till sågade varor, som kan spåras och identifieras hela vägen från skogen till färdiga produkter i byggvaruhandeln.

I branschen

Beroende på produkttyp omfattas våra produkter av olika nationella eller internationella standarder. Vissa standarder är frivilliga, medan andra utgör lagkrav.

Internationella standarder

PEFC™ CoC och FSC® CoC garanterar spårbarheten för certifierade råvaror genom hela tillverknings- och handelsledet. Detta kallas även ”spårbarhetscertifiering” (Chain of Custody/CoC) och innebär att Moelven måste kunna spåra alla inköpta träbaserade produkter tillbaka till kontrollerade källor. Båda systemen är frivilliga och omfattas av tredjepartskontroll. För att spårbarheten ska kunna säkerställas hela vägen till slutkunden har utvecklingen i de nordiska länderna gått snabbt de senaste åren, och även byggvaruhandeln har nu skaffat sig spårbarhetscertifiering. Andelen certifierade sålda varor ökar för varje år som går. Idag är certifiering enligt PEFC™ och FSC® en förutsättning för att många av våra kunders krav ska uppfyllas. Läs mer om PEFC™ och FSC® på sidan 50.

CE (Communauté Européenne)

CE-märkningen är en försäkran om att tillverkaren eller dennes företrädare garanterar att alla krav som ställs på produkten i relevant direktiv/förordning anses uppfyllda. En produkt med korrekt CE-märkning har fri tillgång till marknaden inom det EES-området. Alla produkter som omfattas av en harmoniserad europeisk standard ska vara CE-märkta. De olika

standarderna ställer krav på antingen egenkontroll eller tredjepartskontroll.

Produktdokumentation

Det ställs allt större krav i fråga om produktdokumentation. Systemen kan variera något mellan olika marknader, men för Moelvans produkter är följande typer av produktdokumentation relevanta:

Byggvarudeklaration (BVD)

Byggvarudeklarationen är ett standardiserat sätt att beskriva en produkt som numera är branschstandard i Sverige. Den innehåller information om materialets ursprung, kemikalieinnehåll, miljöpåverkan och certifieringar samt en beskrivning av produktens installation, användningsfas och hur den ska hanteras efter avslutad användning.

HMS- och HMF-dokumentation

HMS-dokumentation (hälsa, miljö och säkerhet) används främst för kemiska produkter. HMF-dokumentation (faktablad för hälsa, miljö och säkerhet) används för icke-kemiska produkter. HMF beskriver arbetsmiljö, inomhusmiljö, miljöpåverkan och avfallshantering.

En fullständig översikt över våra certifieringar och godkännanden finns på moelven.com/certificates

FDV

FDV-dokumentation är ett lagkrav för byggnader som rymmer produkter som ska förvaltas, drivas eller underhållas under byggnadens livslängd.

Produktbedömningssystem

Produktbedömningssystemen baseras till stor del på produktdokumentation och certifieringar. Idag finns många olika system som i de flesta fall är nationella.

Byggsvarubedömning (BVB)

BVB är en svensk förening som har utvecklat ett system för bedömning av byggmaterial baserat på hållbarhet. Bedömningar görs utifrån miljöpåverkan under kemikaliernas livscykel och innehåll av kemikalier i byggmaterialen. BVB arbetar också med att etablera ett bedömningssystem för sociala förhållanden i värdekedjan.

BASTA

BASTA är ett svenskt produktcertifieringsprogram för

kemiskt innehåll i produkter. BASTAs produktcertifiering utgår från kraven i EU:s REACH-direktiv.

EPD

(Environmental Product Declaration): EPD är ett kortfattat tredjepartsverifierat och registrerat dokument med transparent och jämförbar information om produktens miljöprestanda under hela livscykeln. Både den underliggande livscykelanalysen (LCA, Life-Cycle Assessment) och EPD baseras alltid på internationella standarder. Oberoende och kontrollerade miljödeklARATIONER säkerställer att miljöinformationen uppfyller de fyra kraven objektivitet, jämförbarhet, trovärdighet och adderbarhet.

Hea 02

För inredningsprodukter ligger fokus på dokumentation av inomhusluftens kvalitet. Hea 02 är BREEAM-standardens metod för att dokumentera luftkvalitet inomhus. Dokumentationen tas bland annat fram genom utsläppstester, egendeclarationer och certifikat som M1.

Miljöcertifieringssystem för byggbranschen

De senaste åren har det kommit en rad olika miljöcertifieringssystem för byggnation och byggprodukter. Dessa system är till skillnad från produktbedömningssystemen ofta internationella, men eftersom det finns olika standarder för produktbedömning har de anpassats i olika länder.

BREEAM

(Building Research Establishment Environmental Assessment Method)
BREEAM är byggbranschens eget miljöcertifieringssystem för byggnader. Systemet har funnits sedan 1990 och är det vanligaste systemet för miljöcertifiering i Europa. Syftet är att motivera till hållbar design och byggnation under hela byggprojektet, från tidig fas till levererad byggnad. De nationella anpassningarna av BREEAM i Norge och Sverige är BREEAM-NOR respektive BREEAM-SE. BREEAM är ett effektivt verktyg för att samordna de olika aktörerna i ett byggprojekt och tillämpa ett hållbart tänkande i alla led. BREEAM ställer krav på bland annat materialval, t.ex. certifierade produkter i PEFC™ Chain of Custody eller FSC® Chain of Custody, EPD (miljö-

deklaration), Eco-product samt emissionstester på inredningsprodukter (Hea2 med M1-certifikat eller Agbb). Ett BREEAM-certifikat utfärdas på fem nivåer: Pass, Good, Very Good, Excellent och Outstanding.

Svanen

Svanen är Nordens officiella miljömärkning som drivs utan bransch- eller vinstintresse. Syftet med denna miljömärkning är att stimulera en mer miljöanpassad produktutveckling och förbrukning med mindre miljöbelastning. Detta ska uppnås genom utveckling av kriterier för miljömärkning av varor och tjänster samt genom produktgodkännanden och rådgivning för konsumenter och inköpare. Idag kan småhus (hus för ett hushåll), fritidshus, flerfamiljshus samt skol- och förskolebyggnader Svanenmärkas.

Klimatsmart design

Hur och varför är det viktigt?

Moelvans produkter har litet klimatavtryck jämfört med många konkurrerande material. Produkterna kan ha klimatpåverkan både i produktion och vid användning och kassering. Det är därför viktigt att ta hänsyn till produktens hela livscykel.

Certifieringen är viktig både som en del av kvalitetssäkringsrutinerna och för att ge våra kunder den information de behöver för att välja hållbara produkter och material. Byggnader och byggindustrin står för cirka 40 % av världens energiförbrukning och en tredjedel av världens utsläpp av växthusgaser. Kunder och konsumenter lägger allt större vikt vid miljö- och klimategenskaperna hos de produkter de köper. Eftersom en ökad användning av trä som byggmaterial i varaktiga konstruktioner bidrar till att minska koldioxidutsläppen har Moelven en viktig roll att spela genom att tillverka och utveckla klimatsmarta produkter och tjänster som marknaden vill använda.

Policy och tillvägagångssätt

Tack vare godkännanden, certifieringar och produkt-dokumentation kan kunder och konsumenter göra välgrundade val och jämföra olika produkter och material. Förutom det som föreskrivs enligt lag lägger Moelven stor vikt vid att alla produkter ska ha certifieringar och produktokumentation som uppfyller kundernas olika krav och behov. Moelven omfattas också av flera lagkrav beträffande certifiering. Det finns framför allt ett EU-direktiv (Construction Products Regulations, CPR) som gäller för Moelvans

produkter och som beskriver olika CE-certifieringar. Direktiven Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals (REACH) och Biocidal Products Regulations (BPR) är också aktuella, men på avsevärt färre områden. Råvarucertifieringssystemen PEFC™ och FSC® är centrala certifieringar som dokumenterar att trämaterial kommer från ansvarsfullt skogsbruk. Läs mer om dessa certifieringssystem på sida 38. Vid sidan om certifieringar och lagkrav arbetar Moelven även med marknadsföring av sina produkter och material. Koncernen är en viktig aktör när det gäller att lyfta fram trä som ett klimatsmart byggmaterial. Moelven har både ett ansvar och en möjlighet att påverka samhället att göra klimatsmarta val genom att bland annat välja Moelvans produkter.

Utvärdering av resultat

En stor och ökande andel av Moelvans produkter och material är certifierade genom olika certifieringssystem. På nästa sida finns en översikt över miljöcertifieringar och verktyg som är relevanta för Moelvans produkter och material.

Den vattenavvisande byggplywoodsdivan WeatherPly™ bidrar till att minska behovet av täckplast, som traditionellt används i stor utsträckning under byggperioden.

MÅLSÄTTNINGAR:

- Moelvans produkter och material ska vara klimatpositiva.

RESULTAT:

- Moelvans egna produkter av gran och furu kan säljas som certifierade.
- Moelvans egna produkter av gran och furu har en miljöbedömning eller en produktcertifiering.
- Moelvans egna produkter av gran och furu omfattas av miljödeklarationer (EPD).

ÅTGÄRDER:

- Fortsätta arbetet med att kartlägga och ta fram miljöbedömningar och produktcertifieringar inom koncernen.
- Fortsatt fokus på inredningsprodukter och fördelarna med att använda träbaserade produkter, samtidigt som utsläppstester och certifikat ska kompletteras.
- Alla relevanta inredningsprodukter ska utsläppstestas och dokumenteras, även genom certifiering i de fall det är relevant.
- Alla kemikalier som ingår i Moelvans produkter ska dokumenteras.

Produktion av bioenergi

Hur och varför är det viktigt?

Bioenergi är energi som framställs av material som bildas i pågående biologiska processer. Till skillnad från utsläppen från framställning av fossil energi betraktas utsläppen från bioenergiproduktion som klimatneutrala eftersom nedbrytningen av biomassa och frigörandet av lagrad koldioxid är en del av det naturliga kolkretsloppet. Bioenergi kan också ersätta fossila energikällor och bidrar därför positivt till nollutsläppssamhället. Moelven producerar bioenergi i form av värme och använder största delen av denna värme till virkesstorkning. En del säljs också externt i form av fjärrvärme och en del går till uppvärmning av våra egna lokaler. Biomassa säljs även till externa kunder som använder den för att producera bioenergi i form av fjärrvärme, elektricitet eller värme för sin egen industri. För att säkerställa en lönsam drift behöver Moelven nyttja hela timmerstocken. Bioenergi är därmed en viktig resurs för att skapa värde av flis- och barkprodukter.

Policy och tillvägagångssätt

Energipotentialen i den årliga produktionen av flis- och barkprodukter, inklusive cellulosafelis, ligger mellan 2,5 och 3,0 TWh. Den utgör därmed en betydande energiresurs, både med tanke på egenproduktion och möjligheterna till omsättning på en växande marknad för bioenergi generellt.

I Moelvans hållbarhetspolicy definieras följande mål och riktlinjer:

- Moelven ska minska energianvändningen på sina anläggningar och minst 95 % av den energi som krävs för uppvärmning av lokaler och torkning ska komma från egenproducerad bioenergi (träindustrin).

- Moelven ska delta aktivt i teknik- och marknadsutvecklingen inom bioenergisektorn samt utreda alternativ energianvändning på de anläggningar som använder fossila bränslen för uppvärmning.

Utvärdering av resultat

Under 2020 hade Moelven en förbrukning på 762 GWh bioenergi i form av värme. Såsom beskrivs i kapitlet "Energianvändning i egen produktion" används den främst för torkning av virke.

Moelven köper också in en del bioenergi från externa företag. Denna bioenergi produceras i regel med biomassa från Moelven, men bioenergianläggningen ägs av aktörer utanför koncernen. 2020 var det första hela verksamhetsåret för Moelven Pellets AS. Råvaran till pelletsproduktionen är flis från den trämekaniska verksamheten. Tidigare såldes det mesta av denna flis direkt till den externa bioenergiindustrin. Genom att den nu förädlas till pellets innan den transporteras ut till kund skapas ett högre värde samtidigt som miljöavtrycket minskar eftersom pellets kräver mindre transportkapacitet än flis.

MÅLSÄTTNINGAR:

- Energiförbrukningen ska minskas

RESULTAT:

- 1 599 GWh (nedre värmevärde) energipotential i biomassa inkl. pellets såld till extern bioenergiindustri
- 762 GWh biomassa förbrukad i egen verksamhet
- 75 % av det totala energibehovet täckt med bioenergi

ÅTGÄRDER:

- Förbättra mätning och rapportering av bioenergiproduktion och -förbrukning.

Beskrivning	2020	2019
Energiinnehåll i såld biomassa, inkl. pellets (GWh, nedre värmevärde)	1 599	1 563
Bioenergi producerad inom Moelven (GWh, nedre värmevärde)	762	746
Förbrukad egenproducerad bioenergi (GWh)	649	601
Bioenergi som köpts från företag utanför koncernen (GWh)	88	90
Bioenergi som sålts till företag utanför koncernen (GWh)	63	73

Sågspån från Moelven får nytt liv

Att stötta nytänk och hitta nya sätt att ta tillvara restprodukter är två saker Moelven gärna bidrar till. The Wood Region är precis ett sådant projekt som gör det möjligt.

Om The Wood Region

The Wood Region är en del av projektet Bioinno, som syftar till att främja entreprenörskap inom skoglig bioekonomi i Värmland och Dalarna. Test- och utvecklingsanläggningen i Sysslebäck är en nyckelresurs i Bioinno. Innovatörer kan använda testmiljön för att tillverka storskaliga prototyper av biokomposit på 3D-skrivare.

I DET SKOGSTÄTA norra Värmland ligger Moelven Notnäs Ransbys sågverk. Här sågas 150.000 m³ to timmer om året, något som genererar förutom trävaror även „så som sågspån. En biprodukt som i dag eldas för bränsle eller skickas till kunder som tillverkar spånplattor.

När Moelven Notnäs Ransbys vd, Peter Broberg, fick frågan om man ville vara med och stötta en ny innovationsmiljö där teknik, förnybara material och kreativa människor skulle kunna mötas var svaret givet.

- Kan man använda biprodukter till andra saker än bränsle så är det en utveckling som kan generera mervärde till råvaran och det vill vi så klart vara med och bidra till. Och att lägga en sådan här satsning i Sysslebäck medför mycket positivt till lokalsamhället runtomkring, säger Peter.

En arena att tänka nytt

The Wood Region är en arena där nya idéer kan börja sin resa. Där finns en maskinpark för att snabbt utveckla prototyper med 3D-teknologi och träbaserad

biokomposit, något som flera bolag redan använt i sin produktutveckling.

- Det fina med The Wood Region är att det är en miljö som är öppen för alla under vissa förutsättningar så klart. Anläggningen och personalen bistår med både teknik och kunskap för att ta fram nya hållbara produkter genom additiv tillverkning, 3D-print. Materialet består av trä och biobaserad plast och är nedbrytbart och återvinningsbart, berättar Annica Åman kommunikationsansvarig på Paper Province som är med och delfinansierar The Wood Region.

Vad kan man printa?

Ingenting är omöjligt! Innanför The Wood Regions väggar har det printats allt från segelbåtar till skoklackar och designmöbler. Här finns till exempel världens största 3D-skrivare för biokomposit som gör det möjligt att printa riktigt stora saker. Och blir prototypen fel, är det bara att köra den genom en kvarn och börja om med samma material! Sägar Annica.

3D-printade kajaker - för alla

ATT HITTA NYA sätta att utveckla sina produkter och idéer var något som Melker of Swedens grundare, Pelle Stafshede, anammade när han bestämde sig för att frångå traditionella tillverkningsmetoder och istället vände blicken mot additiv tillverkning - i biokomposit.

- Jag ville hitta ett sätt att använda nya material och tillverkningsmetoder för att ta fram riktigt snygga, och vid behov även specialanpassade outdoor-produkter, på ett mer hållbart och klimatsmart sätt, berättar Pelle.

Genom att använda additiv tillverkning, och med en ambition att skapa noder där tillverkning kan ske, ska man kunna tillverka produkterna närmare kunden och i mindre upplagor.

- Att de första prototyperna gjordes i Värmland, med inslag av värmländsk träråvara är så klart kul och jag är väldigt tacksam över att ha fått möjligheten att utveckla produkten med stöd från The Wood Region.

Fleen design

3D-PRINTAD STOL i biokomposit - en framtidssymbol. Med sågspån från Moelven Notnäs Ransby, avdelning Ransby, kan man göra mycket. Malin Fleens stol är ett exempel på hur en spillprodukt kan förlänga sin livslängd genom att, med ny teknik och innovation, byta skepnad.

Malins stol är 100 procent återvinningsbar och har uppmärksammats på flera sätt, bland annat genom en plats på Möbelmässan i Stockholm 2020. Men för Malin handlar det om mer än bara en snygg stol.

- Det blev en stol för att visa vad som är möjligt. Jag ser det som ett startskott för ett nytt sätt att designa och tillverka möbler på ett mer hållbart sätt.

Ny möjligheter och hållbarhet

Att tillverka möbler med 3D-teknik, eller additiv tillverkning som det egentligen heter, gav inte bara Malin möjligheten att testa nya former - det innebar även en möjlighet att kombinera material på ett nytt sätt.

- Det kändes onödigt att göra något som redan kan göras på traditionellt vis och för mig handlade det om att försöka optimera den nya teknikens möjligheter.

Dessutom möjliggör 3D-tekniken mjukare former som kan vara svåra att få till för hand. Med den här tekniken kan jag även bruka mindre material eftersom kombinationen av material är så stark tillsammans.

Om Malin Fleen:

Malin Fleen har en bakgrund från båtindustrin, hon är utbildad möbelsnickare och för ett par år sedan tog hon sin examen i möbeldesign på Göteborgs universitet.

Tar vara på naturresurserna

I över 120 år har Moelvns grundidé varit densamma: att använda hela naturresursen från skogen. Virkeschef Carsten Bakke och virkescontroller Hans Haave vill att våra sågverk ska förse med certifierat trä från hållbart skogsbruk.

MOELVEN

Grenar och toppar

Massaved

Sågvirke

Stubbar och rötter

Genom fotosyntesen binder skogen kol i träet. När vi framställer produkter av trä eller använder trä som byggmaterial fungerar det fortfarande som ett kollager.

Vad används trädet till?

Moelven lever av att förvalta en förnybar naturresurs, och vi är skyldiga att göra det på bästa möjliga sätt. Genom att använda trädets olika delar till det de passar bäst för och låta restråvaran gå till framställning av bland annat pellets och biobränsle, nyttjar vi skogens resurser maximalt.

Grenar och toppar

– Trädets grenar och topp (grot) används som biobränsle och bidrar därmed till utfasningen av fossila bränslen. Det har också flera fördelar för skogsägarna. Ett lastbillass med grot kan värma upp fyra bostäder under ett år. Det finns stor potential i den här delen av trädet och vi arbetar för att kunna utnyttja den ännu bättre.

Frida Axelsson, produktionschef skogsbränsle, Moelven Skog

Massaved

– Genom att bearbeta massaved kan träförädlingsindustrin tillverka allt från hygienprodukter, papper och kartong till kläder och djurfoder. Massaved har lägre kvalitet än sågvirke, och vi säljer därför denna del av stammen till dem som kan utnyttja den bäst.

Björn Johansson, VD Moelven Skog

Sågvirke

– Sågvirke är råvaran till olika träprodukter med lång livslängd och stor klimatnytta. Trots det omvandlas bara hälften av timmerstocken till virke. Resten blir till träflis. Genom att bland annat använda restråvaran till pelletsframställning utnyttjar vi skogens resurser maximalt.

Lars Storslett, chef Moelven Virke

Stubbar och rötter

– Stubbar och rötter lämnas mestadels kvar i skogen efter avverkning. Där blir de hem för en rad olika insekter och svampar, ofta i flera decennier. Dessutom bidrar de till att öka markens bärighet och binder ihop den.

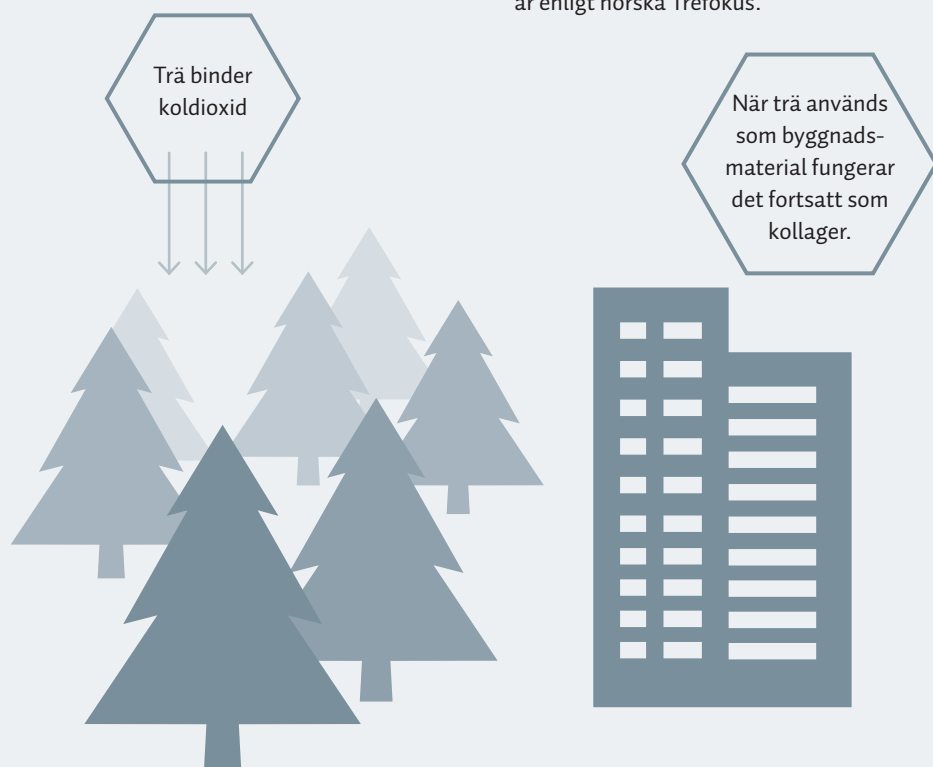
– *Jonas Karlsson, fältköpschef, Moelven Skog*

Varför hugger vi ned skogen?

Skogen i Skandinavien binder cirka 55 procent av de CO₂-utsläpp som människor ger upphov till. Varför är det då bra att hugga ned skogen för att använda materialet i träbyggnader och andra produkter av trä?

Ett viktigt skäl är att trä fungerar som ett naturligt kollager. I likhet med de flesta växter tar trädet upp koldioxid (CO₂) genom fotosyntesen. Trädet använder mest CO₂ när det växer och tar upp mindre CO₂ när det är fullvuxet. När trädet ruttnar eller förbränns frigörs koldioxiden igen, men om trädet fälls och används som till exempel byggnadsmaterial fortsätter det att fungera som ett kollager. Ett vanligt bostadshus i trä binder exempelvis upp ungefär 16 ton CO₂ i trämaterial.

Varför bygga i trä?

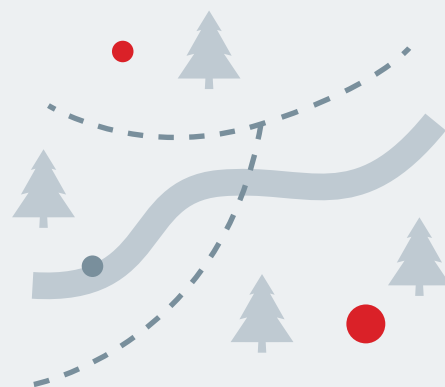
Miljöorganisationerna säger att vi måste stoppa avskogningen. Varför är det då bra att bygga mer i trä?

Världens skogar är ett gigantiskt kollager och för att undvika utsläppen från detta lager måste avskogningen minska. Men det är stor skillnad mellan att avverka regnskog, som sällan ersätts av ny skog, och att avverka skog här hemma. För varje träd som fälls i Skandinavien planteras två nya träd, som i tillväxtfasen förbrukar mer koldioxid än vuxna träd. Det innebär att ett aktivt skogsbruk hjälper till att binda mer koldioxid än skog där träden efter hand dör på rot. Genom ökad skogsproduktion kan mängden bunden koldioxid ökas från ungefär 1,2 miljarder ton år 2013 till 1,5 miljarder ton inom 60–70 år enligt norska Trefokus.

Vad händer med djuren när skogen avverkas?

För att säkerställa att skogsbruket inte minskar den biologiska mångfalden i skogen, utan snarare bevarar alla arter som lever där, har ett antal åtgärder vidtagits. Där det bedrivs skogsbruk bevaras bland annat viktiga livsmiljöer för sällsynta och utrotningshotade arter och krav ställs på hur mycket skog som ska förvaltas med hänsyn till artrikedom samt vilka tider på året djur- och fågellivet inte får störas.

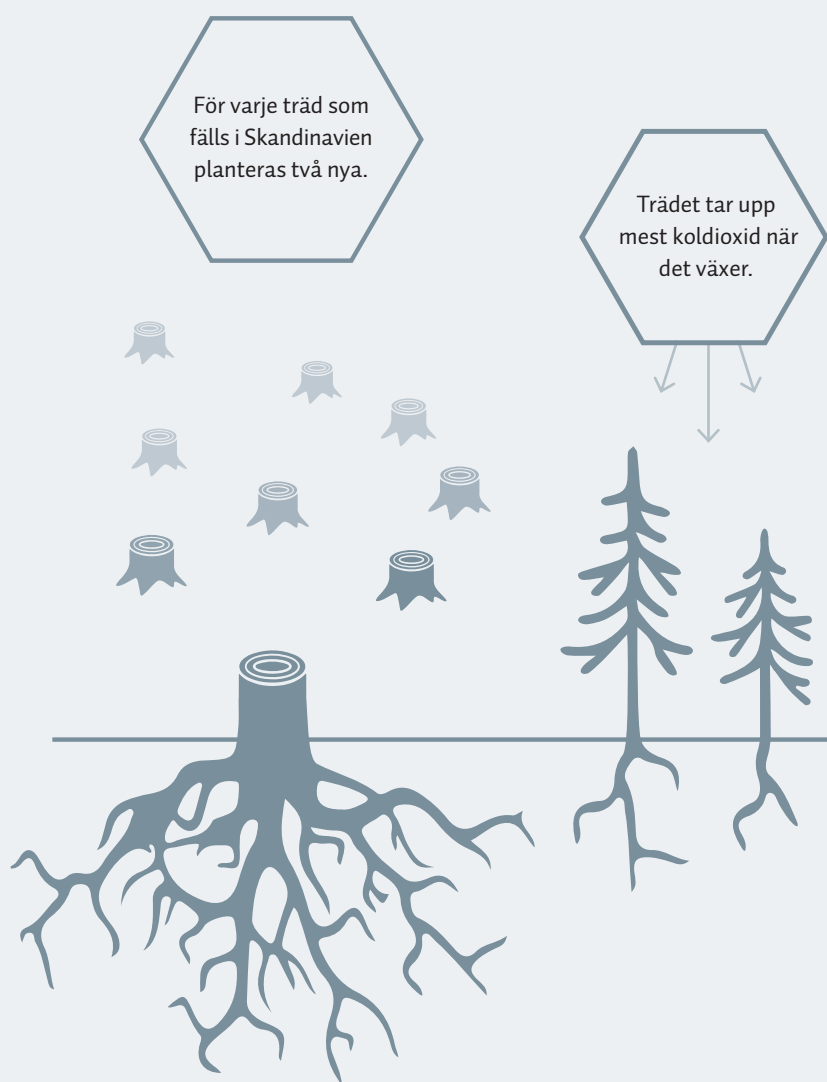
Tillväxten av virkesförrådet i de norska och svenska skogarna varje år är cirka 25 miljoner kubikmeter trävirke.

Källor: Skog – en viktig del av klimatlösningen, Skog.no, Svenskt Trä, Regjeringen.no.

CO₂

Vad händer med hygget efter att träden har fällts?

I de skandinaviska skogarna lagras mycket kol i rotsystem och i jorden, och som mest ökar CO₂-utsläppen från jorden under en period på 10–30 år innan den nya vegetationen återigen svarar för ett nettoupptag av CO₂. Efter en avverkning ska skogsägaren se till att ny skog växer upp inom tre år. Detta kan ske genom plantering, sådd eller naturlig förnygring med frön. För att se till att den nya skogen etablerar sig snabbare, växer bättre och får bättre överlevnad kan mineraljorden i dessa områden blottläggas. En sådan markberedning stör jorden och kan leda till kolförluster, men å andra sidan kan den nya skogen snabbare binda CO₂ på nytt.

Kommer vi att få för lite skog i Skandinavien om vi bygger mer i trä?

Ungefär 38 % av det norska fastlandet täcks av skog, och i dessa områden finns totalt nästan 11 miljarder träd med en diameter på 5 cm eller mer. I Sverige täcks 70 procent av landytan av skog. Skandinaviska skogsägare har långa och goda traditioner av hållbar förvaltning. På mindre än hundra år har de svenska skogsresurserna fördubblats. Tillväxten av virkesförrådet i de norska och svenska skogarna är varje år cirka 25–30 miljoner kubikmeter trävirke. Moelven är en stor inköpare av virke, och för att säkerställa att våra råvaror kommer från ett ansvarsfullt skogsbruk köper vi certifierat virke.

Släpper skogsindustrin ut växthusgaser?

Även om själva skogsråvaran är klimatvänlig så orsakar skogsbruket utsläpp av växthusgaser. Utsläppen härrör bland annat från bränslet för skogsmaskinerna och timmerbilarna som transporterar virket från skogen till industrierna. Dessa utsläpp ingår i beräkningen av klimateffekterna som uppstår då andra byggmaterial ersätts av trävirke. De positiva effekterna kan ökas ytterligare genom att fossila bränslen ersätts av biobränslen och när eldrivna skogsmaskiner och timmerbilar blir verklighet.

Hållbara material

Hur och varför är det viktigt?

I Moelvens hållbarhetspolicy beskrivs hur Moelven i möjligaste mån ska använda naturliga råvaror som härstammar från skogen. För att säkerställa att de här råvarorna kommer från ett ansvarsfullt skogsbruk köper Moelven certifierat och kontrollerat virke.

Moelven är en stor inköpare av virke och har därmed ett ansvar att bidra till ett ansvarsfullt skogsbruk.

Ett ansvarsfullt skogsbruk bidrar till att skogen förvaltas på ett sätt som möjliggör en hållbar användning av skogen, inklusive hänsyn till den biologiska mångfalden i skogen och förutsättningarna för att utöva friluftsliv.

- Moelven ska inte köpa råvaror från
 - Illegal avverkning
 - Skog med högt bevarandevärde
 - Skog där hävdvunna eller sociala rättigheter kränks
 - Skog med genetiskt manipulerade träd
 - Naturskog som har avverkats i syfte att använda området för plantager eller icke-skogliga användningsområden

Alla bolag i koncernens trämekaniska verksamhet är organiserade och arbetar för att uppfylla gällande krav för kontrollerat virke samt PEFC™-certifieringen (Programme for the Endorsement of Forest Certification) eller FSC®⁽¹⁾-certifieringen (Forest Stewardship Council) i sin spårbarhetsstandard.

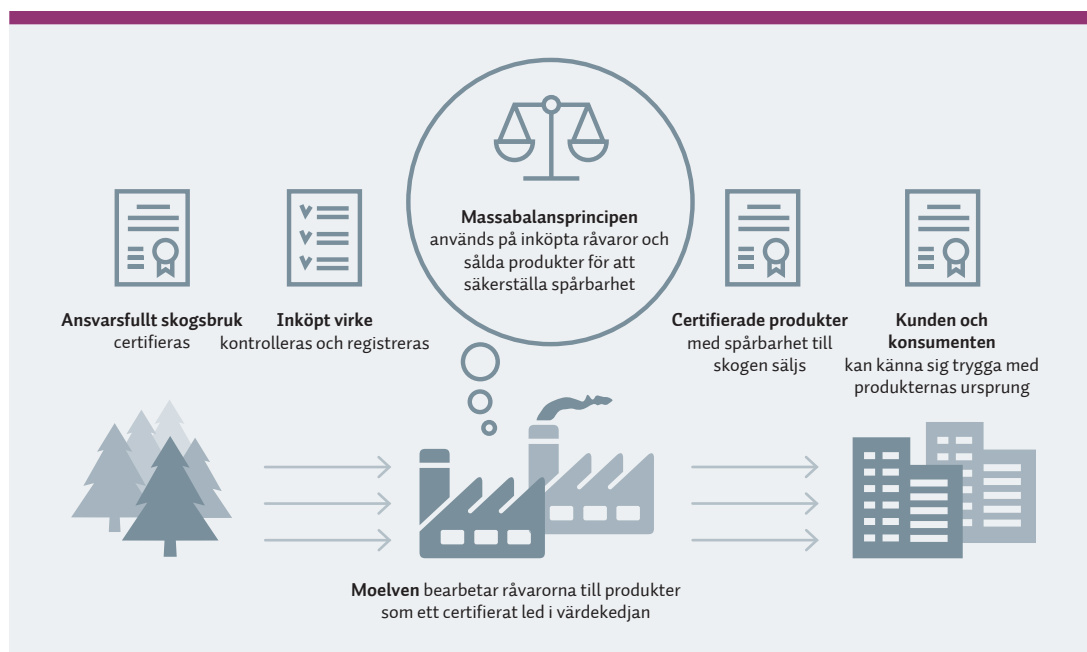
PEFC™ är en internationell icke-statlig organisation som arbetar för ansvarsfullt skogsbruk och utfärdar certifikat till aktörer som uppfyller de fastställda kriterierna. Organisationen främjar ett ansvarsfullt skogsbruk genom tredjepartscertifiering. Moelven är ett led i värdekedjan i vidareförädlingen av virket och har därmed ansvar för att säkra spårbarheten och därmed kunna sälja sina produkter som PEFC™ Chain of Custody-certifierade.

FSC® är i likhet med PEFC™ en internationell icke-statlig organisation som arbetar för ansvarsfullt skogsbruk och utfärdar certifikat till aktörer som uppfyller deras krav för ansvarsfullt skogsbruk. Skillnaden mellan dessa två certifieringar ligger främst i bakgrunden till hur de har utvecklats. FSC® omfattar flera olika standarder, bland annat, FSC® Chain of Custody (CoC) och gällande krav för kontrollerat

Policy och tillvägagångssätt

Enligt Moelvens hållbarhetspolicy gäller följande:

- Moelven ska underhålla och utveckla sina system för certifierade inköp samt maximera köp och användning av miljöcertifierad råvara från certifierat skogsbruk
- Moelven ska maximera nyttjandet av råvaror genom produktionsoptimering och användning av restprodukter

⁽¹⁾ FSC-C092806, FSC-C113012, FSC-C115128, FSC-C107974

100 %
ansvarsfullt
skogsbruk

virke. All råvara som Moelven hanterar håller som minimum samma nivå som kontrollerat virke. I certifieringen fungerar Moelven som ett mellanled i värdekedjan och har därmed ansvar för att säkerställa spårbarheten. Eftersom spårbarhet inte är möjlig på enhetsnivå genom produktionskedjan använder Moelven massabalansprincipen för att säkerställa att alla produkter som säljs har rätt certifiering. Det betyder att det inte är möjligt att sälja större volymer av färdiga varor än vad som kan produceras med inköpta mängder av motsvarande råvara.

Det är inte leverantören som är certifierad, utan specificerade produktgrupper från leverantören. Certifieringen kontrolleras på fakturanivå för varje produktlinje. Moelvns kunder ser den köpta varans certifieringsstatus på följesedeln och fakturan.

Utvärdering av resultat

100 % av allt virke som Moelven köper in har kontrollerats enligt gällande krav för kontrollerat virke. I Norge är i praktiken all avverkning PEFC™ CoC-certifierad och en del har dubbla certifieringar, d.v.s. med både PEFC™ CoC och FSC® CoC. Kunden måste då välja vilken certifiering som ska anges på kontot för den aktuella volymen. I Sverige används andra principer för certifierat skogsbruk än i Norge. Omkring 65 % av den totala skogsarealen är certifierad enligt PEFC™ eller FSC® och andelen ökar varje år. Moelvns system för inköp av virke säkerställer att det kommer från ansvarsfullt skogsbruk. Moelven köper också in färdigbehandlade träprodukter som ingår i vårt sortiment. Dessa produkter köps från flera olika aktörer som är verksamma i olika länder. Moelven arbetar kontinuerligt med att säkerställa att produkterna kommer från ett ansvarsfullt skogsbruk.

MÅLSÄTTNINGAR:

- Moelven ska bidra till ett hållbart skogsbruk och ska inte köpa råvaror från kontroversiella källor

RESULTAT:

- 100 % av virket är kontrollerat enligt gällande krav för kontrollerat virke och en stor andel är PEFC™-certifierat eller FSC®-certifierat

ÅTGÄRDER:

- Öka andelen certifierat virke från svenska skogar på våra svenska sågverk. Fortsätta med kontrollerna och öka andelen certifierade handelsvaror

Hållbarhet börjar i skogen

Större andel certifierade skogsägare och utbildningssatsningar för mer skonsam avverkning. Det är två satsningar som Moelven Skog gjort i strävan efter att förstärka Moelvens hållbarhetsarbete - i hela värdekedjan, från planta till panelväggar.

FÖR ATT SKOGSBRUKET ska generera så mycket klimatnytta som möjligt krävs en plan för att göra det på ett hållbart sätt och med en målsättning att lämna så små spår som möjligt efter sig.

- Vi ska vara mer än en råvaruköpare. Det är vi genom att stötta den privata skogsägaren i hur de förvaltar sin skog på bästa sätt, både när det kommer till att få ut så mycket timmer som möjligt och se till att sättet man gör det på är skonsamt för både djur, natur och klimat, säger Kjell-Åke Åslund, Moelven Skog och ansvarig för arbetet med certifiering och utbildning i mer skonsam avverkning.

På väg mot 70 procent

En insats bland flera är att ständigt sträva efter att öka andelen certifierade skogsägare. Målet är att 70 procent av den kontrakterade volymen som Moelven Skog anskaffar i fält ska vara certifierade innan år 2021 nått sitt slut - och man har kommit en bra bit på vägen.

- Vi kan se en stadig ökning av antalet certifierade skogsägare och de senaste siffrorna från 2020 visar att 51,2 procent av våra skogsägare nu är certifierade.

Certifiering är viktig då man som skogsägare åtar sig att bedriva ett ansvarsfullt och uthålligt skogsbruk. Det ger även skogsägaren ett tydligt regelverk att förhålla sig till när det kommer till både miljöhänsyn och arbetsvillkor för de som arbetar i skogen.

Certifiering är också något marknaden allt oftare efterfrågar, så det här arbetet är viktigt ur flera dimensioner.

Ska minska avtrycket

Målet vid avverkning, oavsett om det är en slutavverkning, gallring, röjning eller plantering, är att lämna minsta möjliga spår i naturen. Därför har Moelven Skog satsat på att utbilda alla sina skogsentreprenörer i skonsam avverkning.

En stor utmaning har länge varit att minska antalet körskador som kan uppstå vid avverkning. I den här utbildningen får man bland annat ökad kunskap hur man kan undvika detta.

Kjell-Åke Åslund

Utbildningen innehåller även hänsyn till kultur och fornlämningar, sparande av naturvärdesträd och hänsynen till känsliga vattenmiljöer. Nu hoppas Moelven Skog att den årliga kontrollen av påverkan på naturen i samband med avverkning, som företaget själva beställt, ska visa en tydlig förbättring.

Att vara certifierad innebär att Moelven inte ska köpa råvaror från:

- Illegal avverkning
- Skog med högt bevarandevärde
- Skog där hävdvunna eller sociala rättigheter kränks
- Skog med genetiskt manipulerade träd
- Naturskog som har avverkat i syfte att utnyttja området för plantager eller icke-skoglig användning

De märkningar Moelven jobbar med är främst FSC och PEFC.

Henrik Söderholm

Skogsentreprenör berättar

Henrik Söderholm är en av de skogsentreprenörer som tagit del av utbildningen för mer skonsam avverkning. Så här berättar han om utbildningen:

Hur upplevde du utbildningen?

Även om jag gått en del utbildningar och jobbat med skonsam avverkning sedan en tid tillbaka så fanns det ett större helhetstänk i den här utbildningen.

Självklart handlade det mycket om att bidra med verktyg för hur vi till exempel ska minska körskador, men det fanns också ett fokus på hela kedjan där även virkesköpare ska spela en viktig roll.

Vad har du haft mest användning för i ditt dagliga arbete?

Genom att virkesköparen gör ett grundligt förarbete blir jobbet lättare att utföra, samtidigt som

det är tidsbesparande. Har virkesköparen till exempel kartlagt marken med bättre bärighet innan vi kommer dit, kan vi som kör känna oss mer trygga i våra vägval i skogen. Det finns delar i utbildningen som jag använder dagligen, både hjälpmedel och det tankesätt som utbildningen förmedlat. Att lämna minsta möjliga avtryck i naturen är viktigt, både för mig och för Moelven.

Varför tycker du det är viktigt med en skonsam avverkning?

Det är viktigt för att göra både kund och allmänhet nöjda. Vissa månader är vädret svårt och vissa marker är svårare än andra, men med rätt planering går det mesta. Det är viktigt att förstå att alla som brukar skogen i dag och i framtiden kommer vara tvungna att ta hänsyn till sättet man gör det på. Och ofta är det inga stora åtgärder, det är många små saker som gör stor skillnad.

Resursoptimering

Hur och varför är det viktigt?

Moelven är ett resursintensivt industriföretag. Den trämekaniska delen av koncernen har t.ex. ett årligt råvarubehov på ca 4,5 miljoner m³ sågvirke. Det finns därmed stora möjligheter till resurseffektivisering och optimering, även genom små förändringar i produktionen.

Moelven strävar därför hela tiden efter att utnyttja sina resurser optimalt och säkerställa att inget råmaterial går till spillo. Detta är mycket viktigt för Moelven eftersom det påverkar lönsamheten. Det är också en viktig fråga för omvärlden, eftersom det handlar om att undvika slöseri med värdefulla naturresurser.

Policy och tillvägagångssätt

Moelven fokuserar på resursoptimering i hela värdekedjan. Det gäller både utnyttjandegraden före materialanvändning och processeffektivisering. Optimeringen måste påbörjas redan vid avverkningen i skogen genom att skördarna kapar stockarna i längder som så långt möjligt överensstämmer med längdkriterierna för de produkter som senare ska tas ut av timret. På sågverken analyseras timmerstockarna för ett optimalt uttag av ämnen. Sågen ställs in så att det som går in som hela timmerstockar kommer ut i form av brädor, sidobrädor, flis och fiberprodukter i en blandning som totalt sett ger det högsta värdeutnyttjandet av råvaran. För att åstadkomma detta analyseras varje timmerstock med fokus på bland annat storlek, avsmalning, vridning och kvistar. Vid de mest avancerade anläggningarna används både extern 3D-skanning och röntgenskanning för detta. Tekniken möjliggör full spårbarhet under hela förädlingsprocessen, från timmerstock fram till färdigsågat virke.

Det finns enorma förbättrings- och utvecklingsmöjligheter genom avancerad dataanalys som kan förbättra uttagen baserat på historiska mätningar och resultat.

Med hjälp av kamerasortering på justerverken kan resursutnyttjandet förbättras. Trävarorna sorteras och ändkas eventuellt i en datorstyrd process där varje enskilt stycke bedöms visuellt via kamerorna. Erfarenheter har visat att dessa system minskar mängden kapbitar och spill väsentligt jämfört med manuell sortering.

LEAN-principerna ligger också till grund för verksamheten på flera av Moelvrens enheter och syftar till att minska svinn och öka effektiviteten. Ett av våra fokusområden är att visualisera realtidsuppdaterade produktionsdata för berörda operatörer så att de omgående kan förbättra sina arbetsprocesser.

LEAN är viktigt även när det gäller säkerheten på anläggningarna. Erfarenheten visar att många arbetsolyckor inträffar vid sidan om den ordinarie driften och det har visat sig att ordning och reda är en viktig riskminimerande åtgärd. Läs mer om detta i kapitlet Hälsa, miljö och säkerhet.

Utvärdering av resultat

Resursoptimering vid uttaget ur timmerstocken används inte bara för att maximera andelen sågade trävaror, utan även för att maximera produktvärdet. Det beror på att marknadsvärdet för vissa uttag kan variera i förhållande till uttagets volym.

En viktig princip för Moelven är att utnyttja hela timmerstocken. Oavsett hur uttaget görs ser Moelven därför till att all restråvara, inklusive flis och bark, används internt eller säljs. Med pelletsfabriken i Sokna i full drift har koncernen ökat den interna förädlingsgraden för verksamheternas restråvara i det aktuella geografiska området.

2020 blev utbytet för sågat virke något lägre än önskvärt på grund av att vi hade en högre produktion än planerat för att täcka efterfrågan på sågade trävaror. Samtidigt sågades en högre andel gran än planerat, särskilt i Sverige. Det hade positiv inverkan på utbytet för sågat virke eftersom gran normalt ger något högre utbyte än furu.

Mikael Pettersson på Moelven Årjäms såg AB ser till att råvaran utnyttjas optimalt med hjälp av ny teknik.

Utifrån de kvalitetskriterier som läggs in i systemet identifierar kamerasorteringfunktionen automatiskt brädor och plankor med fel, t.ex. större kvistar, kådläpor, sprickor etc. Därefter kapas felet antingen bort eller så sorteras brädan ut.

MÅLSÄTTNINGAR:

- Vi ska nyttja råvaran optimalt

RESULTAT:

- Utbyte sågat virke > 51 %

ÅTGÄRDER:

- Uppföljning av LEAN-projekt och LEAN-principer inom koncernen
- Uppföljning av relevanta nyckeltal för en optimerad användning av restråvara

Resurseffektiv design och förpackning

Hur och varför är det viktigt?

Moelven påverkar miljön genom både den egna industriverksamheten och sin användning och hantering av dels själva produkterna och dels emballaget. Med resurseffektiv design och industrialiserad produktion i kontrollerade miljöer optimeras materialanvändningen och mängden avfall minskar i fabriken, på byggarbetsplatsen och i användningsfasen. Flera produkter utsätts för väder och vind vid lagring och transport. Rätt emballage är viktigt för att kvaliteten ska bevaras, men det innebär även en miljöutmaning. Plast har många bra egenskaper som förpackningsmaterial. Samtidigt innebär den långa nedbrytningstiden att plast som kommer på avvägar i naturen skapar problem för växt- och djurlivet, och förbränningen av fossil plast genererar koldioxidutsläpp.

Policy och tillvägagångssätt

Enligt Moelvens hållbarhetspolicy gäller följande:

- Användningen av råvaran optimeras för att förbättra resurseffektiviteten och maximera värdet av råvaran.
- Produkterna är utformade med fokus på resurseffektivitet. Onödiga förpackningar minimeras.
- Användningen av plast ska minimeras. Ansträngningar ska göras för att hitta hållbara alternativ till plast.

Moelvens modulkoncept och systeminredningar är exempel på resurseffektiv design. Genom effektiv serieproduktion med god planering effektiviseras både resursanvändningen och avfallsmängderna, förutom att själva avfallshanteringen blir enklare. På byggarbetsplatsen minskar både tidsåtgången och avfallsmängden. Konceptet ger också mycket goda möjligheter till återvinning och återanvändning.

Inom koncernens trämekaniska verksamhet bidrar den exakta kapningen till minskade avfallsmängder hos kunderna. Kapbitarna som genereras i tillverkningen kan hanteras effektivt som en del av industriprocessen.

I december 2020 lanserades WeatherPly™ på marknaden. WeatherPly™ en vattenavvisande byggplywoodskiva för utomhusbruki väggar och tak. Skivan är silikatbehandlad på alla sidor, inklusive not och fjäder, vilket gör den väderbeständig och minskar vatteninträngning och skador på grund av sol-/UV-strålning. Därmed bidrar produkten till att minska behovet av täckplast, som traditionellt används i stor utsträckning.

De interna varutransporterna anpassas för att de så långt som möjligt ska kunna genomföras utan emballage. På så sätt minskar både avfallsvolymen och kostnaderna. På våra egna anläggningar har Moelven även möjlighet att tillämpa en avfallshantering som ger största möjliga återvinnings- och återanvändningsgrad. Förpackningar för produkter som distribueras ut på marknaden har Moelven däremot liten möjlighet att kontrollera. Därför är det viktigt att vi använder så lite och så miljövänligt emballage som möjligt. De produkter som tillverkas i den trämekaniska industrin måste i de allra flesta fall förpackas med någon form av väderskydd. Som regel är direktleveranser från producent till kund inte praktiskt möjliga utan mellanlagring, där produkterna kan exponeras för nederbörd, smuts eller solljus. För att kvaliteten och därmed värdet ska bevaras används emballage som uppfyller särskilda krav avseende vattentätthet, UV-skydd och rivhållfasthet. Moelven använder idag en polyetenfilm tillverkad av 95 % återvunnen plast som skyddsemballage.

Samtidigt försöker vi hitta alternativa och ännu mer hållbara lösningar. Som ersättning för traditionellt skyddsemballage av plast görs försök med emballage framställt av PE-laminerad vätskekartong och vaxbehandlade sidor som ett enkelt fuktskydd. Försöken är lovande, men det krävs fortfarande en hel del utveckling innan denna lösning kan ersätta dagens plastemballage baserade på återvunnen plast. Under 2020 har vi också gjort försök med en slags folie tillverkad av tallolja som ersättning för plastfolie som används när emballaget måste vara mer elastiskt. Tallolja är en naturlig biprodukt från massatillverkning och därmed ett miljövänligt alternativ till fossil olja. De försök som har gjorts hittills har visat lovande resultat.

MÅLSÄTTNINGAR

- Klimatsmarta produkter och material
- Nyttjandet av råvaror ska optimeras
- Arbeta aktivt för att minimera användningen av plast samt hitta alternativa material

RESULTAT:

- 1 909 ton förbrukad plast
- 392 ton återvunnen plast
- Flera pågående projekt för utvärdering av alternativa förpackningsmaterial

ÅTGÄRDER:

- Utveckla resurseffektiva produkter och tillverkningsmetoder
- Systematiskt söka möjligheter att minska avfallet och hitta alternativa förpackningsmaterial

	2020	2019
Plastemballage (ton)	495	377
Återvunnet plastemballage (ton)	1 371	1 231
Emballage av bioplast (ton)	35	28
Polyuretan (ton)	7	13
Summa förbrukad plast (ton)	1 909	1 651
Återvunnen plast (ton)	392	387
Pappersemballage (ton)	90	91

Den främsta orsaken till att plastförbrukningen ökade under 2020 är den ökade aktivitetsnivån, men också i viss mån produktmixen på grund av ökade leveranser inom produktkategorier som kräver mer emballage av både kvalitets- och HMS-skäl.

Avfallshantering

Hur och varför är det viktigt?

Industri-, bygg- och anläggningsverksamheten genererar stora sidoflöden av material som kan återanvändas, återvinnas eller användas för energiåtervinning om det hanteras och sorteras på rätt sätt. Restråvara från koncernens trämekaniska verksamhet, t.ex. flis och fiberprodukter, är resurser för vilka det finns etablerade processer för optimal användning. Fraktioner som härrör från emballage till inköpta varor, hjälpmaterial, utslitna verktyg och utrustning etc. måste hanteras i samarbete med externa aktörer.

Genom att sortera så mycket som möjligt och skapa förutsättningar för återanvändning och återvinning bidrar Moelven till ett mer hållbart och cirkulärt materialkretslopp. En stor avfallsmängd och låg sorteringsgrad kan var indikatorer på både negativ miljöpåverkan och ineffektiv produktion, något som i sin tur påverkar koncernens kostnadsnivå och lönsamhet.

Policy och tillvägagångssätt

I Moelvans hållbarhetspolicy fastställs följande riktlinjer och målsättningar för avfall:

- Moelven ska designa produkter som fokuserar på resurseffektivitet och bedöma behovet av förpackningar och deras miljöpåverkan.
- Moelven ska arbeta aktivt för att minska avfallet och ska som minst ha en 90 procent sorteringsgrad på restavfallet.

- Moelven ska arbeta aktivt för att minimera användningen av plast samt arbeta för att hitta hållbara material som alternativ till plast.

En grundläggande förutsättning för all verksamhet inom Moelven är att samtliga lagar och förordningar som gäller för koncernen efterlevs. Hållbarhetspolicyen som godkändes av koncernstyrelsen 2020 fokuserar därför på aktiviteter och åtgärder som sträcker sig längre än vad lagstiftningen kräver.

Varje enhet inom Moelvenkoncernen ansvarar för sin egen avfallshantering. Under 2020 har detta skett i samarbete med lokala avfallshandlingsföretag som har olika möjligheter att hantera avfall. Under vintern 2021 kommer koncernen dock att avsluta en anbudsprocess beträffande avfallshantering för koncernens verksamheter i Norge och Sverige. Syftet är att avtalen ska samlas hos så få aktörer som möjligt och att vi ska ha ett närmare samarbete med dessa för att uppnå en ännu mer miljövänlig avfallshandling i hela koncernen.

Flera av Moelvans verksamhetsorter arbetar enligt LEAN-principen. Den bygger på kontinuerlig förbättring och minskat svinn i organisationen. Avfall är en form av svinn som påverkar produktionskostnaderna och bör därför minimeras.

Utvärdering av resultat

Avfallshandlingen prioriteras allt högre inom koncernen. En bra avfallshandling med noggrann sortering inom så många avfallsfraktioner som möjligt är en viktig förutsättning för utvecklingen mot en mer cirkulär ekonomi.

2020 ökade den totala mängden avfall, främst till följd av en ökad aktivitetsnivå, men också på grund av att flera enheter har sett över sin handtering och gjort upprensningar för att möjliggöra bättre sorteringsrutiner.

	2020	2019
Farligt avfall	1 063	833
Annat avfall	14 115	12 014
Total mängd avfall	15 178	12 846
Avfall sorterat som vanligt trävirke	3 467	3 144
Avfall sorterat som impregnerat trävirke	372	537
Avfall sorterat som plast	392	387
Annat avfall som sorteras lokalt	8 477	6 975
Blandat avfall från verksamhet (lokalt sorterat)	2 470	1 803
Total mängd avfall	15 178	12 846
Sorteringsgrad	83,7	85,0

Koncernens mål är en sorteringsgrad på minst 90 %. Det är ett ambitiöst mål. 2020 sjönk sorteringsgraden till 83,7 % från 85,0 % 2019. Det beror både på ovan nämnda upprepningar, men också på att enskilda enheter i större utsträckning har köpt externa sorterings tjänster och därmed måste rapportera avfallsvolymer som sorterat avfall.

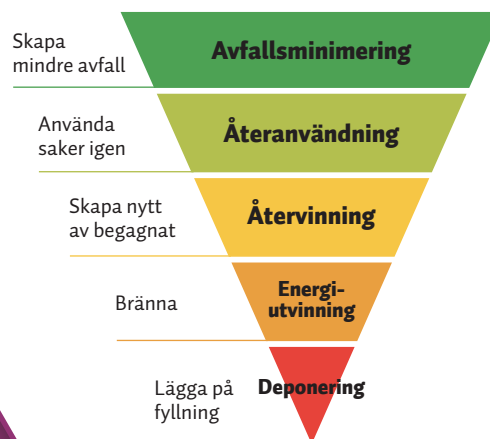
Det är svårt att jämföra sorteringsgraden mellan olika regioner eftersom definitionen av sortering beror på vilka metoder för avfallshantering som finns tillgängliga lokalt. Exempelvis kan blandat avfall definieras som sorterat om allt blandat avfall ändå går till förbränning. Därför redovisas en beräknad sorteringsgrad som baseras på andelen sorterat avfall inom företaget baserat på den totala mängden avfall.

2021 kommer de senaste årens arbete att fortsätta i samarbete med de återvinningsföretag Moelven tecknar avtal med efter den anbudsprocess som avslutas under vintern. Vårt fokus på högre sorte-

ningsgrad kommer att ha stor betydelse, både för att skapa bästa möjliga förutsättningar för att det som är avfall på Moelven blir en resurs i nästa led, men också för att en så stor del av avfallet som möjligt ska kunna återanvändas inom den egna verksamheten. Åtgärder för att minska mängden avfall med särskilt fokus på avfall som deponeras.

Avfallspyramiden

Avfallspyramiden illustrerar prioriteringarna för avfallshanteringen och används inom både den norska avfallspolitiken och EU:s ramdirektiv för avfall. Målet är att avfallsproblemet ska hanteras så nära toppen som möjligt. Att Moelven skapar anpassar sina interna transporter så att de kan genomföras utan emballage är ett exempel på avfallsreducering. Utan emballage genereras helt enkelt inget avfall. Ett exempel från pyramidens nedersta del är deponeringen av aska från förbränningsanläggningar. I vissa fall är detta det bästa alternativet, men det kan också undvikas genom att man hittar en samarbetspartner som kan använda askan till andra ändamål, t.ex. jordförbättring.

MÅLSÄTTNINGAR:

- Arbeta aktivt med avfallsminskning och avfallshantering enligt avfallspyramidens prioriteringsordning
- Sortera och återvinna avfall så långt det är tekniskt möjligt

RESULTAT:

- 15 178 ton avfall totalt
- 1 063 ton farligt avfall
- 392 ton avfall sorterat som plast
- 83,7 % sorteringsgrad

ÅTGÄRDER:

- Fortsätta med kartläggningen av avfall och uppföljning av nyckeltal
- Bättre samordning av avfallshanteringen i hela koncernen och centralisering av återvinningsavtal
- Fortsatt arbete för att öka sorteringsgraden till minst 90 %

95 % av avfallet sorteras

En av de bästa i Moelven-klassen när det gäller att avfallssortering är Moelven Mjøsbruket AS. "Nyckeln är att göra det så enkelt som möjligt för medarbetarna", säger driftchef Petter Fjeld Bjerke.

SORTERINGSKÄRLEN STÅR PRECIS bredvid arbetsstationerna. "Plast sorteras av naturliga skäl på förpackningsavdelningen, och elavfall sorteras hos elektrikern. På verkstaden har vi behållare för spillolja från lastbilarna", säger Bjerke.

I Moelven-koncernen som helhet ligger sorteringsgraden på 83,7 %, och målet är 90 %. Mjøsbruket har under många år arbetat för att öka sorteringsgraden. – Märkningen är också otroligt viktig så att vi inte behöver ägna tid åt att fundera över var olika typer av avfall ska läggas, säger Bjerke.

Bra samarbete med återvinningsaktör

En annan framgångsfaktor är det goda samarbetet med återvinningsföretaget Østlandet gjenvinning. De har gjort flera inspektioner för att se vilken typ av avfall som kan sorteras annorlunda.

– Tidigare sorterade vi bland annat plastförpackningar och gröna plastband tillsammans. Plastband måste dock sorteras som brännbart, medan plastförpackningar numera återvinns, berättar Bjerke.

Genom det lyckade samarbetet har de tillsammans

hittat ett optimalt sorteringsystem och antal behållare som gör det enkelt för medarbetarna.

– Vi har förmånen att arbeta med ett hållbart material, men det är viktigt att även vår tillverkning och avfallshantering är så hållbar som möjligt. Vi kommer att jobba vidare för att ta reda på om det finns mer material som kan sorteras i olika fraktioner och se till att alla medarbetare vet vad som ska sorteras var, säger Bjerke.

Checklista för hög sorteringsgrad

- ✓ Tydlig märkning
- ✓ Samarbete med återvinningsaktör
- ✓ Behållare placerade på rätt plats

Jag är imponerad över vilken sorteringsgrad man har lyckats uppnå på Moelven Mjøsbruket AS. Jag hoppas att fler av våra företag drar lärdom av det jobb de har gjort med tydlig märkning, smart placering och kontinuerliga förbättringar av vilka fraktioner som kan sorteras.

Koncernchef Morten Kristiansen

En tydlig märkning är viktig för att avfallet ska sorteras på rätt sätt.

Det är viktigt att sorteringskärl, till exempel en spilloljetank, placeras nära den plats där avfallet genereras så att det är enkelt att sortera.

Upcycling av gröna plastband

Aranan Karlsson, operatör på Moelven Langmoen AS, tillverkar shoppingväskor och sopkärl av gröna plastband. Plastbanden används för att spänna fast olika material. De sorteras som brännbart avfall, så det här är verkligen hållbar återanvändning.

Thomas Hansen, inköpschef för divisionen Byggsystem, arbetar med koncernavtal som bland annat kan förbättra Moelvens avfallssorteringsgrad.

Köper så mycket som möjligt lokalt

Smarta och större inköp ger ett bättre klimatavtryck. ”2020 inrättade vi en inköpsgrupp på Moelven. Det främsta syftet är att samla alla avtal vi redan har och teckna nya koncernavtal på områden som har stor påverkan på lönsamhet och hållbarhet, säger Thomas Hansen, inköpschef för byggsystem.

ETT AV DE VIKTIGASTE områden vi jobbar med just nu är nya avtal för avfallshantering. Ett sådant avtal påverkar Moelvens möjligheter att nå målet om 90 % sorteringsgrad.

– Vi behöver en återvinningspartner som kan hjälpa oss med många olika typer av avfall. Moelvenföretagen har olika produkter och därmed olika typer av avfall. Det måste vi bli bättre på att sortera om vi ska nå målet om 90 % sorteringsgrad, säger Hansen.

Sökandet efter erfarna och kompetenta återvinningsföretag i Norge och Sverige har redan inletts.

Färre transporter och kortare sträckor

Transporter är en av de största källorna till koldioxidutsläpp inom Moelven. ”Vi funderar på om vi ska lägga in avgifter för beställningar som understiger en viss summa i koncernavtalet. Det är ett incitament för oss att planera våra inköp väl och därmed minska antalet transporter”, säger Hansen.

Trä är i sig en hållbar produkt, men med färre och smartare transporter blir Moelvens produkter ännu mer hållbara.

Köper främst i Skandinavien

2020 köpte Moelven externa varor och tjänster för ca 7,4 miljarder kronor. Merparten av koncernens externa inköp görs hos lokala eller skandinaviska leverantörer.

– Genom att köpa närproducerat kan vi minska våra totala koldioxidutsläpp. Valet av leverantörer och material kommer alltid att vara en helhetsbedömning av pris, kvalitet, tillgång, hållbarhet och produktionsvänlighet, säger Hansen.

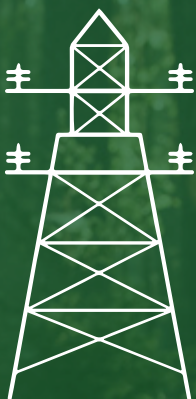
För Moelven är det viktigt att leverera hållbara produkter till användarna som ständigt ställer allt högre krav på materialen och deras tillämpningar.

– Om vi verkligen ska lyckas på det här området måste alla aktörer i hela värdekedjan vara villiga att betala lite mer för grönare och mer hållbara produkter. Det är dock inte alltid så att produkter som är mer hållbara kostar mer. Vi måste bara sätta på oss grönare glasögon och våga utmana befintliga köpmönster. Jag upplever att det finns ett allt större fokus på grönare inköp inom Moelven. Men vi har fortfarande en lång väg att gå när det gäller att prioritera hållbara produkter och lösningar i våra produkt- och leverantörsväl, säger Hansen.

Koncernavtal

Att samla en större del av Moelvens inköp under gemensamma koncernavtal handlar inte bara om att få bättre priser och villkor för våra olika bolag.

Med koncernavtal har vi större möjlighet att påverka och verka för grönare inköp genom både materialval, orderstorlekar och färre transporter och en mer hållbar tillverkning hos våra leverantörer.

ELFÖRBRUKNINGEN

minskar
från 229 GWh (2019)
till 206 GWh (2023)

SORTERINGSGRADEN FÖR AVFALL

ökar
från 85 % (2019)
till 92 % (2023)

HMS

H1*-värde 11,3 (2019) till 4,0 (2023)
H2*-värde 34,2 (2019) till 16,0 (2023)

*H1-värde = antal skador med frånvaro per miljon arbetstimmar de senaste 12 månaderna. H2-värde = antal skador med och utan frånvaro per miljon arbetstimmar de senaste 12 månaderna.

Moelvens gröna finansiering

Om Moelven använder mindre el, sorterar mer avfall och drabbas av färre skador kan vi få lägre ränta hos banken.

– Vi är säkerligen inte de första som har lån vars villkor, vid sidan om traditionella nyckeltal, är kopplade till olika hållbarhetsparametrar, men vi är definitivt tidigt ute. Vi har fått mycket positiv respons på att vi lyfter fram HMS-arbetet som ett av målen för vår lånefinansiering. Det är inte så många som gör det ännu, säger Rune F. Andersen, ekonomichef och hållbarhetsansvarig inom Moelvenkoncernen.

Moelven lever av att förvalta en förnybar resurs på bästa möjliga sätt, och hållbarhet har varit en naturlig del av verksamheten långt innan begreppet uppfanns. När koncernen skulle refinansiera sina bankavtal våren 2020 satsade de på lån hos DNB, Danske Bank och Handelsbanken, vars ränta är kopplad till några av våra viktigaste hållbarhetsmål.

– För oss på Moelven är hållbarhet detsamma som konkurrenskraft, och de hållbarhetsmål vi har satt upp är förankrade i vår koncernstrategi. Självklart är det extra inspirerande att försöka hitta förbättrings-

möjligheter på hållbarhetsområdet när vi dessutom får en ränterabatt om vi lyckas, säger Andersen och tillägger:

– Rabatten är inte särskilt stor för ett företag som omsätter över 11 miljarder kronor, men den fungerar ändå som ett inspirerande incitament. Många bäckar små. Hållbarhet ska löna sig, säger Andersen.

Människan i fokus

Många av Moelvns verksamheter har stor betydelse för mindre orter. I Edane arbetar ungefär var åttonde invånare på Moelven Edanesågen AB. En av dem är hyveloperatören Jenny Larsson.

Divisionschef Wood, Bjarne
Hønningstad, koncernchef Morten
Kristiansen och programledare
Nina Rundsveen.

Vad vi har lärt oss av pandemin

Coronapandemin ställde stora krav på våra medarbetare våren 2020. Men den har också skapat sammanhållning och nya arbetssätt. Här beskriver några av våra medarbetare sina upplevelser.

– Från att ha träffat kunder fysiskt flera gånger i veckan träffar jag dem nu bara digitalt. Vi saknar naturligtvis att sitta i samma rum, men det nya sättet att jobba har också sina fördelar. Jag får mer gjort när jag inte behöver lägga tid på att resa. Jag ser fram emot att träffa kunderna när världen öppnar upp igen, men vi kommer förmodligen att fortsätta med digitala möten också.

Sanna Hjelm

Key Account Manager, Moelven Wood AB

– När Skandinavien stängde ner delade vi in fabriken i 20 team med mellan 3 och 13 medarbetare. Det faktum att teammedlemmarna har varit tvungna att tillbringa så mycket tid tillsammans har resulterat i en mycket god sammanhållning och ett välfungerande samarbete. De har varit duktiga på att följa riktlinjerna för att förebygga smitta och i genomsnitt har vi faktiskt haft lägre sjukfrånvaro under pandemin.

Tommy Grande

Produktionschef, Moelven Byggmodul AS

– En gång om året samlas alla Moelvens chefer, från alla affärsområden och länder. 2020 var det ju inte möjligt att genomföra, men vi ville ändå att cheferna skulle få utbyta kunskaper och erfarenheter med varandra. Lösningen blev en digital sammankomst med över 100 deltagare. Först genomförde vi en talkshow som direkt-sändes till alla medarbetare i koncernen. Därefter delades cheferna in i digitala grupper där de fick möjlighet att diskutera sinsemellan. Kort sammanfattat var evenemanget mycket lyckat. Vi lärde oss mycket och är nu redo för nya digitala mötesplatser.

Magne Vikøren
Kommunikationsdirektör

– Det är viktigt att vi är tillgängliga för skogsägarna. Under pandemin har vi därför varit tvungna att tänka nytt, och det har vi verkligen lyckats med. När vi anordnade vårt första webinarium deltog ca 300 skogsägare, vilket är ungefär dubbelt så många jämfört med hur det brukar se ut på våra fysiska möten. Responsen var otroligt positiv, och i framtiden kommer vi köra en kombination av webinarier och fysiska möten.

Jonas Karlsson
Fältköpschef, Moelven Skog

– Över en natt förändrades hela världen och det dagliga arbetet för de flesta av oss, men det hindrade inte Moelven från att leverera ett av de bästa årsresultaten någonsin. Vi har nått långt när det gäller digitalisering, och under det senaste året har IT-avdelningen sett en enorm ökning i efterfrågan på och användningen av digitala hjälpmedel. Jag tror att pandemin har förändrat vårt sätt att arbeta för alltid.

Even Rognan Lutnæs
IT-chef

Fältköpschef Jonas Karlsson och vd:n för Moelven Skog, Björn Johansson, anordnade ett webinarium för ca 300 skogsägare.

Moelvens medarbetare valde SOS Barnbyar

Moelvens medarbetare valde SOS Barnbyar som ny välgörenhetspartner. Det innebär att Moelven kommer att investera en halv miljon kronor i barn och ungas utveckling.

– ATT BIDRA TILL LEVANDE och hållbara lokalsamhällen är viktigt för oss på Moelven. Våra företag finns ofta utanför större städer och tätorter, och därför uppskattar vi verkligen det arbete som SOS Barnbyar gör. Organisationen bygger starka lokalsamhällen genom att ge barn och unga goda förutsättningar och möjligheter att utveckla områdena de bor i, säger Morten Kristiansen, koncernchef för Moelven Industrier.

Bidrar till förändring

Det är de närmare 3 350 medarbetarna på Moelven som i en omröstning har valt att koncernen ska samarbeta med just SOS Barnbyar. Samarbetsavtalet omfattar ett grundbelopp på 500 000 kronor.

Utöver detta har Moelven och SOS Barnbyar flera aktiviteter på gång som kan göra att beloppet ökar ytterligare. Bland annat genomför Moelvens företagsidrott ett aktivitetsår, där delar av deltagaravgifterna går till SOS Barnbyar.

– Tillsammans med SOS Barnbyar kan vi göra skillnad. De här barnen kan förändra världen, och det är vi stolta och glada över att vara en del av, säger Kristiansen.

– SOS Barnbyar är beroende av långsiktiga samarbetspartners för att kunna nå fler barn som saknar tillfredsställande omsorg. Barn som lämnas att ta hand om sig själva får inte möjlighet att gå i skolan, de somnar hungriga och kan utsättas för våld och utveckla missbruk. Tillsammans med Moelven, deras anställda och kunder ger vi utsatta barn en bättre uppväxt så att de kan skapa varaktiga förändringar i sina liv och samhällena de lever i, säger Sissel Aarak, generalsekreterare för SOS Barnbyar.

Tillsammans med SOS Barnbyar kan vi göra skillnad. De här barnen kan förändra världen, och det är vi stolta och glada över att vara en del av.

Koncernchef Morten Kristiansen

Hälsa, miljö och säkerhet

Policy och tillvägagångssätt

Alla som jobbar på Moelven ska komma hela hem. Genom vårt arbete med aktivt medarbetarskap och aktivt ledarskap ska vi fokusera på en säker och hälsofrämjande arbetsmiljö med engagemang, ansvarstagande och utveckling av både oss själva och Moelven. Vi satsar aktivt på utbildning och attitydskapande arbete för att skapa en säkerhetskultur i organisationens alla led. I Moelvens ramverk tydliggörs detta i en av våra fyra grundpelare: MÄNNISKOR. Människorna är Moelvens viktigaste resurs och helt avgörande för att vi ska lyckas i vårt arbete. Hel hem!

Systematiskt arbetsmiljöarbete

UNDER 2020 GENOMFÖRDES stora strukturella förändringar inom Moelvens HMS-arbete.

Vårt fokus har varit

- utformning av gemensamma säkerhetskrav
- synliga arbetskläder
- uppföljning av entreprenörer och inhyrd personal i våra företag.

Det systematiska HMS-arbetet har implementerats stegvis genom vårt gemensamma styrsystem för HMS, kvalitet och yttre miljö: Landax. Den 1 januari 2020 tog Moelven de första Landax-modulerna i bruk. Arbetet kommer att fortsätta under de kommande åren, och alla våra medarbetare kommer att få utbildning och handledning i varje modul som implementeras.

HMS är idag en naturlig del av hela Moelven. HMS är den första punkten på dagordningen vid styrelsemöten, bolagens avdelningsmöten och koncernledningens möten. Frågorna diskuteras även inom Säkerhetskommittén och Tekniskt forum för HMS. I säkerhetskommittén deltar koncernledningen, HMS-chefen och arbetstagarrepresentanter. I Tekniskt forum för HMS träffas representanter från alla divisioner och HMS-chefen. I dessa båda forum arbetar man med aktuella ärenden och koncernövergripande HMS-frågor.

Lärande över gränserna

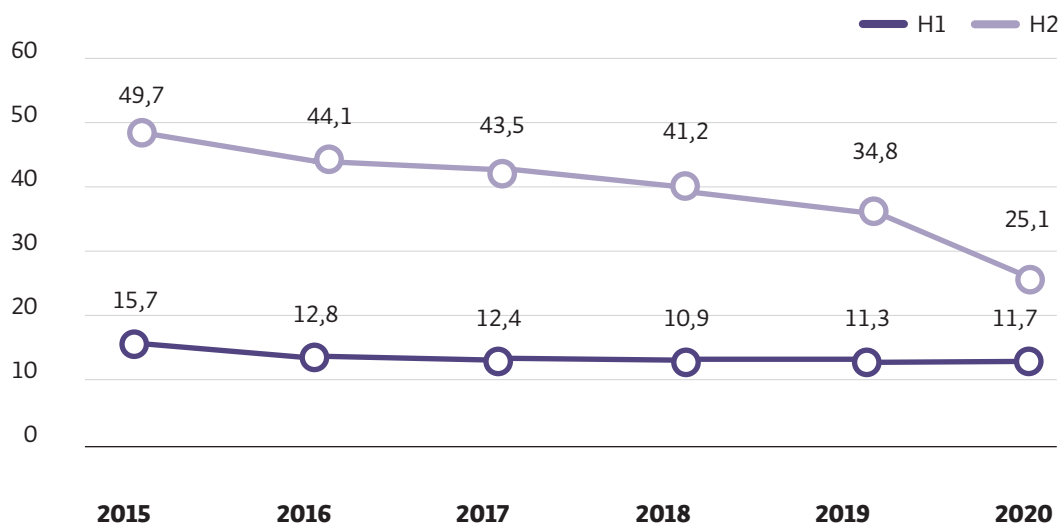
På Moelven har vi länge arbetat med att dra lärdom av varandras incidenter och framgångsrika HMS-arbete. 2019 strukturerade vi upp detta arbete genom att införa granskning av våra allvarligaste incidenter. Syftet med granskningarna är att säkerställa en grundlig och objektiv utredning eller granskning av alla incidenter samt lärande och förebyggande arbete i hela koncernen. Granskningen resulterar i ett informationsblad, där både händelsen och de förebyggande åtgärderna beskrivs. Informationsbladen skickas ut till alla verkställande direktörer och publiceras även i Moelvens interna kommunikationskanal, Workplace. Workplace har en egen HMS-grupp. Här publiceras även information om andra händelser, kurser och andra kompetenshöjande insatser samt berättelser om kollegor som har bedrivit ett lyckat HMS-arbete.

Moelven tillämpar nyckeltal för fyra HMS-områden.

- 1. Skador med frånvaro**
Mäts som H1-värde (antal skador med frånvaro per miljon arbetstimmar).
- 2. Totalt antal skador**
Mäts som H2-värde (antal skador med och utan frånvaro per miljon arbetstimmar).
- 3. Förebyggande arbete**
Fokus på rapportering och uppföljning av risksituationer.
- 4. Frånvaro**
Frånvarokategorier och -anledningar skall följas upp

Utveckling av antalet skador 2015–2019

HMS fram till 2023

Den 13 augusti var en av de mörkaste dagarna i Moelvens historia. Det var dagen då vi förlorade en av våra kollegor i en arbetsolycka på Moelven Edanesågen AB. Hela Moelven sörjde efter händelsen. Efter olyckan har vi gjort en stor översyn av säkerhetsarbetet på Moelven.

En särskild arbetsgrupp definierade sju tydliga mål och fokusområden som alla på Moelven ska involveras i.

1. Stärka HMS-organisationen och organisera HMS-arbetet bättre.
2. Förbättra HMS-arbetet genom aktivt ledarskap och aktivt medarbetarskap.
3. Införa riskstyrning i verksamheten.
4. Utarbeta och genomföra HMS-kurs på alla nivåer i organisationen. Skapa ett kurspaket med HMS-kurser.
5. Genomföra tekniska säkerhetskontroller av tillverkningsanläggningar.
6. Inrätta en organisation för internrevision som årligen ska kontrollera efterlevnad och överensstämmelse med interna och externa krav och regler på företagsnivå.
7. Kontinuerligt förbättringsarbete och organisatoriskt lärande.

Covid-19

Att hålla Moelvens medarbetare friska har varit vårt främsta fokus under 2020. Tack vare våra koncernin-terna rutiner har vi lyckats förhindra stora utbrott i våra enheter.

Moelvens medarbetare har hållit 2 meters avstånd, tvättat händerna och stannat hemma när de haft symptom. Totalt blev 8 av Moelvens medarbetare smittade och 81 satt i karantän under 2020.

Genom att sätta medarbetare i karantän och införa en veckas produktionsstopp på två enheter har vi lyckats stoppa smittspridningen internt.

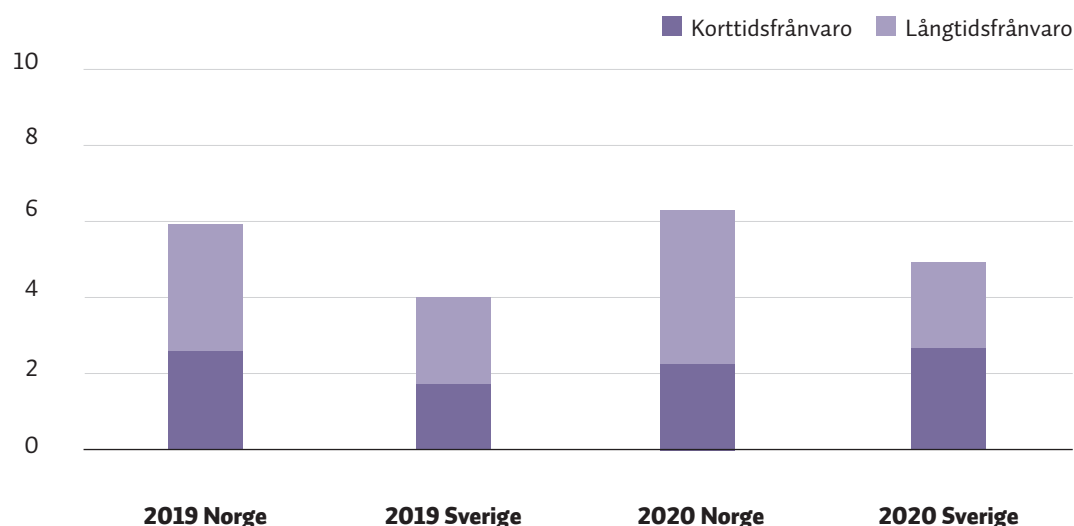
Målsättningar

Vi har en nollvision mot skador. För att nå denna vision har vi satt upp ett antal delmål. 2020 var Moelvens mål för H1 <6, och för H2 var målet <24.

Moelven arbetar också kontinuerligt för att öka rapporteringen av risksituationer. Om antalet rapporter ökar, ökar även fokus på säkerheten och vi kan göra något åt förhållandena innan det inträffar en olycka. 2020 var Moelvens mål 1 rapport per anställd och år.

Det fjärde HMS-området som Moelven fokuserar på är sjukfrånvaron. En säker och bra arbetsmiljö är avgörande för att minska sjukfrånvaron, och systematiska insatser görs för olika former av hälsofrämjande aktiviteter för att förebygga sjukfrånvaro bland våra medarbetare. Vid sjukfrånvaro följer vi noga upp den anställda genom att föra en dialog och bedöma arbetsförmågan. Moelven har tecknat en sjukförsäkring för sina anställda som kan användas vid behov. Den bidrar till att den som behöver det får snabbare vård och därigenom kan komma tillbaka till arbetet fortare. 2020 hade vi ett mål för sjukfrånvaro på 4,2%.

Utveckling av antalet skador 2015–2019

Hälsa, miljö och säkerhet (forts.)

Utvärdering av resultat

Skadestatistik

Moelven övervakar kontinuerligt resultaten på det här området och vidtar åtgärder om det inträffar incidenter som vi kan sätta fokus på i ett övergripande perspektiv. Alla incidenter och våra förebyggande åtgärder registreras i Landax. Moelven har tyvärr inte lyckats nå målet om noll skador, men frågan är i fokus varje dag. Moelvans mål för H1 (antal skador med frånvaro per miljon arbetstimmar) 2020 var <6, men tyvärr skadades 64 medarbetare så allvarligt att det medförde frånvaro. Därmed blev resultatet för H1 11,7 2020. I en av dessa incidenter skadades en av våra medarbetare så allvarligt att hen omkom. Detta är djupt tragiskt och vi jobbar hårt för att förhindra att det inträffar igen, genom HMS fram till 2023.

Om man tittar på skador både med och utan frånvaro 2020 drabbades totalt 137 medarbetare av skador på arbetet inom Moelven. Siffran inkluderar de 64 medarbetare vars skador medförde frånvaro. Det gav oss ett H2-värde (antal skador med och utan frånvaro per miljon arbetstimmar) på 25,1 för 2020. Moelvans mål för H2 var <24, och på det här området har vi lyckats minska antalet skador med totalt 57 från 2019 (194) och med 104 jämfört med 2018 (241), även om vi inte heller här har nått i mål. Vi kommer att behålla vårt tydliga fokus på förebyggande säkerhetsarbete, hälsofrämjande arbete och förbättrad säkerhetskultur för att minska antalet skador ytterligare.

När det gäller H1-värdet ser utvecklingen inte bra ut, och resultaten har stagnerat de senaste åren. Det är vi inte nöjda med, och vårt HMS-arbete vidareutvecklades och intensifierades därför under 2020. Vi ska minska antalet skador och kommer hädanefter att fokusera mer på våra medarbetares säkerhet. Alla ska komma hem hela från en arbetsdag på Moelven!

Den 1 januari 2020 bytte vi system för rapportering av incidenter på Moelven. Alla medarbetare har genomgått utökad utbildning och vi har tydliggjort syftet med incidentrapporteringen. Vi ser att det har gett effekt, och 2020 nådde vi målet om 1 rapport per anställd/år. Under de senaste två åren har rapporteringen ökat med 35 %.

2020 rapporterade våra medarbetare in 3 843 risksituationer och tillbud. Målet för 2021 är 4 080 rapporter.

**Anne Cathrine Amdahl,
HMS-chef på Moelven Industrier ASA**

Anne Cathrine Amdahl,
HMS-chef på Moelven
Industrier ASA

Att antalet registrerade risksituationer har ökat är en positiv trend. Om antalet rapporter ökar, ökar även fokus på säkerheten och vi kan göra något åt förhållandena innan det inträffar en olycka. Med andra ord har vi större möjlighet att förebygga incidenter. Rapporteringssystemet ger oss också en översikt över trender, vem som berörs, möjliga orsaker och skadeklasser. Under 2020 rapporterades flest oönskade incidenter och risksituationer inom följande områden:

Sjukfrånvaro

2020 var sjukfrånvaron 6,2 % (2019: 5,4 %), varav 3,0 % (2019: 2,5 %) var långtidsfrånvaro. En del av ökningen kan också knytas direkt till frånvaro p.g.a. covid-19-pandemin. Även om sjukfrånvaron var högre under 2020 än året före är den långsiktiga trenden en minskande sjukfrånvaro.

Många Moelvenbolag har redan en sjukfrånvaro som är lägre än 2020 års mål på 4,2 %. Det långsiktiga målet för strategiperioden är en sjukfrånvaro på < 4,0 % 2023, och vi arbetar aktivt med bland annat riktade åtgärder mot de bolag som har högst sjukfrånvaro, samarbete med företagshälsovården och medarbetarundersökningar.

Resultaten skilde sig något mellan Norge och Sverige. Norge har haft både högre långtids- och korttidsfrånvaro de senaste åren.

MÅLSÄTTNINGAR

- Ø H1: < 6 2020
- Ø H2: < 24 2020
- Ø Sjukfrånvaro: < 4,2 % 2020
- Ø 3 400 riskrapporter

RESULTAT 2020

- H1: 11,7
- H2: 25,1
- Sjukfrånvaro: 6,2 %
- 3 843 riskrapporter

ÅTGÄRDER

- HMS fram till 2023
- Lärande över gränserna
- Vidareutveckling av en god säkerhetskultur

Så gick de från att vara sämst i klassen till att bli en av de bästa

På 3,5 år har Moelven Byggmodul AS gått från att vara en av de sämsta i klassen när det gäller HMS till att bli ett modernt industriföretag som andra vill lära sig av.

– TIDIGARE HADE VI ALLDELES FÖR MÅNGA skador. Det var ingen tvekan om att vi var tvungna att göra något. Sedan 2017 har vi jobbat hårt för att vidareutveckla arbetsplatsen, säger Rolf Johan Sørli, fabrikschef på Moelven Byggmodul AS.

Och vi har lyckats. Företaget har haft en effektivitetsökning på ca 10 % mellan 2015 och 2020. För tre år sedan hade Moelven Byggmodul AS i genomsnitt en skada med frånvaro per månad. I skrivande stund har det gått 240 dagar sedan den senaste skadan med frånvaro som följd. Med 225 medarbetare motsvarar det över 50 000 dagar utan skada.

– Från att ha kallats ett av Moelvenkoncernens sämsta företag när det gäller HMS blir vi idag rådfrågade och används som goda förebilder. Det är jag stolt över, säger Sørli.

Detta har de gjort

Sedan 2017 har Moelven Byggmodul AS investerat 115 miljoner norska kronor i att vidareutveckla företaget. Tre fokusområden har varit styrande i företagets utveckling från en ”byggarbetsplats under tak” till ett modernt industriföretag:

1. Ständiga förbättringar
2. Utforma en strategi för kompetensutveckling och sätta den i system
3. Investera i automation och robotisering

– Vi har utformat en struktur som utgår från kulturen. Jag brukar säga att kultur äter struktur till frukost, och det viktigaste vi har gjort är att till leda uppreda vad vi ska göra, hålla ut och vara envisa. Det tar tid innan man börjar se resultat, men på det här sättet har vi lyckats skapa förändring, säger Sørli.

Bättre arbetsmiljö

Vi har satt kompetensutveckling i system genom att

vidareutbilda chefer och medarbetare och professionalisera lärlingssystemet. Det har haft stor påverkan på arbetsmiljön på Byggmodul.

– Jag upplever att det finns ett större engagemang bland våra medarbetare idag och att de vill hitta lösningar som gör att vi når de mål vi har satt upp. Jag tror det handlar om att informationsflödet är bättre och att varje enskild medarbetare har fått ökade kunskaper om hur de kan påverka resultatet. Alla vet vilken roll de fyller i det större sammanhanget, säger Sørli.

Även om Byggmodul har uppnått goda resultat de senaste åren tillåter de sig inte att slappna av.

– Den dagen du tror att du har kommit i mål är det dags att göra något annat. Vi måste hela tiden vara nyfikna på hur vi kan vidareutvecklas, säger Sørli.

Fabrikschefen Rolf Johan Sørli och hans kollegor på Byggmodul inleder varje arbetsdag med en samling kring team- och fabrikstav-lorna. Där går de igenom dagen som väntar med stort fokus på HMS.

På Moelven Byggmodul AS har varje sak sin plats. – Det är en helt annan sak att jobba här nu jämfört med för fem år sedan. Att fabriken är så välstädd och systematisk har medfört stora förbättringar, både när det gäller antalet skador, arbetsmiljön och produktionskvaliteten, säger förtroendevalda Joar Sørli.

Vad innebär åtgärderna?

Ständiga förbättringar:

- – Vi fokuserar hela tiden på att göra fabriken tryggare och mer effektiv. Därför uppmuntrar vi alla våra medarbetare att lägga in förbättringsförslag i Landax som vi sedan går igenom varannan vecka. Besluten baseras på så mycket fakta som möjligt så att förbättringarna görs på rätt ställe, säger Sørli.
- Ett exempel är 5S, ett sätt att organisera arbetsplatsen och arbetsflödet. De fem S:en står för sortera, systematisera, städa, standardisera och säkra. Målet är att alla ska veta var allt finns så att de inte behöver lägga tid på att leta efter saker. ”De team som har bäst resultat när det gäller 5S har även färre skador. Hur välstädd fabriken är säger också något om kvaliteten på våra produkter.

Kompetens:

- Fokus på att utveckla duktiga mellanchefer, vidareutbilda medarbetarna och professionalisera lärlings-

systemet samt på att sätta kompetensutvecklingen i ett strategiskt sammanhang.

- – Kompetens är vår viktigaste tillgång. Alla kan bygga maskiner, men det är människorna som gör skillnad, säger Sørli.

Investeringar:

- Sedan 2017 har Byggmodul investerat 115 miljoner norska kronor i sin fabrik för att strukturera och få igång flödesproduktion av moduler och robotisera tillskärningen av plattor och regler för elementmontering och inredning.
- Robotarna förbereder material till modulerna på ett smartare sätt, och modulerna flyttas runt på skenor genom produktionslinjerna.
 - Det innebär att alla team måste jobba i samma takt för att produktionen inte ska stanna av. För att lyckas med detta måste vi hela tiden diskutera möjliga förbättringar och vidta relevanta åtgärder, säger Sørli.

Vi utvecklar våra starka sidor

Våra medarbetare är vår viktigaste tillgång. Därför har vi inlett ett arbete för att kartlägga vad vi är bra på, säger Terje Melheim, som ansvarar för chefs- och medarbetarutveckling.

ARBETET MED ATT utveckla företagskulturen har fått rubriken ”aktivt medarbetarskap och aktivt ledarskap”. Över 100 medarbetare har definierat Moelvens styrkor och vilka egenskaper våra medarbetare och chefer bör vidareutveckla.

– Planen var att den första omgången skulle starta den 12 mars 2020, samma dag som Norge stängde ner. Därmed blev vi tvungna att tänka om, säger Melheim.

Digitaliserat analogt diskussionsunderlag

För att aktiviteten skulle kunna genomföras enligt Moelvens smittskyddsregler med två meters avstånd skapades en digital version av aktivt medarbetarskap och en mer coronaanpassad fysisk version. Varje enskild chef ska genomföra workshoppen med sina medarbetare.

– Medarbetarskap handlar om att alla deltar i arbetet med att vidareutveckla Moelven. På så sätt får cheferna, förutom att träna på öppna och konstruktiva diskussioner, bättre kännedom om vilka möjligheter medarbetarna ser. Medarbetarna får tid att i sin hektiska vardag lyfta blicken och reflektera

över hur deras agerande och förbättringsförslag gynnar Moelven, säger Melheim.

Medarbetarna ska diskutera hur de tar ansvar, utvecklar sig själva och verksamheten och bidrar genom sitt engagemang. Cheferna ska å sin sida jobba med kommunikation och hur de agerar förebilder, hur resultatorienterade de är och hur de kan skapa förutsättningar för utveckling och nytänkande.

En av de viktigaste aspekterna av aktivt medarbetarskap är att vi skapar en gemensam förståelse för vilka möjligheter medarbetarna har att påverka Moelvens verksamhet i positiv riktning genom diskussioner kring vad det innebär att ta ansvar samt genom utveckling och engagemang.

Anders Lindh,
divisionschef Moelven Timber

Både dator och penna kan användas som hjälpmedel i den coronaanpassade versionen av aktivt ledarskap och medarbetarskap. Här sitter Geir Morten Holmen, chef för IT Operations, och jobbar med aktivt ledarskap.

Aktivt medarbetarskap

Det här är de sex styrkor som över 100 av Moelvens medarbetare har slagit fast att vi ska vidareutveckla genom aktivt ledarskap och aktivt medarbetarskap.

Diskussionsunderlaget kan användas både i pappersform och digitalt. Den bidrar till konstruktiva samtal genom uppgifter som är gemensamma för alla medarbetare inom Moelven. Terje Melheim, ansvarig för chefs- och medarbetarutveckling, ser fram emot att jobba vidare med Moelvens styrkor tillsammans med alla Moelvens 3 350 medarbetare.

Mångfald och jämlikhet på Moelven

I Moelvens strategiplan slås fast att vi ska sträva efter att skapa en kultur som främjar mångfald genom inkludering, med extra fokus på jämlikhet.

Ett av våra utvecklingsmål är att öka andelen kvinnor i ledande positioner till 20 %, vilket skulle innebära nästan en fördubbling från dagens nivå. För att nå detta mål måste vi titta bortom det mest uppenbara – själva rekryteringsprocessen – och fundera över hur vi kan göra våra bransch attraktiv för kvinnor med rätt kompetens.

Enligt Moelvens etiska riktlinjer ska vi ha en inkluderande arbetskultur och arbeta aktivt för en god arbetsmiljö som präglas av jämlikhet och mångfald. Vi accepterar inga former av trakasserier eller diskriminering på grund av kön, hudfärg, religion, ålder, funktionshinder, sexuell läggning, politisk övertygelse, nationellt eller etniskt ursprung eller andra förhållanden. Det har varit Moelvens hållning i många år, och vi har utformat riktlinjer och rutiner för internkontroll för att säkerställa att de efterlevs.

En av de åtgärder vi har vidtagit är att införa krav på att en anonym medarbetarundersökning ska genomföras i alla koncernens företag minst vartannat år. Vi har även infört visseblåsarrutiner som gör det möjligt för alla anställda att rapportera brott mot lagar, regler eller koncerninterna riktlinjer eller andra missförhållanden anonymt.

2020 vidareutvecklades Moelvens medarbetarundersökning, delvis utifrån kunskaper och erfarenhet från processen aktivt medarbetarskap och aktivt ledarskap. I den uppdaterade medarbetarundersökningen, som kommer att genomföras på samtliga enheter i koncernen under 2021 och därefter utgöra en del av årshjulet i koncernens HR-strategi, finns ett ökat fokus på huruvida medarbetarna har utsatts för kränkande handlingar och huruvida de vet hur de ska rapportera sådana händelser. Den information som samlas in analyseras och utgör ett viktigt underlag för riskbedömning och planering av det fortsatta arbetet för jämlikhet och icke-diskriminering.

	Män	Kvinnor	Totalt
Antal anställda	41	23	64
Personer med tidsbegränsad anställning, inkl. trainees	4	2	6
Deltidsanställda	5	3	8
Genomsnittlig föräldradedighet (veckor)	19	35,5	

*Tabellen gäller moderbolaget Moelven Industrier ASA

Moelven ger människor som vill möjligheter. Thea Helene Slotnæs, Elisabeth Davis och Maren Wilson är tre av våra ca 3 350 medarbetare som varje dag arbetar för att ge dig bra produkter och tjänster.

Många vägar till Moelven

Moelven är beroende av duktiga och engagerade medarbetare för att kunna fortsätta bedriva sin verksamhet. I de samhällen där vi verkar samarbetar vi med olika utbildningsinstanser, myndigheter och kompetenshöjande insatser för att locka till oss den arbetskraft vi behöver.

Möte med statsministern och fast anställning

MAHAMED HASSAN MAHAMAD började på Moelven Numedal AS genom ett samarbete mellan den norska myndigheten NAV och Moelven och fick fast anställning 2020.

– Vi vill ha många fler arbetsgivare som Moelven! Det är väldigt bra att de väljer att använda resurser som har svårt att ta sig in på arbetsmarknaden, sa statsminister Erna Solberg när hon besökte Mahamed på hans arbetsplats 2019.

Praktikplatser är en del av samarbetet mellan myndigheten och Moelven och innebär att arbetstagarerna får prova på att jobba på Moelven och att Moelven som arbetsgivare får lära känna nya potentiella medarbetare och deras vilja att lära.

Spännande jobb och språkträning

– Det känns bra att ha fått fast anställning på Moelven. Jag började som praktikant, och det var viktigt att visa initiativförmåga och intresse för jobbet. Nu har samarbetet mellan NAV och Moelven Numedal AS gjort det möjligt för mig att få fast anställning, säger Mahamed.

Timmeroperatören bor med fru och barn i Numedal i Buskeruds kommun och är glad över att ha fått fast jobb på orten där hans barn växer upp. För Mahamad, som kom till Norge 2014, har jobbet betytt otroligt mycket.

– Jag trivs väldigt bra med praktiskt arbete och är glad över att ha kommit in på arbetsmarknaden, säger han och tillägger att, även om ljudnivån är ganska hög på sågverket får han öva på att prata norska.

Tillsammans med vd Rune Frogner träffade Mahamad statsminister Erna Solberg 2019. Hon besökte Moelven Numedal AS för att få veta mer om vårt samarbete med NAV.

Hassan Jowan är idag fast anställd på Moelven Component AB.

Kombinerade yrkesutbildning med språkundervisning och fick fast anställning

Hassan Jowan har alltid varit intresserad av att arbeta med trä. När Karlstads kommun tipsade honom om att han kunde kombinera yrkesutbildning inom träteknik med svenskaundervisning var valet enkelt.

AV VECKANS FEM arbetsdagar ägnade Hassan tre åt att lära sig mer om träteknik, och nio av de totalt 13 utbildningsveckorna tillbringade han som praktikant på Moelven Component AB.

– Att lära sig ett språk och ett yrke samtidigt är ett väldigt bra upplägg. Man blir motiverad att prestera inom båda områdena, säger Hassan.

Efter den nio veckor långa praktikperioden på Moelven Component AB fick Hassan frågan om han ville bli timanställd, vilket han naturligtvis ville.

– Jag blev anställd på timme, och en kort tid därefter omvandlades det till en provanställning. Idag är jag fast anställd på företaget. Det känns naturligtvis väldigt bra att vara en del av Moelven Component. Det är en bra arbetsplats med hjälpsamma kollegor som gör att man snabbt kommer in i arbetet. Det blir lite som en familj, säger Hassan.

Alla trainees fick jobba kvar på Moelven

Alla tio trainees från Moelvens första traineekull har fått fast jobb på företaget.

ÖVER TVÅ ÅR har gått sedan Moelven startade sitt traineeprogram, som definitivt måste betraktas som en framgång. Efter traineeperioden har samtliga trainees nämligen fått fast jobb på Moelven.

– Att vara trainee på Moelven har varit helt fantastiskt. Jag hade ingen tidigare erfarenhet av den här branschen, så jag trodde inte att jag skulle få alla de möjligheter jag har fått så här snabbt. Arbetsuppgifterna anpassades efter min kompetens och jag fick göra det som var mest utvecklande för mig, säger Steffen Engeland.

Många möjligheter

Under den 18 månader långa traineeperioden får praktikanterna prova på två olika jobb hos Moelven. Som nyutexaminerad från NTNU i Gjøvik fick Steffen prova att arbeta på både Moelven Eidsvoll Værk AS och Moelven Multi3 AS, innan han fick drömjobbet som teknisk projektledare på Moelven Wood AS.

– Jag är stolt över att arbeta i en bransch som producerar ett så hållbart material som trä. Hos Moelven har jag fått otroligt många möjligheter och olika ansvarsområden, och därför har jag lärt mig snabbt, säger 26-åringen.

Investering i kompetens

Nu när traineeperioden är över har den första kullen fått roller som bl.a. projektledare, utvecklingsingenjör, produktionstekniker och avdelningschef på olika Moelvenföretag.

Moelvens kompetensutvecklare Jeanette Löfberg är stolt över både praktikanterna och sin arbetsplats.

– Det faktum att alla har fått fast anställning visar att vi klarar av att tillföra relevant och efterfrågad kompetens till våra verksamheter. Traineeprogrammet är viktigt för Moelven. Det är ett sätt att investera i framtidens kompetens, samtidigt som vi gör en insats ur ett samhällsekonomiskt perspektiv, säger hon och tillägger:

– Återkopplingen från våra trainees visar att det är en positiv upplevelse att komma som ny till Moelven. Man blir väl omhändertagen och får ett värdefullt nätverk, liksom nyttiga erfarenheter och praktiska kunskaper.

Moelven är nu i full gång med sin andra och tredje kull trainees.

Att gå från en traineetjänst till fast anställning var spännande, men också krävande eftersom jag fick mer ansvar. Jag hade nog inte klarat det lika bra om jag inte hade varit trainee först. Några av de viktigaste saker jag lärde mig som trainee var att ta ansvar för mina arbetsuppgifter, arbeta självständigt och hur man leder projekt.

– **Gaute Nyløkken, produktionschef Moelven Limtre AS**

Att gå från trainee till fast anställd har inte varit någon större omställning. Traineeperioden var snarare en förberedelse för det jobb jag gör idag och har gjort det möjligt för mig att vara självgående från dag ett. Idag drar jag stor nytta av det nätverk, den kompetens och de kunskaper jag fick som trainee.

– **Louise Karlsson, projektledare, Moelven Töreboda AB**

För min del är det inte så stor skillnad mellan att vara trainee och fast anställd eftersom jag tidigt fick mycket ansvar och många av de arbetsuppgifter jag jobbar med idag. Som trainee fick jag en bra grund som gav mig bred förståelse för hur både Moelvenkoncernen och Valåsen fungerar.

– **Daniel Fredriksson, processingenjör, Moelven Valåsen AB**

Moelvrens traineeprogram

- Pågår i 18 månader med start i september.
- Alla som är nyutexaminerade med en bachelor-examen eller examen från en teknisk yrkesskola kan söka.
- Praktikanterna får prova på två olika jobb under traineeperioden, samtidigt som de deltar i ett gemensamt kompetensprogram.
- Rekryteringen pågår mellan november och februari.

Tillför kompetens

2020 genomförde över 20 av Moelvens medarbetare efter- och vidareutbildning med yrkesbevis. En av dem var May Britt Hauger.

– NÄR MAN TAR yrkesbevis tvingas man att tänka igenom saker man aldrig har tänkt på tidigare. Jag har lärt mig mycket mer än vad jag trodde på förhand. Det är bra att utmana sig själv, och när man står där med yrkesbeviset i handen känner man verkligen att man har åstadkommit något. Det är ett bevis på att man kan. Jag rekommenderar alla att ta yrkesbevis! Det är aldrig försent, säger May Britt, som har jobbat på Moelven Granvik Bruk sedan 2001.

För Moelven är det viktigt att medarbetarna vill utöka sin kunskap och kompetens.

– Yrkesbevis är bra för både den enskilda medarbetaren och företaget. Det är viktigt att vi hela tiden fortsätter att utveckla oss själva, verksamheten och våra kollegor. Genom att ta yrkesbevis kan man bli ännu tryggare i sin roll och få ny och uppdaterad kompetens. Därmed blir man ännu bättre rustad för ett arbetsliv i förändring, säger Jeanette Löfberg, kompetensutvecklare på Moelven.

May Britt Hauger

Fortsatt vidareutbildning 2021

ÄVEN UNDER 2021 vidareutbildar sig flera av våra medarbetare. Jan Erik Østby, Hans Espeseth och Donatas Zilys är tre av 14 medarbetare som i skrivande stund håller på att ta yrkesbevis i produktionsteknik i samarbete med Norwegian Wood Cluster. De har arbetat på Moelven Mjøsbruket i mellan 3 och 13 år.

– Vi har ju en del arbetserfarenhet sedan tidigare och är vana att göra saker och ting på ett visst sätt. Genom den här kursen ser vi saker med nya ögon, bland annat vilka arbetsuppgifter vi kan lösa på ett smartare eller säkrare sätt. Det är väldigt intressant och lärorikt, säger de.

Jan Erik Østby

Hans Espeseth

Donatas Zilys

Ökar logistikkompetensen

Dag Moen, Kenneth Johansen och Trond Bjørtomt är tre av de 13 medarbetare på Moelven Byggmodul AS som kommer att ta yrkesbevis inom logistik 2021.

ALLA TRE HAR yrkesbevis från andra områden sedan tidigare, men jobbar idag med varuflöden. Deras uppgift är att serva produktionslinjerna med rätt mängd insatsvaror vid rätt tidpunkt.

– Logistikken blir en allt större och viktigare del av vårt dagliga arbete. Därför är det värdefullt att få mer kunskap inom just det här ämnesområdet, och inte minst att få dokumentation som visar vilken kompetens vi besitter. Dessutom är det roligt att lära sig nya saker, säger de.

– De senaste åren har vi satsat mycket på att vidareutveckla Moelven Byggmodul, och den viktigaste investeringen gör vi i våra medarbetare. Arbetslivet blir allt mer komplext med ökad automation och robotisering. Därför är det viktigt att vi hela tiden tillför ny kunskap och kompetens. På så sätt jobbar vi också bättre sida vid sida med våra maskiner. Det faktum att de flesta av våra medarbetare har yrkesbevis gör

oss till ett attraktivt företag bland både kunder och framtida kollegor, säger Lars Ivar Pedersen, som ansvarar för HMS, kvalitet och kompetens på Moelven Byggmodul AS.

Hälsövänlig kemikalieanvändning

Hur och varför är det viktigt?

Moelven använder kemikalier i sin produktion både för att öka livslängden på enskilda produkter och material och för att öka förädlingsgraden och underlätta ytterligare bearbetning och underhåll av produkterna. Vissa av de kemikalier som används kan ha en potentiell inverkan på hälsa och miljö, men vid korrekt användning ska de inte utgöra någon risk under användningsfasen.

Detta är en viktig fråga för Moelven eftersom kemikalierna kan utgöra en risk om de hanteras på fel sätt. Det är också en fråga som många kunder och användare lägger stor vikt vid. Därför är det viktigt att Moelven på ett öppet och tydligt sätt informerar om hur dessa kemikalier används för att bidra till en korrekt användning av produkterna och skapa trygghet bland slutanvändarna.

Policy och tillvägagångssätt

Det är en självklarhet att alla relevanta lagar och bestämmelser avseende kemikalieanvändning alltid ska följas. Därutöver har Moelven följande målsättningar:

- Moelven ska minimera sin påverkan på mark och vatten genom att i största möjliga utsträckning använda miljövänliga kemikalier, oljor och lim.
- Moelven ska endast hantera kemikalier, oljor och lim på anvisad plats med godkänd inbyggnad eller en liknande anläggning för att minska konsekvenserna av ett eventuellt läckage.

Moelven omfattas också av en rad lagkrav som gäller användning av kemikalier. Det finns i synnerhet ett EU-direktiv som är tillämpligt för Moelvans produkter: Construction Products Regulations (CPR), men även Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals (REACH) och Biocidal Products Regulations (BPR) är relevanta. De här lagkraven är införlivade i Moelvans förfaranden och alla produkter som Moelven tillverkar ska uppfylla de krav som framgår av de här direktiven.

Utvärdering av resultat

De kemikalier och behandlingsprodukter som omfattas av hållbarhetsredovisningen har valts ut baserat på förbrukning, potentiell hälsopåverkan samt intressent- och väsentlighetsanalysen.

2020 ökade produktionsvolymerna inom impregnering, ytbehandling och limträ väsentligt, vilket är främsta orsaken till den ökade kemikalieanvändningen inom dessa områden. Tillverkningen av brandimpregnerade och osmobebehandlade produkter var något lägre än under 2019.

Med kemikaliedokumentationsprogrammet EcoOnline ser Moelven Numedal AS till att kemikalierna används och förvaras på ett säkert sätt. Genom att skanna de QR-koder som företaget har satt upp hittar operatörerna snabbt och enkelt rätt datablad vid en eventuell olycka.

MÅLSÄTTNINGAR:

- Moelven ska så långt det är möjligt använda hälso- och miljövänliga kemikalier.

RESULTAT:

- De huvudsakliga kemikaliegrupperna har kartlagts om omfattas av rapporteringsrutiner.

ÅTGÄRDER:

- Fortsätta med och förbättra kartläggningen av kemikalieanvändningen och kontinuerligt arbeta för att minimera användningen samt undersöka alternativ.
- Kontinuerligt kvalitetssäkra och eventuellt uppdatera produkternas FDV- och HMS-dokumentation.

Namn	Beskrivning	2020	2019
Impregneringsvätska	<p>Användningsområde: Ger motståndskraft mot fukt, röta och svampangrepp och ökar produktens livslängd.</p> <p>Potentiella hälsokonsekvenser: Moelvans Cu-impregnerade produkter innehåller grundämnet koppar (Cu). Produkterna innehåller inga andra tungmetaller. Den så kallade ”royalbehandlingen” innebär att Cu-impregnerade produkter torkas för att därefter ”kokas” i färgad linolja. Moelven levererar även en del limträ som baseras på TMF-impregnerade material. Impregneringsvätskan innehåller inga tungmetaller och består av organiska nedbrytbara antifungicider – svampdödare. Inga negativa hälsoeffekter har påvisats vid korrekt användning av de tryckimpregnerade produkter som Moelven tillhandahåller.</p>	1 215 948	1 082 847
Färg, primer och betsa	<p>Användningsområde: Färg, primer och betsa gör produkterna estetiskt tilltalande och motståndskraftiga mot fukt, röta och svampangrepp och ökar deras livslängd.</p> <p>Potentiella hälsokonsekvenser: Moelven kan måla, grundmåla och betsa produkter mer effektivt och i en säkrare miljö jämfört med om målning sker efter installation. Vid industriell applicering av färg, primer och betsa är hälsopåverkan därför mindre än vid behandling på plats, samtidigt som spill och avfall kan hanteras mer effektivt.</p>	1 466 620	1 348 646
Brandimpregnering	<p>Användningsområde: Moelvans unika Fireguard-impregnering ger motståndskraft och passivt brandskydd. Används på produkter för både inomhus- och utomhusbruk.</p> <p>Potentiella hälsokonsekvenser: Produkten är dokumenterad som ett miljövänligt impregneringsmedel och uppfyller kraven i EU:s byggvarudirektiv och avfallshanteras som vanligt behandlat trävirke. Den avger inga hälsofarliga kemikalier vid användning eller brand.</p>	25 792	41 286
Lim	<p>Användningsområde: Lim används som bindemedel i många produkter, exempelvis limträ. Moelven använder främst MUF (melamin-urea-formaldehyd) och en del PRF (fenol-resorcinol-formaldehyd) i limträ. Allt limträ märks beroende på vilken typ av lim som används.</p> <p>Potentiella hälsokonsekvenser: Moelven använder i stor utsträckning lim som tillverkas av olja som inte kommer från fossila källor och därmed har liten miljöpåverkan. Vid korrekt användning av limträ medför limmet inga hälsokonsekvenser för användaren.</p>	7 373 205	6 456 498
Osmo	<p>Användningsområde: Osma är en träbehandlingsprodukt baserad på naturlig olja och vax. Oljan tränger in i träet och skyddar det från insidan. Vaxet skapar en elastisk, mikroporös yta som skyddar träet mot yttre påverkan, vilket bevarar träets naturliga utseende och ger skydd.</p> <p>Potentiella hälsokonsekvenser: Det finns inga kända potentiella hälsokonsekvenser vid användning av Osma. Produkten innehåller solros, soja, linser och tistelolja och är godkänd för användning i kontakt med livsmedel.</p>	8 580	9 370

Hälsovänlig kemikalieanvändning

Impregnering

Royalimpregnering

I slutet av 2020 meddelades att Direktoratet för Byggekvalitet hade genomfört en marknadstillsyn av brandskyddsbehandlad beklädnad. I samband med detta hade det framkommit indikationer på att royalbehandlad beklädnad eventuellt inte uppfyller kraven för brandklass D, den klassning som Moelven och resten av branschen enligt vedertagen praxis har försett produkten med. Moelven gjorde snabbt egna tester, och utifrån dessa ändrades klassificeringen av beklädnadsprodukterna till brandklass E. Moelven stoppade även tillverkningen och försäljningen av royalbehandlad beklädnad och införde rutiner för att informera och följa upp kunderna. Ändringen gäller endast beklädnadsprodukterna och inte altanprodukter, där de flesta av Moelvens royalbehandlade produkter återfinns.

– Informationen om våra produkter och deras egenskaper måste vara kristallklar. Under våren 2021 genomför vi flera olika tester för att vi ska kunna ge kunderna mer information om vad nedklassificeringen av royalbehandlad beklädnad innebär, säger Bjarne Hønningstad, divisionschef på Moelven Wood. När det gäller royalbehandlad beklädnad har Moelven en marknadsandel på 1–2 %. Moelven och andra aktörer i branschen samarbetar nu med brandspecialister för att dokumentera produkttegenskaperna noggrannare.

– Vi förstår att det är svårt för kunderna. Vi har en nära dialog med brandrådgivare, och enligt de svar vi har fått hittills har beklädnaden en mindre avgörande roll i ett eventuellt brandförlopp eftersom få bränder startar i fasadbeklädnaden. Vi nöjer oss dock inte med detta och har därför informerat alla kunder om den ändring som har gjorts. Vi kommer också fortsätta att följa upp våra kunder, säger Hønningstad.

Kreosot

Moelven Limtre har under mer än 30 år utvecklat, tillverkat och monterat stora bärande konstruktioner i limträ. Limträ för broar tillverkas främst i impregnerad furu. I vissa fall impregneras broarna även med kreosot när all bearbetning är klar. Det görs på begäran av kunden och utförs i en särskild trycktank på en särskild impregneringsanläggning. Kreosot är en destillationsprodukt av stenkolstjära och kreosotimpregnerat limträ luktar därför tjära. Behandlingen ger mycket god hållbarhet och uppfyller Statens Vegvesens krav på att broar ska ha en livslängd på

100 år med ett minimum av underhåll.

Användningen av kreosot är strikt reglerad och kan vara hälsofarlig. Riskerna är i första hand kopplade till impregneringsanläggningarna och hanteringen av balkar utomhus. Eftersom risken ökar vid exponering genom hudkontakt i kombination med solljus kräver Moelven att alla som arbetar med och i närheten av kreosot använder solskyddskräm (med hög solskyddsfaktor) för att minska hälsorisken. Direkt hudkontakt med kreosot ska undvikas. Det finns också andra hälso- och miljörisker kopplade till kreosot, men i den mängd och det användningsområde som ämnet har i samband med limträ är dessa risker minimala.

Cu-impregnerade produkter

Cu-impregnering innehåller koppar (Cu), ett grundämne som finns naturligt i jorden. För människor, djur högt upp i näringskedjan och många växter är koppar ett livsnödvändigt spårämne. Det är när koppar kommer i kontakt med syre som tryckimpregnerade material får sin karaktäristiska gröna färg. Koppar i form av lösliga salter verkar redan i små mängder som ett gift för organismer längre ner i näringskedjan, t.ex. alger, svampar och bakterier. Det är denna verkan som ger materialet dess mycket goda motståndskraft mot röta.

Små mängder kopparsalter i tryckimpregnerat trä lakas ut när materialet används. Kopparsalterna binds till det översta jordlagret där konstruktionen står, där de är relativt svåråtkomliga för växter, djur och människor. Urlakningen minskar om träet ytbehandlas med lasyr eller olja.

För att skapa hållbara och miljövänliga produkter samt konstruktioner som är säkra för människor lägger Moelven stor vikt vid att träet används korrekt och på rätt plats. På det viset kan kemikalieanvändningen minimeras under produktens livslängd.

Kasserat Cu-impregnerat trä ska, precis som annat behandlat träavfall, lämnas till ett godkänt uppsamlingsställe, exempelvis kommunens avfallscentral.

Limträ för broar tillverkas främst av impregnerad furu. I vissa fall impregneras broarna även med kreosot när all bearbetning är klar.

Så skapade familjen Sundby sin drömstuga

När Martin Johnsrud Sundby och hans fru Marieke skulle bygga sitt nya fritidshus var det viktigt för dem att huset hade en varm och inbjudande känsla. Naturmaterial av hög kvalitet skapade rätt stämning och såg samtidigt till att familjen fick ett antal hälsofördelar på köpet.

FRÅN STUGAN I SJUSJØEN har Martin Johnsrud Sundby nära till jobbet. Skidspåren passerar nämligen precis utanför fönstret. Omgivningarna gör det också möjligt att sänka axlarna och koppla av tillsammans med frun Marieke Heggeland och sönerna Markus, Max och Magnus.

– Det är härligt att vara så nära naturen. När vi byggde stugan var det viktigt för oss att den skulle vara en trivsamt plats där hela familjen kan dra sig tillbaka och tillbringa kvalitetstid tillsammans. Här uppe är det enkelt att sticka ut och träna, samtidigt som omgivningarna ger oss andrum i en hektisk vardag, säger den tidigare världsmästaren.

Inredning i trä

Det är inte bara utanför stugan som naturen finns nära inpå. Det gör den nämligen inomhus också.

Interiören består till största delen av trä och ingenting har lämnats åt slumpen. Martin och Marieke har valt Moelvens exklusiva Herrgårdspanel till väggar och tak samt ett Herrgårdsgolv i ek. Allt har oljats i samma kottbruna färg.

– Vi var ute efter en varm och trivsamt känsla, och det har vi lyckats skapa med hjälp av naturmaterial. Här spelar vi brädspel, bygger Lego och umgås alla fem. Stugan har blivit precis den fristad vi drömde om, säger Marieke och får medhåll av Martin:

– Vi ville ha en tidlös och klassisk stuga med genomtänkta och hållbara lösningar. Vi är verkligen otroligt nöjda med resultatet. Utomhus har familjen byggt en altan med tak i termofuru från Moelven.

Martin Johnsrud Sundby, hans fru Marieke Heggeland och sönerna Markus, Max och Magnus myser i stugan. Forskning har visat att vi mår bra och känner mindre stress när vi omger oss med naturmaterial.

Trä kan påverka:

- Inomhustemperatur
- Luftfuktighet
- Akustik
- Återhämtning
- Stress
- Välbefinnande

Lär mer
om trä och hälsa på
[moelven.se/
traochhalsa](https://moelven.se/traochhalsa)

Hälsofördelar på köpet

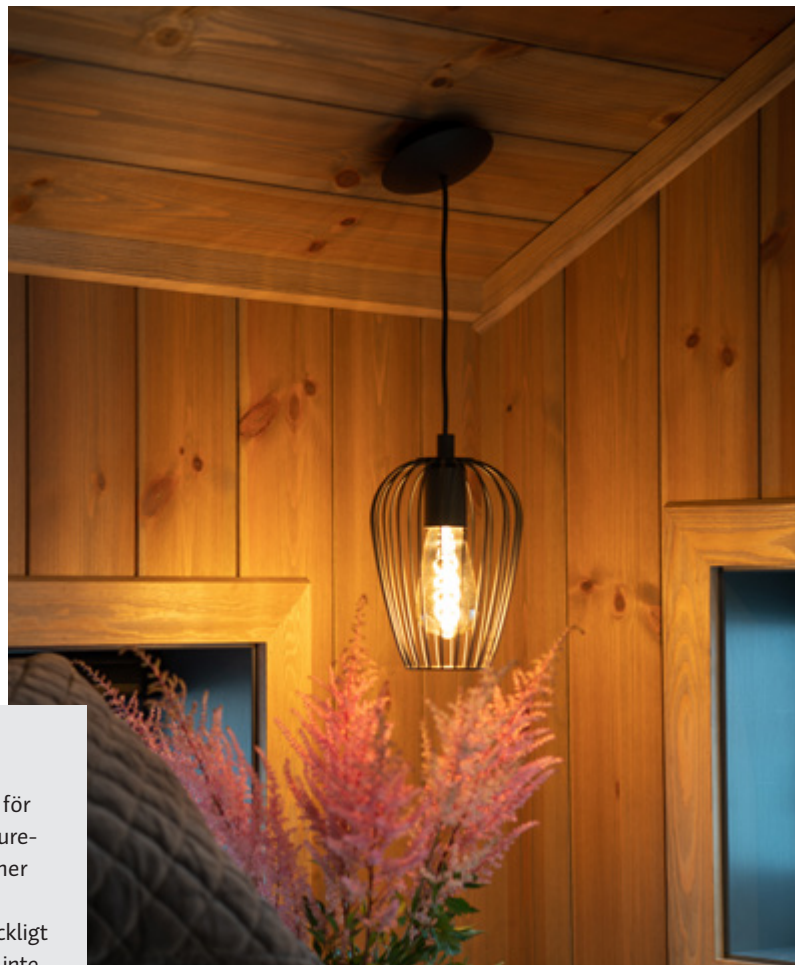
Genom att bygga och inreda med trä får småbarnsfamiljen även en rad hälsofördelar på köpet. Trä kan påverka både den fysiska inomhusmiljön (temperatur, luftfuktighet och akustik) och hur vi upplever den. Forskning visar att vi mår bra och känner mindre stress när vi omger oss med naturmaterial. Dessutom kan vi bli mer kreativa och återhämta oss bättre.

– Vi vill ju helst omge oss med material som gör att vi mår så bra som möjligt. Som idrottare är jag beroende av att kroppen fungerar optimalt, och naturligtvis vill vi ge våra barn det allra bästa. Att få en rad hälsofördelar på köpet tackar vi inte nej till, säger Martin Johnsrud Sundby.

Därför kan trä ge hälsofördelar

Människan har levt länge i naturen och är predisponerad för att både tycka om den och tolka den. Naturen eller naturelement som trä kan fungera som positiva distraktioner som är behagliga att titta på och omge sig med.

Naturelement som erbjuder sinnesintryck som är tillräckligt komplexa för att vi ska lägga tid på att studera dem, men inte så utmanande att vi blir trötta är särskilt gynnsamma för oss människor.

Martin och Marieke har valt Moelvens exklusiva Herrgårdspanel till väggar och tak samt ett Herrgårdsgolv i ek till fritidshuset i Sjusjøen.

Lokala värden

MOELVEN
Kamila Rutkowska
Logistikchef / Logistics Manager
Moelven Langmoen AS, Skovveien 4, 2002 Bævre, Norge
t: +47 48 12 00 00

MOELVEN

Våra medarbetare är vår viktigaste resurs. Logistikchef Kamila Rutkowska på Moelven Langmoen AS är en av omkring 3 350 medarbetare som varje dag arbetar för att ge dig bra produkter och tjänster.

Ett samarbete som förenklar byggprocessen

Vad får man när duktiga medarbetare från olika företag och verksamhetsområden i Sverige och Norge jobbar tillsammans?
En sprillans ny produkt som förenklar byggprocessen!

WeatherPly™

Marknadens starkaste byggplywoodskiva – K20/70

Väderbeständig med en helt ny typ av ytbehandling

Grön för enkelhetens skull

I SLUTET AV 2020 lanserade Moelven Wood AS WeatherPly™, en vattenavvisande takskena i byggplywood. Skivorna skyddar den ofärdiga byggnaden mot hårt väder så att stommen kan stå oskyddad i upp till sex veckor.

Såväl Moelven Wood AB som Moelven Vänerply AB och Moelven Langmoen AS har bidragit till värdekedjan genom produktutveckling, produktion och distribution av skivorna. Vad produkten skulle heta väckte också stort engagemang i hela koncernen. När projektgruppen arrangerade en namntävling på Workplace, Moelvans interna kommunikationskanal, fick de in över 75 förslag, och vinnaren blev alltså WeatherPly™.

Kompletterar sortimentet

Med WeatherPly™ förstärker Moelven sitt sortiment och tar ett ännu stadigare grepp om den norska marknaden för byggskivor.

– WeatherPly™ tillverkas av skandinavisk gran och produceras på Skandinavians enda plywoodfabrik, Moelven Vänerply AB. Tack vare Moelvans närvaro i hela värdekedjan – från skog till färdiga skivor – kan vi leverera närproducerade och hållbara kvalitetsprodukter. WeatherPly™-skivorna kompletterar vårt redan stora skivsortimentet och gör att vi kan erbjuda kunderna det de behöver under hela byggprocessen, säger Simen Kristiansen, marknadschef på Moelven Wood AS.

Ett gränsöverskridande samarbete

Tjalling Chaudron är produktutvecklare på Moelven och har varit med och utvecklat WeatherPly™.

– Mitt jobb handlar ofta om att konkretisera önskemål från marknaden och produktcheferna och förvandla dessa idéer till en realiserbar produkt. När Moelven Wood AS kom med den här förfrågan insåg vi att WeatherPly™ med fördel kunde utvecklas som ett gränsöverskridande projekt, säger han.

Efter tester med underleverantörer blev det Moelven Vänerply AB i Otterbäcken som fick i uppdrag att tillverka prototypen.

– Vi skickade testprodukter från Moelven Vänerply AB till Norge och de blev väl mottagna. Det finns så många fördelar med att samarbeta över gränserna, och det är något jag hoppas att vi får se mer av framöver.

Tjalling Chaudron

WeatherPly™-skivorna underlättar arbetet eftersom vi inte behöver täcka undertaket vid dåligt väder. För oss är det ett mycket bra och säkert val.

Kurt Idar Tåje
Projektledare Oppland Bygg & Anlegg

Hållbar limleverantör

På Akzo Nobels limfabrik i Kristinehamn ligger fokus på hållbara produkter med låga utsläpp. Limmet används i Moelvens tillverkning av plywoodskivor och limträ.

– VI HAR VIDTAGIT åtgärder för att leveranserna av lim till Moelven Vänerplys skivor ska bli mer hållbara med dedikerade transporter, säger Falkeling, Supply Chain & Logistics Manager på Akzo Nobel Adhesives AB.

Eftersom transporterna är dedikerade behöver lastbilen som fraktar limmet inte rengöras mellan varje körning, vilket minskar både vattenförbrukning och avfall.

Renar sitt eget processvatten

Det vatten som används i limtillverkningen renar fabriken själv med hjälp av ett godkänt reningsverk.

– Vattnet blir helt rent, så vi får släppa ut det i Vänern. Det betyder att vi själva tar ansvar för en del av de naturresurser vi använder, säger Falkeling.

Företaget har kommit långt när det gäller hållbarhet. Bland annat använder de eltruckar i tillverkningen och har satt upp tydliga mål för framtiden.

– År 2030 ska vi enbart använda förnybar energi, och fram till dess ska vi halvera våra koldioxidutsläpp. Vi har också som mål att inte generera något avfall som inte kan återvinnas, säger Falkeling. Som ett led i övergången till enbart förnybar energi tittar fabriken i Kristinehamn nu på möjligheten att bygga en solcellsanläggning.

Smartare limanvändning

Flera av företagets kunder, bland annat Moelven Vänerply AB, har egna maskiner som blandar limmet med rätt blandningsförhållande för respektive produkt.

– Vi tillverkar tvåkomponentslim. Att komponenterna blandas helt rätt och i rätt mängd hos kunden är hållbart eftersom inget lim då behöver kasseras och det inte blir något fel på det. Vårt nya maskinsystem kan också kommunicera direkt med vår limavdelning för en smartare produktion, säger Falkeling.

Fabriken strävar också efter att minimera utsläppen från limmet de tillverkar. ”Vi har utvecklat flera olika typer av lim som ger mindre utsläpp än traditionella lim. Det är bra för miljön”, säger Falkeling.

Om Akzo Nobel

Akzo Nobel är en stor koncern med tillverkningsanläggningar i hela världen. Akzo Nobel Adhesives AB i Kristinehamn tillverkar lim och härdningsprodukter. Fabriken har 110 anställda och levererar till industrikunder som tillverkar bland annat plywood, limträ, spånskivor, möbler, dörrar och fönster.

Moelvens divisioner

Byggsystem

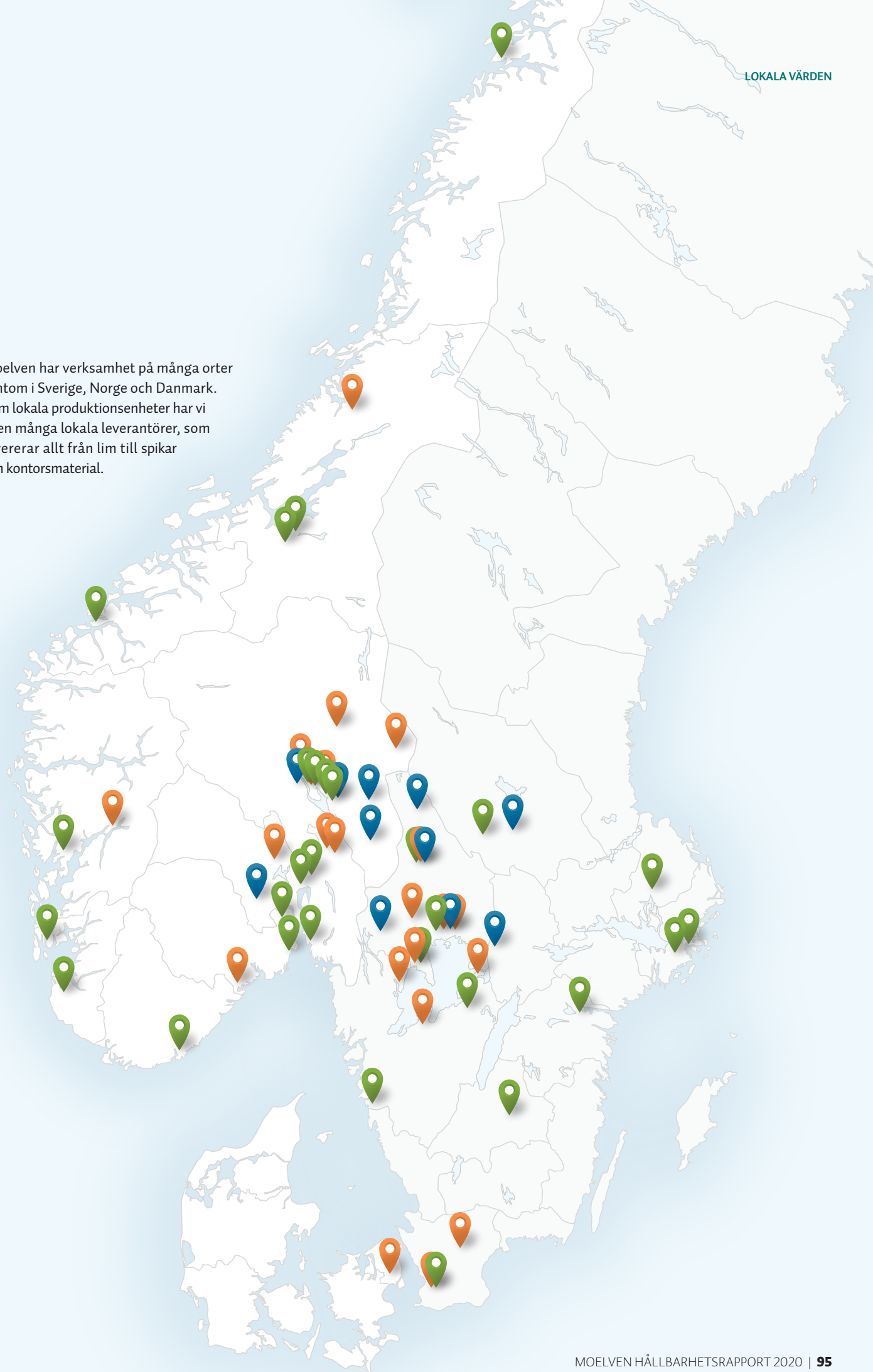

Timber

Wood

Moelven har verksamhet på många orter runt om i Sverige, Norge och Danmark. Som lokala produktionsenheter har vi även många lokala leverantörer, som levererar allt från lim till spikar och kontorsmaterial.

Ekonomiskt värdeskapande i lokalsamhället

Hur och varför är det viktigt?

Moelven har verksamhet på många mindre orter i Skandinavien där vi ofta är en viktig arbetsgivare och bidrar till den lokala ekonomin. Under 2020 har solida företag varit extra viktiga för lokalsamhällena genom att de garanterar sysselsättning, upprätthåller aktivitetsnivån hos andra näringslivsaktörer och bidrar till stabila inkomster.

Moelven är en sådan aktör, och hur koncernens verksamhet organiseras och drivs har en direkt påverkan på lokalsamhällena. Samtidigt är Moelven beroende av att ha goda relationer med lokalsamhällena för att kunna fortsätta utveckla verksamheten, locka till sig rätt medarbetare och erbjuda en trygg och förutsägbar arbetsplats som ger människor som vill möjligheter.

Policy och tillvägagångssätt

Moelvens operativa verksamhet består av 34 juridiska enheter fördelade på 42 produktionsställen i Norge och Sverige. Gemensamt för de flesta av produktionsbolagen är det geografiska läget i landsbygdsområden i nära anslutning till skogen och skogsindustrin. Företagen är ofta viktiga aktörer i sina respektive områden. Vi väljer i möjligaste mån att göra lokala inköp för att därigenom skapa lokala arbetstillfällen. Genom vår organisation som separata juridiska enheter skapas följeffekter när företagets omsättning, värdeskapande och skatte- och avgiftsbidrag fortplantar sig i samhällena hos underleverantörer och anställda. Sammantaget utgör detta bolagens och koncernens samhällsbidrag.

Utvärdering av resultat

Med hjälp av beräkningsmodeller kan ett företags samhällsbidrag uppskattas baserat på omsättning, materialkostnader, lönekostnader samt skatte- och avgiftsinbetalningar korrigerat för statliga bidrag. Beräkningarna visar att det totala värdeskapandet 2020 uppgick till 2 546 miljoner NOK i Moelvens norska bolag och till 2 458 miljoner NOK i de svenska bolagen.

I synnerhet i Sverige har coronapandemin lett till ökade statliga bidrag. I Sverige sänktes arbetsgivaravgiften för alla under en period, och 100 % av sjuklönekostnaderna kopplade till corona täcktes av staten. Dessa skatteregler har beaktats i beräkningen av samhällsbidraget och de medför en minskning för den svenska delen av verksamheten jämfört med 2019.

Siffrorna till höger har beräknats med NHO:s modell för beräkning av samhällsbidrag. Underlaget utgörs av redovisningsuppgifter från Moelvens norska och svenska företag och har för de svenska företagen räknats om till NOK enligt valutakursen vid årsskiftet. Eftersom de två länderna har olika skatte- och avgiftssystem, och dessutom tillgång till olika marknader, finns det naturligtvis en viss osäkerhet i siffrorna. Beräkningen visar endast de direkta skatter och avgifter som koncernen tillför. Modellen omfattar inte de sekundära och tertiära effekter ("ringar på vattnet") som Moelven bidrar med och är därför en restriktiv uppskattning av det totala samhällsbidraget. För Moelven är dessa effekter betydande på grund av antalet enheter på mindre orter i landsbygdsområden där dessa följeffekter har större betydelse eftersom det finns färre möjligheter till alternativt värdeskapande.

MÅLSÄTTNINGAR:

- Skapa och säkerställa trygga arbetsplatser i lokalsamhället.

RESULTAT:

- Beräknat skatte- och avgiftsbidrag på 931 miljoner NOK 2020

ÅTGÄRDER:

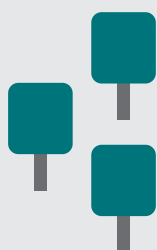
- Skapa och säkerställa trygga arbetsplatser som bidrar positivt både i lokalsamhället och till en hållbar framtid i trä.

	Norge	Sverige	Övriga	Totalt
Rörelseintäkter	9 590	9 651	215	19 456
Bolagsskatt	57 341	47 674	853	105 868
Totalt inbetald AGA	122 981	211 291	978	335 251
Inbetald skatt på lön	266 551	191 307	3 848	461 706
Statliga bidrag	849	9 869	305	11 023
Skatte- och avgiftsbidrag	446	440	44	931
Antal anställda	1 656	1 707	28	3 391

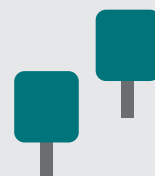
Vad kan skatte- och avgiftsbidraget från Moelven användas till?

1 731
LÄRARE

9 385 METER
2-fältsväg

22 294
Dygn på sjukhus

Summa skatte- och avgiftsbidrag 2020

931 000 000

Lokalmiljö

Hur och varför är det viktigt?

Moelven har närmare 30 förbränningsanläggningar som producerar termisk bioenergi till egen industriproduktion och vidareförsäljning till externa kunder. Energi som produceras genom förbränning av trä och flis är en del av ett betydligt mer kortsiktigt kolkretslopp än energi från fossila energikällor och definieras därför som förnybar energi. Bioenergi-produktionen påverkar ändå den lokala miljön, bland annat genom utsläpp av partiklar, NOx och CO.

Moelven påverkar också den lokala miljön genom exempelvis damm, transporter och vattenförbrukning. Vatten används för spolning av virke för att förhindra att det torkar ut och skadas under lagring. Både vattenförbrukningen och avrinningen påverkarmiljön.

Policy och tillvägagångssätt

Moelven påverkar den lokala miljön genom flera aktiviteter, bl.a. energiproduktion i förbränningsanläggningar, transporter, avfallshantering och vattenförbrukning.

Enligt Moelvrens hållbarhetspolicy gäller följande:

- Moelven ska vara en naturlig del av lokalsamhället och bidra till ekonomiskt värdeskapande.
- Moelven ska arbeta aktivt för att minska sin lokala miljöpåverkan genom att fokusera på ständig förbättring.
- Moelven ska inte bryta mot några regler eller lagar gällande föreningar.

Utvärdering av resultat

Moelven äger 28 pannor med en storlek på mellan 1 och 15 MW och ett genomsnitt på runt 6 MW. Vid dessa förbränningsanläggningar används främst biomassa för produktion av bioenergi. Antalet pannor minskade under 2020 till följd av att verksamheten

vid Moelven Eidsvold Værk AB avvecklades samt att en mindre panna på Moelven Modus AB:s produktionsanläggning i Hulån togs ur drift.

Varje år görs en kartläggning av koncentrationen av väsentliga avgaser och damm. Vid vissa anläggningar görs detta genom kontinuerlig mätning och vid andra anläggningar genom punktmätningar som utförs under olika delar av året. Det finns därmed en naturlig variation i kartläggningen och det är knappast meningsfullt att analysera totalsiffrorna. Uppföljning sker baserat på lokala data. Höga CO-värden är ett tecken på att förbränningsprocessen inte har optimerats och en minskning är därför mycket viktig ur både miljömässigt och ekonomiskt perspektiv.

Från flisbingarna utanför byggnaden matas bioråvaran från sågverket automatiskt in i två separata förbränningsugnar på 12 MW vardera som kan köras oberoende av varandra.

MÅLSÄTTNINGAR:

- Minska utsläppen av NOx, SOx och CO.

RESULTAT:

- Inga brott mot föroreningslagen eller motsvarande lagstiftning under 2020 som har lett till böter.

ÅTGÄRDER:

- Ytterligare utöka kartläggningen av lokal miljöpåverkan och efterlevnaden av gällande lagar, föreskrifter och regler kopplade till miljöpåverkan.

Förbränningsanläggning	2019	2020
Förbränningsanläggningar – total installerad kapacitet [MW]	175	176
Genomsnittlig kapacitet per anläggning (panna 1 + panna 2) [MW]	6	6
Antal rapporterade pannor	28	30

Moelven har varken 2020 eller 2019 gjort sig skyldigt till några brott mot föroreningslagen eller motsvarande lagstiftning som lett till böter.

Den nya bioenergicentralen i Sokna togs i drift hösten 2019 och förser både Moelven Soknabruket AS och Moelven Pellets AS med miljövänlig termisk energi. 2020 producerade anläggningen 109,9 GWh termisk energi.

En pålitlig partner

Hur och varför är det viktigt?

Pålitlighet är ett av våra grundvärden och Moelven ska vara ett företag man kan lita på. Att Moelven är en pålitlig partner är därför en definierad grundförutsättning för hållbarhetsstrategin och ska ligga till grund för alla aktiviteter.

Moelven bedriver korruptionsbekämpning och följer konkurrenslagstiftningen i alla sammanhang och på alla nivåer i koncernen.

Moelven anser att korruptionsbekämpning och respekt för konkurrenslagstiftningen är en väsentlig del av arbetet med att uppnå en långsiktigt hållbar utveckling. Det minimerar risken för att hamna i en situation som har negativ inverkan på företagets anseende eller ekonomi.

Policy och tillvägagångssätt

Korruptionsbekämpning och etik är en viktig del av Moelvens koncernstrategi. Ett gott och tillförlitligt anseende är avgörande för vår affärsverksamhet och garanterar vår trovärdighet gentemot våra kunder, leverantörer och andra intressenter. Det bidrar även till att vi uppfattas som en attraktiv arbetsgivare.

Moelven tar avstånd från alla former av korruption och olaglig verksamhet som förhindrar fri konkurrens och marknadsbalans. I sin affärsverksamhet ska koncernen alltid ha en sund, etisk och moralisk profil gentemot medarbetare, kunder, leverantörer och andra affärsrelationer. Det innebär att våra anställda varken får ta emot eller erbjuda mutor eller andra förmåner för affärsmässig eller personlig vinning.

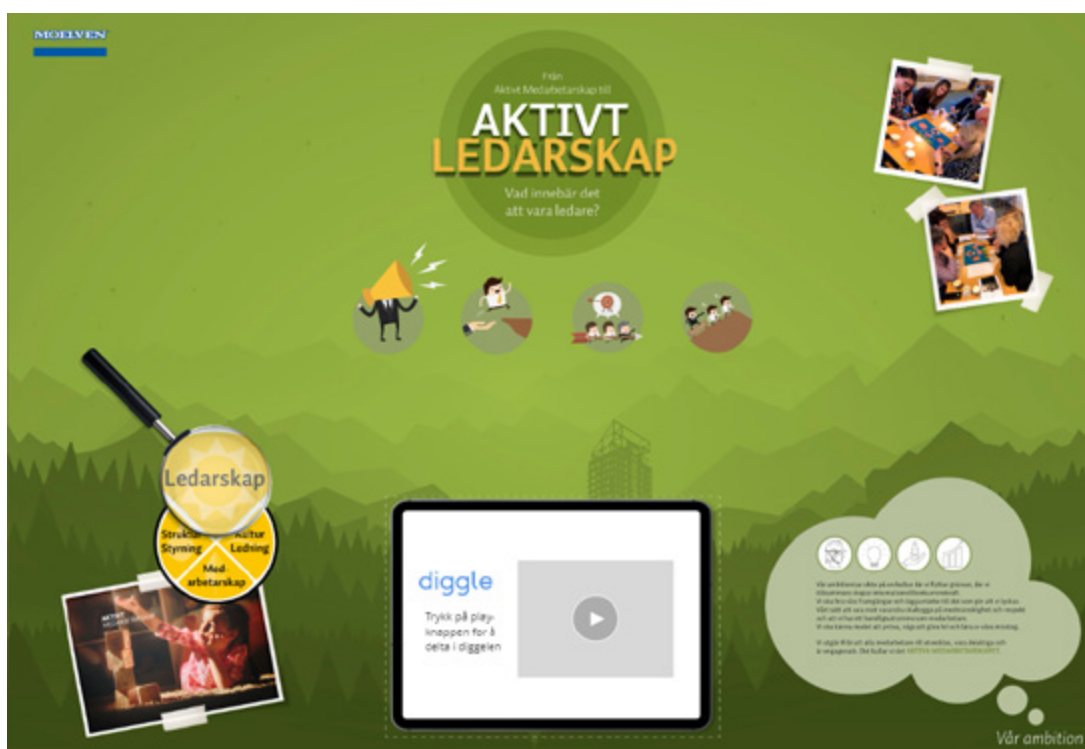
I arbetet med att skapa en enhetlig syn på korruptionsbekämpning inom Moelven har vi på övergripande nivå tagit fram etiska riktlinjer som ska ligga till grund för verksamheten och en beskrivning av vilka förfaranden som ska följas om oönskade händelser inträffar. De etiska riktlinjerna och Moelvens förhållningssätt till konkurrenslagstiftningen kommuniceras till företagsledare, försäljnings- och marknadsföringsorganisation samt ekonomichefer vid fysiska möten och förmedlas även till övriga medarbetare.

Moelven har interna riktlinjer och rutiner för skydd av personuppgifter för att säkerställa att GDPR-kraven (General Data Protection Regulation) uppfylls.

Inom Moelvenkoncernen får det inte förekomma diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, språk, sexuell läggning, religion eller livsåskådning. Arbetsbeskrivningar, ansvarsområden, kompetenser och arbetsinsatser ligger till grund för lönesättning, befordringar och rekryteringar. Det är kort och gott kompetensen som räknas. Vidare ska Moelven skapa

Genom aktivt medarbetarskap förbinder sig alla medarbetare att göra följande:

- Jag bidrar till en respektfull, tolerant och positiv arbetsmiljö
- Jag bryr mig om och litar på mina kollegor
- Jag bidrar till en öppen och uppriktig dialog
- Jag ger beröm och visar uppskattning
- Jag säger ifrån på ett respektfullt sätt när saker inte fungerar som de ska

Genom aktivt medarbetarskap har över 100 medarbetare definierat Moelvens styrkor och vilka egenskaper våra medarbetare och chefer bör vidareutveckla.

förutsättningar för personer med funktionsvariationer.

Moelven accepterar inte förhållanden inom leverantörers eller kunders verksamheter som innebär brott mot FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna eller andra etiska förhållanden, t.ex. barnarbete eller social dumpning. Under 2020 implementerades ett IT-verktyg för systematisk kontroll av hela leverantörskedjans efterlevnad av de krav Moelven ställer.

Från 2016 har de etiska riktlinjerna införlivats i anställningsavtalen vid nyanställningar. På så sätt säkerställer vi att alla nyanställda får kännedom om det etiska riktlinjerna från första dagen. Som ett komplement i arbetet med att skapa en gemensam etisk plattform för våra anställda har även de enskilda bolagen inom koncernen infört egna etiska riktlinjer med lokala anpassningar. Moelven Modus har till exempel utvecklat ett särskilt e-utbildningsprogram med tillhörande prov.

Moelven har också infört riktlinjer och rutiner för rapportering av missförhållanden. Moelven vill tydliggöra för alla anställda att koncernen har en företagskultur som bygger på öppenhet. Det ska finnas en acceptans för att ta upp problem och missförhållanden, och dessa ska diskuteras och lösas. Riktlinjerna ger också rätt till anonymitet, och i rutinerna beskrivs hur rapporteringen ska ske om den som rapporterar vill vara anonym.

Utvärdering av resultat

Inga överträdelser av målsättningarna på området rapporterades under 2020. Det är naturligtvis ett tillfredsställande resultat, men för att vi ska ligga kvar på denna nivå måste vi ha frågan i ständigt fokus. Vi har inte noterat något behov av att vidta särskilda åtgärder, utöver de etablerade rutinerna, för att säkerställa att de etiska riktlinjerna följs. Det arbete som görs i samband med aktivt medarbetarskap och aktivt ledarskap kommer dock bidra till att öka kvaliteten ytterligare.

GDPR

Moelven har gemensamma rutiner för behandling av personuppgifter. Rutinerna gäller alla anställda och andra som utför arbete åt eller tillhandahåller tjänster till Moelven. Alla som är anställda eller behandlar personuppgifter på Moelven bär enskilt ansvar för att uppgifterna behandlas enligt gällande rutiner och föreskrifter. Eftersom regelverket är relativt omfattande har vägledning utarbetats för utvalda områden. Personuppgiftsansvariga har utsetts på koncern-, divisions- och företagsnivå. På koncernnivå har även en grupp med ansvar för den personliga integriteten bildats.

RAPPORTERING AV MISSFÖRHÅLLANDEN

Huvudregeln inom Moelven är att man tar upp misstänkta missförhållanden med den person det gäller. Om det inte leder vidare eller man av andra orsaker anser att det är nödvändigt att ta upp ärendet med andra personer som kan göra något åt missförhållandena ska koncernens visselblåsningsrutiner följas. Man har alltid rätt att rapportera till myndigheterna, men i de flesta fall är det önskvärt att saken tas upp internt först. Missförhållanden kan också rapporteras direkt till koncernens ombud för anmälningar via e-post varsling@moelven.com eller via whistleblowing.moelven.com

EN ÖPPEN FÖRETAGSKULTUR

Moelven ska vara en pålitlig partner, och allt börjar med våra medarbetare. Genom aktivt medarbetarskap verkar alla medarbetare på Moelven för en öppen företagskultur där alla tar ansvar för en god arbetsmiljö och strävar efter att utveckla både sig själva och verksamheten.

MÅLSÄTTNINGAR:

- FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna och Moelvans etiska riktlinjer ska respekteras i hela värdekedjan.
- Ingen diskriminering eller kränkande behandling av medarbetare.
- Ingen korruption och inga prissamarbeten.

RESULTAT:

- Inga rapporterade överträdelser av FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna och Moelvans etiska riktlinjer.
- Inga rapporterade fall av diskriminering eller kränkande behandling av medarbetare.
- Inga rapporterade fall av korruption eller prissamarbeten.

ÅTGÄRDER:

- Fortsätta det pågående arbetet inom korruptionsbekämpning och etik.
- Genomföra utbildning om konkurrenslagstiftningen.
- Kontrollera leverantörskedjans efterlevnad av FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna och Moelvans etiska riktlinjer.

Moelvans GRI-index 2020

Global Reporting Initiative (GRI) är en nätverksbaserad organisation som ligger bakom utvecklingen av världens mest använda ramverk för hållbarhetsrapportering. GRI-ramverket innehåller principer, ämnen och indikatorer som kan användas av organisationer för att mäta och rapportera ekonomiska, miljömässiga och sociala resultat.

Moelven rapporterar enligt ramverket GRI Standards: Core option. Tabellen nedan visar Moelvans rapportering i relation till riktlinjerna i GRI Standards. För mer information om GRI, se www.globalreporting.org.

GRI 102 – Generella rapporteringskrav

GRI §	Beskrivning	Källa (sidnummer i årsredovisning eller webbsida)
Beskrivning		
102-1	Företagets namn	Koncernens årsredovisning, not 1 (s. 51)
102-2	Aktiviteter, varumärken, produkter och tjänster	Koncernens årsredovisning, styrelsens verksamhetsberättelse (s. 11–37)
102-3	Lokalisering av företagets huvudkontor	Koncernens årsredovisning, not 1 (s. 50)
102-4	Platser där företaget är verksamt	s. 95, Koncernens årsredovisning, styrelsens verksamhetsberättelse (s. 16–17)
102-5	Ägande- och bolagsform	Koncernens årsredovisning, styrelsens årsrapport (s. 15), not 1 (s. 51)
102-6	Marknader som omfattas	Koncernens årsredovisning, styrelsens årsrapport (s. 15), not 6 och 7 (s. 65–67)
102-7	Företagets storlek	Koncernens årsredovisning, nyckeltal (s. 10)
102-8	Information om anställda och andra arbetstagare	Koncernens årsredovisning, styrelsens verksamhetsberättelse (s. 18) Människan i fokus (s. 68–83), not 11, s. 71
102-9	Företagets leverantörskedja	s. 10, s. 20–21, s. 50–53
102-10	Väsentliga förändringar i storlek, struktur, ägande och leveranskedja	Koncernens årsredovisning, styrelsens verksamhetsberättelse (s. 11–17)
102-11	Försiktighetsprincipen	”Moelven tillämpar försiktighetsprincipen”
102-12	Externa initiativ	Koncernens årsredovisning, styrelsens verksamhetsberättelse – Innovation (s. 29–35), Koncernens hållbarhetsrapport 2020: Moelven och FN:s hållbarhetsmål (s. 12), Vi är en pålitlig partner (s. 100)
102-13	Medlemskap i branschorganisationer och/eller nationella/internationella intresseorganisationer	Koncernens årsredovisning: Styrelsens verksamhetsberättelse – Innovation (s. 29–35)
Strategi		
102-14	Uttalande av koncernchefen	Bortom siffrorna i klimatredovisningen (s. 3)
102-16	Värden, principer, standarder och uppförandekoder	Koncernens årsredovisning (s. 23), Vi är en pålitlig partner (s. 64)
Företagsledning		
102-18	Bolagsstyrning	Koncernens årsredovisning: Styrelsens verksamhetsberättelse – Ägarstyrning och företagsledning (s. 38–42)
Intressentdialog		
102-40	Lista över intressentgrupper	Vi lyssnar på våra intressenter (s. 13)
102-41	Kollektivavtal	Koncernens årsredovisning: Not 3.25 (s. 57)
102-42	Definition och urval av intressentgrupper	Intressentdialog och förväntningar (s. 13)
102-43	Strategi för Intressentdialog	Intressentdialog och förväntningar (s. 13)
102-44	Viktiga frågor och problem	Intressentdialog och förväntningar (s. 13)
Redovisningspraxis		
102-45	Enheter som ingår i koncernbokslutet	Koncernens årsredovisning: Not 19 (s. 76)
102-46	Definiera redovisningens innehåll och ämnens avgränsningar	Fokusområden, mål och prioriteringar (s. 11)
102-47	Lista över väsentliga ämnen	Fokusområden, mål och prioriteringar (s. 11)
102-48	Ändring av historiska data från tidigare rapporter	s. 11, 22, 28, 32, 33, 41, 55,
102-49	Förändringar i rapporteringen	
102-50	Rapporteringsperiod	2020-01-01 till 2020-12-31
102-51	Datum för senaste tillgängliga rapport	2020
102-52	Rapporteringscykel	Årlig
102-53	Kontaktperson vid frågor om rapporten	Rune F. Andersen – rune-f.andersen@moelven.com
102-54	Rapportering i enlighet med GRI Standards	Moelvans GRI-index – 2020
102-55	GRI-index	Moelvans GRI-index – 2020

Väsentliga teman

GRI §	Beskrivning	Källa (sidnummer i hållbarhetsrapporten)	Underlåtenhet	Orsak till underlåtenhet	Beskrivning av underlåtenheten
Klimatsmarta produkter och tjänster – Energianvändning i produktionen					
<i>GRI 103 – Tillvägagångssätt</i>					
103-1	Beskrivning av den väsentliga frågan och dess avgränsningar	s. 28			
103-2	Beskrivning av tillvägagångssätt och resultat	s. 28			
103-3	Utvärdering av tillvägagångssätt och resultat	s. 28			
<i>GRI 302 – Energi</i>					
302-1	Energiförbrukning inom organisationen	s. 28, 41			
302-2	Minskad energiförbrukning	s. 28			
<i>GRI 305 – Utsläpp</i>					
305-1	Direkta utsläpp av växthusgaser (scope 1)	s. 22			
305-2	Indirekta utsläpp av växthusgaser – energi (scope 2)	s. 22			
305-3	Andra indirekta utsläpp av växthusgaser (scope 3)	s. 22			
305-5	Minskning av utsläppen av växthusgaser	s. 22			
Klimatsmarta produkter och tjänster – Transporter av varor					
<i>GRI 103 – Tillvägagångssätt</i>					
103-1	Beskrivning av den väsentliga frågan och dess avgränsningar	s. 32			
103-2	Beskrivning av tillvägagångssätt och resultat	s. 32			
103-3	Utvärdering av tillvägagångssätt och resultat	s. 32			
<i>Moelven indikator</i>					
Transportredovisning		s. 32			
Klimatsmarta produkter och tjänster – Skogens klimafördelar					
<i>GRI 103 – Tillvägagångssätt</i>					
103-1	Beskrivning av den väsentliga frågan och dess avgränsningar	s. 33			
103-2	Beskrivning av tillvägagångssätt och resultat	s. 33			
103-3	Utvärdering av tillvägagångssätt och resultat	s. 33			
<i>Moelven indikator</i>					
Under utveckling		NA	Inte rapporterat	Information inte tillgänglig	Arbete med bestämning av indikatorn pågår.
Klimatsmarta produkter och tjänster – Klimatsmart design					
<i>GRI 103 – Tillvägagångssätt</i>					
103-1	Beskrivning av den väsentliga frågan och dess avgränsningar	s. 40			
103-2	Beskrivning av tillvägagångssätt och resultat	s. 40			
103-3	Utvärdering av tillvägagångssätt och resultat	s. 40			
<i>Moelven indikator</i>					
Under utveckling		NA	Inte rapporterat	Information inte tillgänglig	Arbete med bestämning av indikatorn pågår.
Klimatsmarta produkter och tjänster – Produktion av bioenergi					
<i>GRI 103 – Tillvägagångssätt</i>					
103-1	Beskrivning av den väsentliga frågan och dess avgränsningar	s. 41			
103-2	Beskrivning av tillvägagångssätt och resultat	s. 41			
103-3	Utvärdering av tillvägagångssätt och resultat	s. 41			
<i>GRI 302 – Energi</i>					
302-1	Energiförbrukning inom organisationen	28, 41			
Tar vara på naturresurserna – Hållbara material					
<i>GRI 103 – Tillvägagångssätt</i>					
103-1	Beskrivning av den väsentliga frågan och dess avgränsningar	s. 50			
103-2	Beskrivning av tillvägagångssätt och resultat	s. 50			
103-3	Utvärdering av tillvägagångssätt och resultat	s. 50			
<i>Moelven indikator</i>					
PEFC™- och FSC®-certifiering		s. 50	Fördelning av certifieringstyp presenteras inte	Information inte tillgänglig	Rapporteringsrutinerna kommer att utvecklas under 2019

GRI §	Beskrivning	Källa (sidnummer i hållbarhetsrapporten)	Underlåtenhet	Orsak till underlåtenhet	Beskrivning av underlåtenheten
Tar vara på naturresurserna – Resursoptimering					
GRI 103 – Tillvägagångssätt					
103-1	Beskrivning av den väsentliga frågan och dess avgränsningar	s. 54			
103-2	Beskrivning av tillvägagångssätt och resultat	s. 54			
103-3	Utvärdering av tillvägagångssätt och resultat	s. 54			
<i>Moelven indikator</i>					
	Utbyte sågat virke	s. 54			
Tar vara på naturresurserna – Resurseffektiv design och förpackning					
GRI 103 – Tillvägagångssätt					
103-1	Beskrivning av den väsentliga frågan och dess avgränsningar	s. 55			
103-2	Beskrivning av tillvägagångssätt och resultat	s. 55			
103-3	Utvärdering av tillvägagångssätt och resultat	s. 55			
GRI 301 – Material					
301-1	Materialförbrukning	s. 10, 33, 55			
<i>Moelven indikator</i>					
	Under utveckling	NA	Inte rapporterat	Information inte tillgänglig	Arbete med bestämning av indikatorn pågår.
Tar vara på naturresurserna – Avfallshantering					
GRI 103 – Tillvägagångssätt					
103-1	Beskrivning av den väsentliga frågan och dess avgränsningar	s. 56			
103-2	Beskrivning av tillvägagångssätt och resultat	s. 56			
103-3	Utvärdering av tillvägagångssätt och resultat	s. 56			
GRI 306 – Avfall					
306-2	Typer av avfall och metoder för avfallshantering	s. 56			
Människan i fokus – Hälsa, miljö och säkerhet					
GRI 103 – Tillvägagångssätt					
103-1	Beskrivning av den väsentliga frågan och dess avgränsningar	s. 68–71			
103-2	Beskrivning av tillvägagångssätt och resultat	s. 68–71			
103-3	Utvärdering av tillvägagångssätt och resultat	s. 68–71			
GRI 403 – Hälsa, arbetsmiljö och säkerhet					
403-2	HMS-statistik	s. 68–71	Yrkessjukdomar, för-lorade arbetsdagar och statistik förde-lad på kön rapport-eras inte. Moelven rapporterar endast skadestatistik för egna anställda.	Information inte tillgänglig	Rapporteringsrutinerna kommer att utvärderas och utvecklas under 2019.
Människan i fokus – Engagerade och kompetenta medarbetare					
GRI 103 – Tillvägagångssätt					
103-1	Beskrivning av den väsentliga frågan och dess avgränsningar	s. 72–83			
103-2	Beskrivning av tillvägagångssätt och resultat	s. 72–83			
103-3	Utvärdering av tillvägagångssätt och resultat	s. 72–83			
<i>Moelven indikator</i>					
	Under utveckling	NA	Inte rapporterat	Information inte tillgänglig	Arbete med bestämning av indikatorn pågår.
Människan i fokus – Hälsovänlig kemikalieanvändning					
GRI 103 – Tillvägagångssätt					
103-1	Beskrivning av den väsentliga frågan och dess avgränsningar	s. 84–86			
103-2	Beskrivning av tillvägagångssätt och resultat	s. 84–86			
103-3	Utvärdering av tillvägagångssätt och resultat	s. 84–86			
<i>Moelven indikator</i>					
	Förbrukning av kemikalier	s. 84			

GRI §	Beskrivning	Källa (sidnummer i hållbarhetsrapporten)	Underlåtenhet	Orsak till underlåtenhet	Beskrivning av underlåtenheten
Tar vara på lokala värden – Ekonomiskt värdeskapande i lokalsamhället					
<i>GRI 103 – Tillvägagångssätt</i>					
103-1	Beskrivning av den väsentliga frågan och dess avgränsningar	s. 96–97			
103-2	Beskrivning av tillvägagångssätt och resultat	s. 96–97			
103-3	Utvärdering av tillvägagångssätt och resultat	s. 96–97			
<i>Moelven indikator</i>					
	Skatte- och avgiftsbidrag	s. 96–97			
Tar vara på lokala värden – Lokalmiljö					
<i>GRI 103 – Tillvägagångssätt</i>					
103-1	Beskrivning av den väsentliga frågan och dess avgränsningar	s. 98–99			
103-2	Beskrivning av tillvägagångssätt och resultat	s. 98–99			
103-3	Utvärdering av tillvägagångssätt och resultat	s. 98–99			
<i>GRI 307 – Miljöavvikelser</i>					
307-1	Bristande efterlevnad av miljölagar och -föreskrifter	s. 98–99			
<i>Moelven indikator</i>					
	Genomsnittlig koncentration av viktiga avgaser	s. 63			
Vi är en pålitlig partner – Antikorruption och etik					
<i>GRI 103 – Tillvägagångssätt</i>					
103-1	Beskrivning av den väsentliga frågan och dess avgränsningar	s. 100–101			
103-2	Beskrivning av tillvägagångssätt och resultat	s. 100–101			
103-3	Utvärdering av tillvägagångssätt och resultat	s. 100–101			
<i>GRI 205 – Antikorruption</i>					
205-3	Bekräftade fall av korruption	s. 100–101			
<i>GRI 206 – Konkurrenshämmande beteende</i>					
206-1	Bekräftade fall av prissamarbete	s. 100–101			

NYCKELTAL DE SENASTE 5 ÅREN

Belopp i MNOK	2020	2019	2018	2017	2016
KONCERNEN					
Rörelseintäkter	11 665,2	10 297,5	11 020,8	10 768,4	10 309,7
EBITDA	1 010,6	629,8	932,7	716,1	601,6
Avskrivningar	344,1	296,2	280,4	278,1	290,1
Nedskrivningar	4,3	-1,8	66,1	17,6	16,5
Rörelseresultat	662,2	335,4	586,2	420,4	295,0
Finansposter	-58,6	-95,8	-8,0	-46,8	-42,5
Resultat före skatt	603,6	239,7	578,2	373,6	252,5
Totalt kapital	5 833,0	5 518,0	5 302,3	5 044,6	4 766,8
Eget kapital i procent	49,1	42,9	45,9	41,5	38,0
Driftsmarginal i procent	5,7	3,3	5,3	3,9	2,9
Investeringar	271,9	478,7	497,4	357,0	275,2
Antal anställda	3 391	3 399	3 524	3 546	3 492
TIMBER					
Rörelseintäkter	3 444,9	3 118,9	3 263,3	3 118,2	3 020,6
EBITDA	365,9	243,1	449,4	266,9	181,1
Avskrivningar	102,7	97,4	98,7	102,7	111,1
Nedskrivningar	4,3	0,0	7,4	17,6	16,5
Rörelseresultat	258,9	145,8	343,3	146,7	53,5
Finansposter	1,0	-5,1	-4,1	-17,4	-13,1
Resultat före skatt	259,9	140,6	339,2	129,3	40,4
Totalt kapital	1 742,9	1 513,1	1 663,4	1 545,5	1 567,1
Driftsmarginal i procent	7,5	4,7	10,5	4,7	1,8
Investeringar	88,0	115,8	136,7	99,2	64,2
Antal anställda	636	629	620	650	674
WOOD					
Rörelseintäkter	4 730,3	4 018,1	3 977,3	3 805,6	3 529,9
EBITDA	482,3	265,4	318,5	265,7	274,5
Avskrivningar	110,6	102,1	108,0	110,9	113,8
Nedskrivningar	-	-1,8	58,6	0,0	0,0
Rörelseresultat	371,7	165,1	151,9	154,8	160,6
Finansposter	-18,7	-29,2	-15,6	-24,8	-24,4
Resultat före skatt	353,0	135,9	136,2	129,9	136,2
Totalt kapital	2 802,3	2 514,4	2 466,9	2 413,9	2 151,6
Driftsmarginal i procent	7,9	4,1	3,8	4,1	4,5
Investeringar	130,2	117,2	198,1	119,9	114,7
Antal anställda	1 099	1 114	1 108	1 079	1 039
BYGGSYSTEM					
Rörelseintäkter	3 346,6	3 002,7	3 743,0	3 856,4	3 616,8
EBITDA	166,2	135,0	189,0	206,7	166,3
Av- och nedskrivningar	89,9	78,1	60,6	52,8	51,2
Rörelseresultat	76,4	56,8	128,3	153,9	115,1
Finansposter	-5,2	-3,9	-1,0	-1,6	-1,7
Resultat före skatt	71,2	52,9	127,4	152,3	113,4
Totalt kapital	1 908,6	1 751,0	1 751,4	1 808,9	1 653,2
Driftsmarginal i procent	2,3	1,9	3,4	4,0	3,2
Investeringar	21,6	55,9	93,5	118,9	84,5
Antal anställda	1 490	1 494	1 647	1 687	1 647
ÖVRIG VERKSAMHET					
Rörelseintäkter	3 802,4	3 728,0	3 547,6	3 414,6	3 388,9
EBITDA	-3,8	-13,7	-24,1	-23,2	-20,3
Av- och nedskrivningar	40,9	18,6	13,1	11,7	13,9
Rörelseresultat	-44,7	-32,3	-37,2	-34,9	-34,2
Finansposter	-35,8	-57,5	12,7	-2,9	-3,4
Resultat före skatt	-80,5	-89,8	-24,5	-37,8	-37,6
Investeringar	32,1	189,8	69,2	19,1	11,8
Antal anställda	166	162	149	130	132

Moelven strävar efter att kommunicera aktivt och öppet med marknaden och ge alla berörda parter lika tillgång till finansiell information. På våra finansiella sidor hittar du resultatrapportering, finansiell status och information om de principer som Moelven styrs utifrån.

Resultatet för andra halvåret 2020 blev ett av Moelvens starkaste någonsin. Koncernen levererade ett rörelseresultat på 662,2 miljoner – en ökning med närmare 330 miljoner NOK jämfört med föregående år.

Den här rapporten är tryckt på 100 % återvunnet
papper som är både FSC®- och Svanenmärkt.

Världens mest miljövänliga möbelfabrik,
The Plus i norska Magnor, byggs i trä.
Foto: Big/Vestre

moelven.no